

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

สารนิพนธ์

ของ

นางสุนา นรี วิเศษสุทธิชัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

334.09593

ส 841ท

ร.3

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

บทคัดย่อ

ของ

นางสมนา นรี วิเศษสุทธิชัย



เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

152628

14 พ.ย. 2545

สุนนา นรี วิเศษสุทธิชัย. (2545). *ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิค
ราชบุรี จำกัด*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์
ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์
ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ และ เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคตาม
สถานภาพ กับ ความสัมพันธ์กับสหกรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรในวิทยาลัยฯ 89 คน นักศึกษาระดับ
ชั้นปวส. 2 521 คน รวม 610 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เลือกเฉพาะผู้ที่เคยใช้
บริการร้านสหกรณ์ฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับหลักสหกรณ์ แบบสอบถามทัศนคติ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบ Likert
และ แบบสอบถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า $t - test$
independent และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Window version 10

ผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ทั้งสามด้าน ในระดับ มากที่สุด โดย
ได้คะแนนร้อยละ 80-100 เป็นอันดับ 1 และ เข้าใจด้านโครงสร้างสหกรณ์ เรื่องผู้ตรวจสอบ
กิจการ มากที่สุด อันดับ 1 ร้อยละ 87.9
2. ผู้บริโภคมีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาด
ในระดับดีปานกลางทุกเรื่อง ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ในระดับดี เรื่องผู้จัดการมีความรู้ความ
สามารถจัดการร้านสหกรณ์ให้ก้าวหน้าได้ และ ผู้ตรวจสอบกิจการดูแลเรื่องการเงิน บัญชีทั่วถึง
และ เรื่องอื่นๆ ในระดับดีปานกลาง ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ในระดับดี
เรื่องสหกรณ์พึงจัดหาสิ่งของที่ต้องการมาจำหน่ายให้เพียงพอและมีให้เลือกหลากหลาย และ
เรื่องอื่นๆ ในระดับดีปานกลาง
3. ผู้บริโภคมีแนวโน้มในการปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ใน
ระดับปานกลาง ทุกด้าน

4. ผลการทดสอบสมมุติฐาน เป็นดังนี้

4.1 บุคลากรกับนักศึกษาที่มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ ๕ ด้านการตลาดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามีทัศนคติที่ดีกว่าบุคลากร

4.2 บุคลากรกับนักศึกษาที่มีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด)ต่อร้านสหกรณ์ ๕ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามีความรู้สึกนึกคิดดีกว่าบุคลากร (เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ)ต่อร้านสหกรณ์ ๕ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 บุคลากรกับนักศึกษาที่มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ผู้เป็นสมาชิกกับผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ ๕ ด้านการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์มีทัศนคติที่ดีกว่าผู้เป็นสมาชิก

4.5 ผู้เป็นสมาชิกกับผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ ๕ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด)แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้เป็นสมาชิกมีแนวโน้มการปฏิบัติดีกว่าผู้ไม่เป็นสมาชิก

4.6 ผู้เป็นสมาชิกกับผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ ๕ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัญหาหลักของร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด มี 5 ประการ ได้แก่ สินค้า ยังมีไม่พอกับความต้องการ ราคาค่อนข้างแพง สมาชิกมีส่วนร่วมน้อย และ สมาชิกขาดแรงจูงใจในการซื้อสินค้า

CONSUMERS' ATTITUDE
TOWARD
RATCHABURI TECHNICAL COLLEGE COOPERATIVE STORE

AN ABSTRACT
BY
MRS. SUMANA NARI VISESSUTTHICHAJ

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2002

SUMANA NARI VISESSUTTHICHAJ. (2002). *CONSUMERS' ATTITUDE TOWARD RATCHABURI TECHNICAL COLLEGE COOPERATIVE STORE*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor: Assoc. Prof. Dr. Tumrong Udompijitkul

This research aimed to study consumers' attitude toward Ratchaburi Technical College Cooperative Store in 3 aspects-marketing, cooperative structure and the objective of cooperative activities store as well as to compare the consumers' attitude according to the status and their relationship with the cooperative store. The study samples were 89 Ratchaburi Technical College personnel and 521 second year higher vocational Certificate students in first semester of academic year 2002 academic year. The data were collected by constructed attitude base on Likert rating-scale questionnaire and open-end questionnaire. Where as SPSS for window version 10 and statistically analyzed were applied for arithmetic mean, standard deviation, independent t-test.

The results revealed that:

1. The consumer's cognition on the cooperative concept was at the highest level, which was at the percentage of 80–100 and the best level at the percentage of 87.9 in cooperative structure on inspector item.
2. The consumers' affective toward the cooperative store in marketing aspect was in average level. In other word, the attitude concerned the structure of the cooperative store, the manager capability to progress the store's activities and the objective of cooperative activities store was in good level. The consumers also suggested that the goods should be very and variety. The consumers' behavior trend toward Ratchaburi Technical College cooperative in fair level all items.
3. The consumers' behavior trend toward Ratchaburi Technical College cooperative store in all items was fair.

4. The results of hypothesis test ;

4.1 There was a statistic significant on attitude difference at 0.01 between personnel and students toward Ratchaburi Technical College cooperative store on marketing aspect, which was very similar to those from the comparison between the members and non-members and student's attitude was better than those of the personnel and member.

4.2 There was a statistic significant on affective difference at 0.05 between personnel and student's toward Ratchaburi Technical College cooperative store, especially in structure aspect. Students had more affective than personnel's, though, there was no statistic significant difference at 0.05 in their behavior trend as well as the attitude on the objective of cooperative activities store.

4.3 On the contrary, there was no statistic significant on affective difference at 0.05 between members and non-members toward Ratchaburi Technical College cooperative store, especially in structure aspect . The members' behavior trend was better than those of the non-members.

Major problems suggested by the consumers were revealed in 5 items : under supply of goods, expensive price, lack of members' participation and purchasing motivation, also difficulties on dividend as well as business lose.

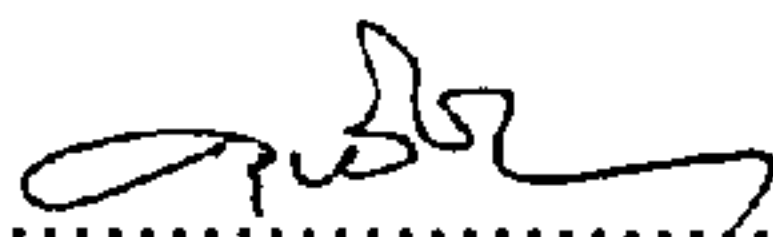
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์



(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร



(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิมไทย)

คณะกรรมการสอบ



..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

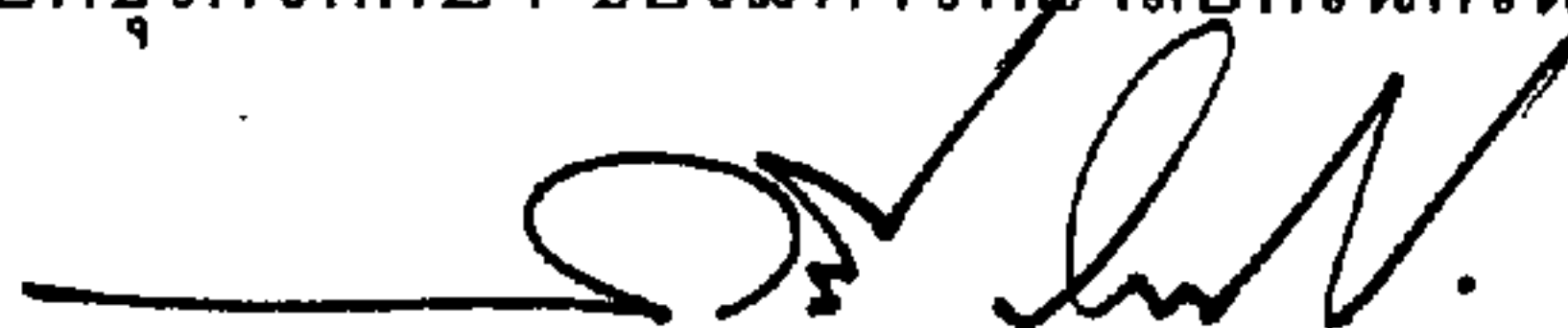


..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิมไทย)



..... กรรมการ
(อาจารย์ ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ



..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่ ...4... เดือน ...พฤษภาคม... พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบคุณ รศ. ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ให้ความเมตตา
กรุณา ต่อผู้วิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ผศ. สุพีร์ ลี้มไทย อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด และเป็นกรรมการสอบปากเปล่าฯ
รศ. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ผศ. สุพาดา สิริกุตตา อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ และ อาจารย์สิฏฐากร
ชูทรัพย์ กรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์ ที่ให้คำชี้แนะอันเป็นประโยชน์

อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง กรรมการร่วมสอบปากเปล่าฯ

คุณมัทนา หินอ่อน คุณปราโมช ถาวร และ คุณวีระชัย เจนเจริญวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณา
ตรวจเครื่องมือการวิจัยจนเป็นเครื่องมือที่ดีนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

บุรพคณาจารย์ในอดีต และคณาจารย์มศว. ผู้ให้ความรู้ ความคิด ด้านวิชาการ และ ประสบการณ์
อื่นๆ(รวมทั้งศึกษาดูงานการค้าขายแดนภาคเหนือ) จนเกิดเป็นความคิดรวบยอดของผู้วิจัยในปัจจุบัน

ขอบคุณประธานคณะกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ และพนักงาน ร้านสหกรณ์วิทยาลัย
เทคนิคราชบุรี จำกัด อำนาจความสะดวกในการค้นหาข้อมูล ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อาจารย์
เจ้าหน้าที่ นักการ และ นักศึกษา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยความเต็มใจ

ขอบคุณ อ.สมศักดิ์ เศรษฐการ อ.สมบูรณ์ แซ่เจ็ง แนะนำการใช้ SPSS อ.อรนุช เสียงลือชา สรุป
Abstract อ.สินชัย เก่งนำชัยตระกูล ตรวจต้นฉบับและจัดรูปแบบการพิมพ์ อ.สมชาย ปรีชาศิลป์ให้ความ
สะดวกในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ คุณเฉลิมศักดิ์ ฤกษ์จรัสสกุล ให้ข้อคิดด้านบัญชีและการเงิน รวมทั้ง อ.
ภูริพัฒน์ สกุลคง อ.ประสิทธิ์ ชูสกุล อ.จุฑามาส เฟื่องนิม อ.สมบูรณ์ ชุนหทัย และ อ.ประกอบ วิเศษสุทธิชัย

อาจารย์ - เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ห้องธุรการ และ พนักงานห้องประชาสัมพันธ์วิทยาลัย
เทคนิคราชบุรี อำนาจความสะดวกในเรื่องข้อมูลภายใน และประสานงานกับภายนอกเท่าที่จะทำได้

โรงเรียนพาณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจให้ความสะดวกด้านสถานที่เรียน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด
มศว. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี สภาวิจัยแห่งชาติ และ หอสมุดแห่งชาติ

ผู้เขียน ผู้แปล ผู้ผลิต หนังสือดีๆ มีคุณค่า ให้ผู้วิจัยได้ศึกษา และนำส่วนหนึ่งมาใช้อ้างอิงใน
งานวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณ เพื่อนๆทั้ง 3 รุ่นที่เป็นกำลังใจและให้คำแนะนำ ขอบใจ หนูนา หนูนิ หนูอ้าย หนูมด
และ คุณเบิร์ต ช่วยประสานงานให้ผู้วิจัยกับ มศว. หนูตุ๊กบอกคะแนนในการกรอกข้อมูล คุณอดร หนูเจียบ
พิมพ์งานบางส่วน หนูแอน และ คุณนิพนธ์ ทำให้ชุดแบบสอบถามจำนวนมากกลายเป็นเรื่องเล็ก

รวมทั้งขอบคุณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร โครงการครูช่วยสอนและ
ห้องสมุดชนบท ที่ให้ประสบการณ์ตรงแก่ผู้วิจัยในการเรียนรู้เรื่องสังคม ชุมชน ท้องถิ่น

และที่สุดของผู้มีพระคุณล้นพ้นที่ทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ ก็คือ พ่อ และ แม่ จึงขออุทิศความดีอันจะ
เกิดจากประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ แต่ท่านทั้งสอง

สุนนา นรี วิเศษสุทธิชัย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	ความหมายและองค์ประกอบของทัศนคติ.....	9
	สหกรณ์ สหกรณ์ร้านค้า โครงสร้าง วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ร้านค้า.....	11
	การปฏิรูปสหกรณ์ไทยสู่สหกรณ์ใหม่ "2002".....	19
	การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถาบันการศึกษา.....	33
	ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีและผลการดำเนินงานปี 2539-2544.....	35
	การขยายตัวทางการค้าแบบเสรีนิยม(ที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ร้านค้า).....	39
	การตลาด และ การบริหารการตลาดที่มีประสิทธิภาพ.....	43
	ระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง : ความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้า.....	46
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้าในประเทศ.....	48
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้าต่างประเทศ.....	53
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	56
	การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	57
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
	การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	90
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	90
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	92
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก ก คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	106
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	108
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ฯ	109
ภาคผนวก ง ใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	124

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง.....	57
2 ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นจำนวน และร้อยละ	64
3 จัดอันดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ของผู้บริโภค รายข้อ และ รายด้าน	65
4 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ ระดับคะแนน และอันดับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสหกรณ์	67
5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับทัศนคติ(ความรู้สึกนึกคิด)ของผู้บริโภค ด้านการตลาด	67
6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับทัศนคติ(ความรู้สึกนึกคิด)ของผู้บริโภค ด้านโครงสร้างของสหกรณ์	68
7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับทัศนคติ(ความรู้สึกนึกคิด)ของผู้บริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์	69
8 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับแนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภค ด้านการตลาด	70
9 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับแนวโน้มพฤติกรรม ของผู้บริโภค ด้านโครงสร้างของสหกรณ์	71
10 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับแนวโน้มพฤติกรรม ของผู้บริโภค ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์	72
11 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ฯ ตามสถานภาพ(บุคลากร กับ นักศึกษา) 3 ด้าน	73
12 เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ฯ ตามความสัมพันธ์(เป็นสมาชิก กับ ไม่เป็นสมาชิก) 3 ด้าน	74
13 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	76
14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านการตลาด เรื่องสินค้า	78
15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านการตลาด เรื่องการบริการ	78
16 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านการตลาด เรื่องราคา	79
17 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านการตลาด เรื่องการจัดจำหน่าย	80
18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านการตลาด เรื่องการส่งเสริมการตลาด	81
19 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ เรื่องสมาชิก	82

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ เรื่องคณะกรรมการฯ	83
21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ เรื่องผู้จัดการ	84
22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ เรื่องผู้ตรวจสอบฯ ...	85
23 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ เรื่องเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมสหกรณ์	86
24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ เรื่องการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	86
25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ เรื่องการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิก	87
26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ เรื่องส่งเสริมความรู้ทางสหกรณ์	87
27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ เรื่องส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด	88
28 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ เรื่องส่งเสริมกิจกรรมเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว	89

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
2 แผนภูมิแสดงโครงสร้างของสหกรณ์.....	18
3 งบดุลร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2539-2541....	35
4 งบกำไรขาดทุนร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2539-2541.....	37
5 งบดุลร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 30 มิ.ย. 2542-2544...	37
6 งบกำไรขาดทุนร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 30 มิ.ย. 2542-2544.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และ พฤติกรรม(หรือแนวโน้มการปฏิบัติ) ของแต่ละบุคคล ต่อสิ่งแวดล้อม(Secord and Backman. 1964 : 97) ทัศนคติที่ผู้บริโภคมีต่อร้านสหกรณ์ จึงมีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินงานร้านสหกรณ์ จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่า น่าจะมีทัศนคติ 3 ด้านที่มีผลต่อการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และด้าน วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ การวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภค ที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้านดังกล่าว

ด้านการตลาด เป็นเหตุที่เกิดจากภายในและภายนอกร้านสหกรณ์ ภายในคือจากการบริหารด้านการตลาดของผู้บริหารที่จะสามารถใช้กลยุทธ์ต่อสู้กับกลยุทธ์การตลาดภายนอกสร้างความพอใจให้ผู้บริโภค ได้หรือไม่ ภายนอกเป็นกระแสสากลที่กลไกการตลาดเป็นกลไกนำกลไกอื่นๆในสังคม อมาตยา เช่น ผู้ได้รับรางวัลโนเบลทางเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ตลาด ประชาธิปไตยและการพัฒนาว่า “โลกนี้ไม่มีกลไกอะไรที่จะสร้างความสุขสมบูรณ์ให้กับประชาชนได้เท่ากับตลาด” ปัจจุบัน การตลาดและกลไกการตลาดเข้าไปมีบทบาทเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในทุกประเทศที่โลกาภิวัตน์เข้าถึงระบบโลกาภิวัตน์ คือ ระบบทุนนิยมเสรีที่กลไกการตลาดเป็นปัจจัยสำคัญสร้างความก้าวหน้าสมบูรณ์พูนสุขให้คนในสังคม เป็นแนวคิดที่ว่า กลไกการตลาดเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาประเทศ รัฐควรมีบทบาททางเศรษฐกิจน้อยที่สุด (เข้ามาแทนที่ทฤษฎีทางสังคมการเมืองเดิม ซึ่งให้ความสำคัญต่อบทบาทรัฐในการควบคุมเหนี่ยวรั้งพลังของกลไกการตลาด) เผอิทธิพลด้วยธุรกิจข้ามชาติ ตามกติกา กฎระเบียบ และกระบวนการที่อาศัยวิธีการประชาธิปไตย(ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2544 : 69-96) เช่น KMART และ WAL- MART ธุรกิจค้าปลีกแบบแฟรนไชส์(Franchise) ของอเมริกาที่ครอบคลุมทุกมุมโลก แข่งกับ MAKRO ของเนเธอร์แลนด์ซึ่งคุมตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เกิดสงครามการค้าที่ใช้กลยุทธ์การตลาดด้านราคา(Price) และ การส่งเสริมการตลาด(Promotion) มากที่สุด โดยเจาะตลาดทั่วโลกด้วย วัฒนธรรมอเมริกัน ส่งผลกระทบท่อร้านสะดวกซื้อ และ โชวห่วยในประเทศไทย(คู่แข่งฉบับพิเศษ. 2538 : 20-29) เช่นเดียวกับที่ Discont Store ส่งผลกระทบท่อร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม(บุษบง วงศ์หล่อสายชล. 2544 : บทคัดย่อ) และกระทบท่อร้านสหกรณ์ทั้งในด้านสมาชิก ยอดขาย กำไรสุทธิ(สุปิยะ ตันศรีสวัสดิ์. 2535 : บทคัดย่อ)สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่เป็นผลจากการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจการเมือง อันแยบยลของอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ส่งผ่านอิทธิพลของบรรษัทข้ามชาติการสื่อสารในประเทศ ซึ่งมีเครือข่ายอยู่ทั่วโลก ดังที่เฮอเบิร์ต ซิลเลอร์วิเคราะห์ไว้ในหนังสือ Communication and Culture Domination(อับลรัตน์ ศิริยวศักดิ์. 2544 : คำนำ) ทำนองเดียวกับที่พระธรรมปิฎกวิเคราะห์ถึงเรื่องอำนาจอิทธิพล ของยุโรปและอเมริกา ในหนังสือการพัฒนาที่ยั่งยืน(พระธรรมปิฎก. 2539 : 124-155) จึงเป็นเรื่องยากที่คนทั่วไปจะเข้าใจกระบวนการอันซับซ้อนนี้หากไม่ตั้งใจศึกษาให้รู้เท่าทันอย่างจริงจัง ผนวกกับระบบการศึกษาที่อ่อนแอของหลายๆประเทศ การจัดการกับปัญหาของประเทศเหล่านั้นจึงเป็นการตั้งรับบนสมรภูมิที่เสียเปรียบอย่างยิ่ง

ด้านโครงสร้างสหกรณ์ ที่มีสมาชิกเป็นองค์ประกอบสำคัญหากมาใช้บริการน้อยจะทำให้สหกรณ์ไม่พัฒนาและอาจถึงขั้นต้องเลิกกิจการ ผู้จัดการต้องบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการดำเนินงานถือได้ว่าเป็นผู้นำของสมาชิกในการปรับปรุงกิจการให้ดีขึ้น ผู้ตรวจสอบกิจการต้องตรวจสอบการเงินบัญชี เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน หนังสือของสหกรณ์สม่ำเสมอ(เบญจวรรณ สอาดพรรค. 2533 : 140-141)

ด้านวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ในเรื่องการให้ความรู้ทางสหกรณ์แก่มวลสมาชิกและผู้ให้บริการ ถ้าปรากฏเพียงตัวหนังสือ ไม่ปฏิบัติตามนั้น ทำให้สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ย่อมไม่ส่งผลดีต่อสหกรณ์เช่นกัน(ประทีนทิพย์ วิสุทธิกุล. 2535 : 177)

พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ คือ ระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงเกิดขึ้นเพราะทรงเห็นว่า ลัทธิเสรีนิยมใหม่(Neo-Liberalism) เป็นทฤษฎีทางเศรษฐกิจกระแสหลักที่เน้น การค้า การลงทุน การบริการอย่างเสรี ครอบงำระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยมานาน ในที่สุดก็เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ชาติสภาพคล่องทางการเงินอย่างรุนแรง ต้องกู้เงินจากต่างประเทศ(IMF) ให้นักลงทุนมาซื้อกิจการ แปรรูปรัฐวิสาหกิจเป็นเอกชน(พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. 2542 : 45-46) โครงการตลาดเพื่อชุมชนเป็นโครงการตามทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 ในรูปสหกรณ์ ที่อำเภอบ้านสร้างจังหวัดปราจีนบุรี เป็นแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทให้ประชาชนพึ่งตนเองได้ สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เตรียมพร้อมที่จะติดต่อกับโลกภายนอกเรียกว่า "ระเบิดจากข้างใน"(ธนาคารออมสิน. 2542 : 34-39) ราษฎรไทยภูมิภาคต่างๆที่เจ็บปวดจากทุนนิยมโลกด้านตลาดโภคภัณฑ์ก็มีแนวโน้มการเลือกเส้นทางพึ่งตนเอง ใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาบนพื้นฐานของวัฒนธรรมชุมชน อาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน(รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. 2542 : 114) สหกรณ์จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะก้าววิกฤติเศรษฐกิจ

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ก่อตั้งมาเป็นปีที่ 18 มีทั้งช่วงรุ่งเรือง และ วิกฤติ รายงานประจำปีครั้งหลังสุดวันที่ 6 ตุลาคม 2544 ประสพภาวะขาดทุน ประธานคณะกรรมการให้เหตุผลว่าเป็นเพราะสมาชิกใช้บริการน้อยลง ยอดขายหมวดสินค้าเบ็ดเตล็ดกับของขบเคี้ยวลด แต่ค่าใช้จ่ายสูงขึ้นหมวดเงินเดือนและค่าไฟฟ้า(รายงานการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2544) ผู้วิจัยในฐานะสมาชิก เคยสอนวิชาการสหกรณ์ ชั้นปีที่ 3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ ต้องการทราบปัญหาและสาเหตุ จึงสำรวจและเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคในวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีที่มีต่อร้านสหกรณ์ฯ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ว่าเป็นอย่างไร เพื่อประมวลปัญหาและสาเหตุ ไว้เป็นแนวทางสร้างสรรค์วิธีพัฒนาธุรกิจร้านสหกรณ์ให้ดำเนินงานต่อไปได้ โดยยังคงรักษาคูณค่าทางสังคมอันมีวัฒนธรรมของความสามัคคี เอื้ออาทรช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันของคนในชุมชนไว้ได้ด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการทราบทัศนคติของผู้บริโภคในวิทยาลัยเทคนิคราชบุรีที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด เพื่อประมวลปัญหาและสาเหตุ สำหรับหาวิธีพัฒนาร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้ โดยมีประเด็นของการศึกษา 4 ประการ ดังนี้

1. สํารวจทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการตลาด 4 เรื่อง ดังนี้

- 1.1.1. สินค้า-บริการ (Product)
- 1.1.2. ราคา (Price)
- 1.1.3. การจัดจำหน่าย (Place)
- 1.1.4. การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

1.2 ด้านโครงสร้างสหกรณ์ 5 เรื่อง ดังนี้

- 1.2.1. สมาชิก
- 1.2.2. คณะกรรมการดำเนินงาน
- 1.2.3. ผู้จัดการ
- 1.2.4. ผู้ตรวจสอบกิจการ
- 1.2.5. เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์

1.3 ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ 5 เรื่อง ดังนี้

- 1.3.1. จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
- 1.3.2. ช่วยจำหน่ายผลิตผล หรือ ผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- 1.3.3. ส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์
- 1.3.4. ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัดช่วยเหลือตนเอง และ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 1.3.5. จัดให้มี หรือ ส่งเสริมกิจกรรมใดๆเพื่อการดำรงชีวิต และ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ของสมาชิกและครอบครัว

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ตามสถานภาพ(บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา) และ ตามความสัมพันธ์กับสหกรณ์(ผู้เป็นสมาชิก กับ ผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์) 3 ด้าน ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3. เพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. เพื่อประมวลปัญหาและสาเหตุ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาด โครงสร้างของสหกรณ์ และ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์
2. ได้ทราบว่าผู้บริโภค จำแนกตามสถานภาพ(บุคลากรในวิทยาลัย กับนักศึกษา) และ ตามความสัมพันธ์(เป็นสมาชิก กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์) มีทัศนคติต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ได้ทราบความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาประมวลปัญหาและสาเหตุ สำหรับใช้เป็นแนวทางแสวงหาวิธีพัฒนาร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้ด้วยดี
4. ผลการศึกษา ใช้เป็นกรณีศึกษาในวิชาหลักการตลาด และ วิชาการสหกรณ์
5. กระบวนการวิจัยเรื่องนี้ใช้เป็นตัวอย่างในวิชาการวิจัยตลาด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ประกอบด้วย 2 กลุ่ม จำนวนรวม 1,846 คน ดังนี้
 - 2.1.1 บุคลากรในวิทยาลัย 239 คน (ครู-อาจารย์ 169 คน เจ้าหน้าที่ 47 คน นักการ 23 คน)
 - 2.1.2 นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 1,607 คน
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างแบบเจาะจง(ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ.2531 : 79) ตามสัดส่วนที่คำนวณได้ จากการหาขนาดตัวอย่างจากตารางของ ยามาเน (Yamane) จำนวน 610 คน ดังนี้
 - 2.2.1 บุคลากรในวิทยาลัย รวม 89 คน (ครู-อาจารย์ 66 คน เจ้าหน้าที่ 15 คน นักการ 8 คน)
 - 2.2.2 นักศึกษา 521 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริโภค จำแนกเป็น 2 กลุ่มดังนี้
 - 3.1.1 สถานภาพ ได้แก่
 - 3.1.1.1 บุคลากร ในวิทยาลัย(ครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการ)
 - 3.1.1.2 นักศึกษา
 - 3.1.2 ความสัมพันธ์กับสหกรณ์ ได้แก่
 - 3.1.2.1 เป็นสมาชิกสหกรณ์
 - 3.1.2.2 ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะ ทศนคติ ต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน ดังนี้

3.2.1 ด้านการตลาด 4 เรื่อง ได้แก่

- 3.2.1.1 สินค้า-บริการ
- 3.2.1.2 ราคา
- 3.2.1.3 การจัดจำหน่าย
- 3.2.1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด

3.2.2 ด้านโครงสร้างสหกรณ์ 5 เรื่อง ได้แก่

- 3.2.2.1 สมาชิก
- 3.2.2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน
- 3.2.2.3 ผู้จัดการ
- 3.2.2.4 ผู้ตรวจสอบกิจการ
- 3.2.2.5 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์

3.2.3 ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ 5 เรื่อง ได้แก่

- 3.2.3.1 จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
- 3.2.3.2 ช่วยจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- 3.2.3.3 ส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์
- 3.2.3.4 ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งและกัน
- 3.2.3.5 จัดให้มี หรือ ส่งเสริมกิจกรรมใดๆเพื่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่

ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทศนคติ

หมายถึง ระดับความคิดเห็นอันเป็นผลมาจากความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม หรือแนวโน้มในการปฏิบัติของผู้บริโภค ที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

1.1 ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ทั่วไปต่อการดำเนินงานของร้านสหกรณ์ทั่วไป และ ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ในด้าน การตลาด โครงสร้างของ สหกรณ์ และ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

1.2 ความรู้สึก หมายถึง ระดับความรู้สึกนึกคิดต่อการดำเนินงานของร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ในด้าน การตลาด โครงสร้างสหกรณ์ และ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

1.3 พฤติกรรม หมายถึง ระดับการปฏิบัติ หรือ แนวโน้มการปฏิบัติต่อการใช้บริการร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ในด้าน การตลาด โครงสร้างสหกรณ์ และ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

2. ผู้บริโภค

หมายถึง ผู้ใช้บริการร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ใช่มสมาชิกของร้านฯ 2 กลุ่ม ได้แก่ บุคลากรในวิทยาลัย(ครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักการ) และ นักศึกษา

3. ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

หมายถึง สหกรณ์ประเภท สหกรณ์ร้านค้า ที่จัดตั้งขึ้นในสถานศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้จดทะเบียนก่อตั้งถูกต้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2526 และดำเนินงานมาถึงปัจจุบัน

4. ด้านการตลาด

หมายถึง ส่วนประสมการตลาดซึ่งเป็นหัวใจของหลักการตลาด ประกอบด้วย 4Ps ได้แก่

- 4.1 สินค้า-บริการ (Product)
- 4.2 ราคา (Price)
- 4.3 การจัดจำหน่าย (Place)
- 4.4 การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

5. ด้านโครงสร้างสหกรณ์

หมายถึง ปัจจัยสำคัญของความสัมพันธ์ฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการดำเนินงานสหกรณ์ประกอบด้วย

- 5.1 สมาชิก
- 5.2 คณะกรรมการดำเนินงาน
- 5.3 ผู้จัดการ
- 5.4 ผู้ตรวจสอบกิจการ
- 5.5 เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์

6. ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

หมายถึง จุดประสงค์ของการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในข้อบังคับของร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด มีทั้งหมด 12 ข้อ แต่ในที่นี้เลือกมาเพียง 5 ข้อ ที่พึงปฏิบัติมากกว่าข้ออื่นๆ ได้แก่

- 6.1 จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
- 6.2 ช่วยจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- 6.3 ส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์
- 6.4 ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือตนเอง และ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 6.5 จัดให้มี หรือ ส่งเสริมกิจกรรมใดๆ เพื่อการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของ

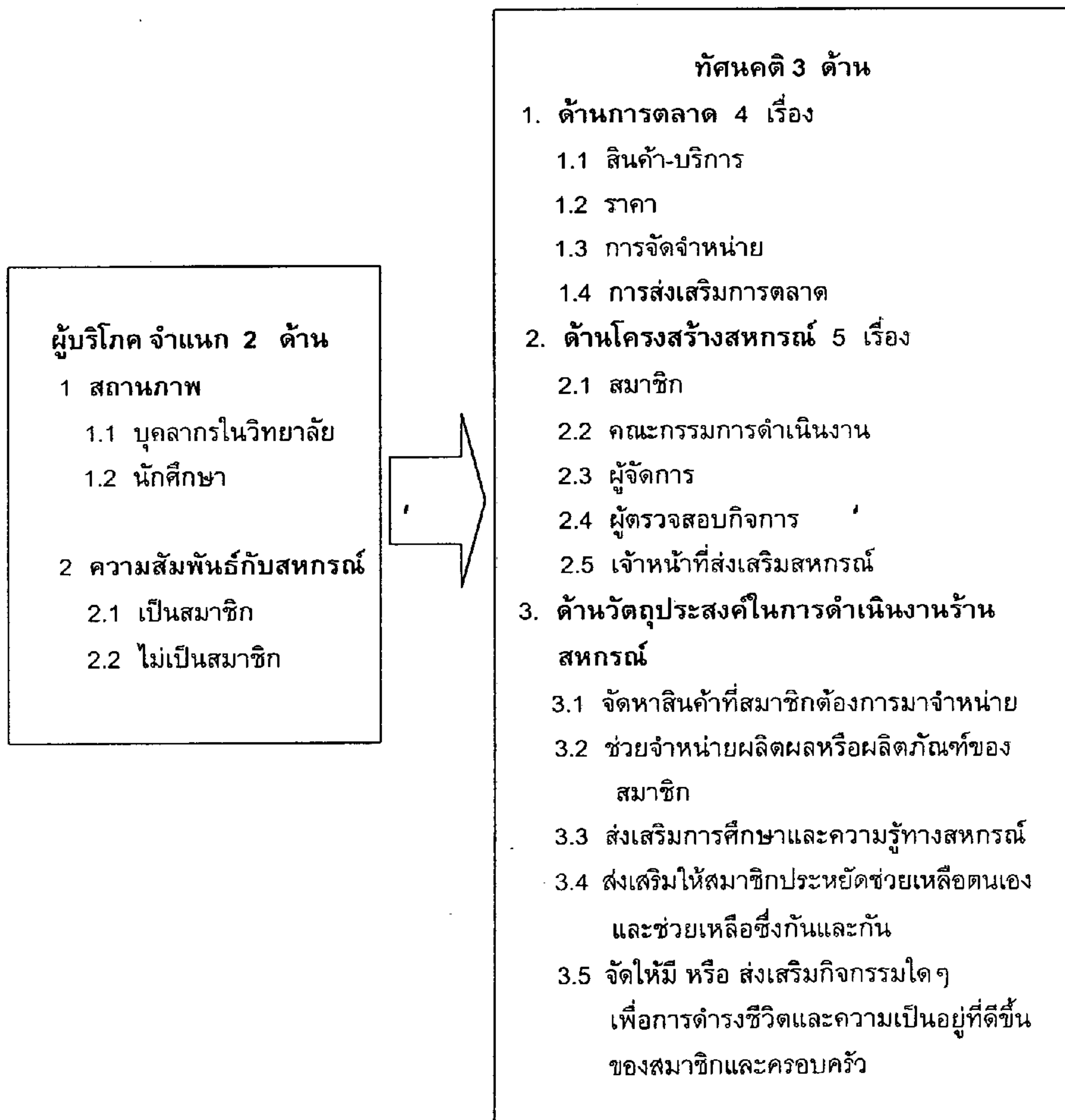
สมาชิกและครอบครัว

กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาดต่างกัน
2. บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ต่างกัน
3. บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ต่างกัน
4. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาดต่างกัน
5. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ต่างกัน
6. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. ความหมาย องค์ประกอบของทัศนคติ และ แหล่งอิทธิพลซึ่งมีผลต่อการกำหนดทัศนคติ
2. สหกรณ์ สหกรณ์ร้านค้า โครงสร้าง วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ร้านค้า และ การปฏิรูปสหกรณ์ไทยสู่สหกรณ์ใหม่ “2000”
3. การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถาบันการศึกษา
4. ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีจำกัด และผลการดำเนินงาน ปี 2539 - 2544
5. การขยายตัวทางการค้าแบบเสรีนิยม(ที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทย)
6. การตลาด และ การบริหารการตลาดที่มีประสิทธิภาพ
7. ระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง : ความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้า
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้าในประเทศ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้าต่างประเทศ

1. ความหมายและองค์ประกอบของทัศนคติ

1.1 ความหมายของทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ ในพจนานุกรม หมายถึง แนวความคิดเห็น(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 : 395)

เสรี วงษ์มณฑา(2542 : 106) ให้ความหมายว่า “ทัศนคติ เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือความคิด ทัศนคติเป็นสิ่งที่ชักนำบุคคลให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม”

ศิริวรรณ เสรีรัตน์(2539 : 76) ให้ความหมายว่า “ทัศนคติ คือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความโน้มเอียงที่เกิดจากการเรียนรู้ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น ไปในทิศทางที่สม่ำเสมอ โดยมีองค์ประกอบในการเกิดทัศนคติ 3 ส่วน คือ

- 1) ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive Component)
- 2) ส่วนของความรู้สึก (Affective Component)
- 3) ส่วนของพฤติกรรม (Behavior Component)

สุปิยะ ดันศรีสวัสดิ์(2535 : 5) ทัศนคติ หมายถึง ลักษณะของแนวโน้ม ความเชื่อถือ ความปกติของบุคคลในการที่จะชอบหรือเกลียดสิ่งของ บุคคล และปรากฏการณ์ต่างๆ กล่าวคือ ทัศนคติเป็นลักษณะของระบบ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่งเสมอ และสำหรับแต่ละคน ทัศนคติคือโลกแห่งความเป็นจริงของเขา

สิริศักดิ์ รัชชานันติ(2541 :12) ให้ความหมายว่า “ทัศนคติ คือ แนวโน้มของจิตใจและความคิดที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อวัตถุ สถานที่ สภาวะการณ์ บุคคล หรือ กลุ่มบุคคล ไปในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นทางบวก(Positive) หรือ ทางลบ(Negative) ก็ได้

ซีคอร์ด และ แบคแมน(Secord and Backman. 1964 : 97) ให้ความหมายว่า “ทัศนคติ คือ ความรู้สึก(Affective) ความคิด(Cognitive) และพฤติกรรม(Behavioral) ของแต่ละบุคคลต่อสิ่งแวดล้อม”

เคนด์เดอร์(Kendler. 1963 : 572) ให้ความหมายว่า "ทัศนคติ คือ ภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมในทางสนับสนุน หรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่างต่อบุคคล สถาบัน หรือแนวคิดบางอย่าง"

ฮิลการ์ด(Hilgard. 1962 : 214) ให้ความหมายว่า "ทัศนคติ คือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต่อแนวความคิดใด หรือสภาพใดในทางเข้าหรือออกห่าง และเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อไป ในทางเอนเอียงไปในลักษณะอย่างเดิมเมื่อพบกับสิ่งนั้น หรือแนวความคิดนั้น หรือ สถานการณ์นั้นอีก"

แมคโดนัลด์(McDonald. 1959 : 564) ให้ความหมายว่า "ทัศนคติ คือ ความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมทางใดทางหนึ่ง หรือ ความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมทางใดทางหนึ่ง"

จากความหมายต่างๆข้างต้น สรุปว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ ที่มีต่อสิ่งใดๆ อันมีผลที่จะโน้มนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมได้ทั้งบวก หรือ ลบ ขึ้นกับสิ่งที่ได้รับรู้ว่าเป็นไปในทางบวก หรือ ลบ

1.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

เสรี วงษ์มณฑา(2542 : 107 ; อ้างอิงจาก Schiffman and Kanuk. 1994 : 667) กล่าวว่า โมเดลองค์ประกอบของทัศนคติ มี 3 ส่วน ได้แก่

- 1) ส่วนของความเข้าใจ (Cognitive) หรือ ความรู้ (Knowledge)
- 2) ส่วนของความรู้สึก (Affective หรือ feeling learning)
- 3) ส่วนของพฤติกรรม (Doing หรือ Behavior)

ทัศนคติเชิงบวก (Positive Attitude) ทำให้เกิด การปฏิบัติออกมาในทางบวก(Act Positively)

ทัศนคติเชิงลบ (Negative Attitude) ทำให้เกิด การปฏิบัติออกมาในทางลบ (Act Negatively)

พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากทัศนคติ มีขั้นตอนดังนี้

K = Knowledge เป็นการเกิดความรู้ เช่น ทราบไหมว่าสินค้าตัวนี้ขายที่ใด ภาพยนตร์เรื่องนี้ฉายที่ใด เมื่อทราบแล้วขั้นตอนต่อไปของพฤติกรรม คือ

A = Attitude เป็นการเกิดทัศนคติ จะเกิดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ จะนำไปสู่ขั้นตอนต่อไปคือ

P = Practice เป็นการเกิดการกระทำ เช่น เมื่อทราบว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ฉายที่ใดรู้สึกชอบก็ไปซื้อตั๋วเพื่อดูภาพยนตร์

1.3 แหล่งอิทธิพลซึ่งมีผลต่อการกำหนดทัศนคติ

การกำหนดทัศนคติต่อบุคคล สิ่งของ หรือความคิดใดความคิดหนึ่งนั้น ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ ดังนี้(เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 108)

1.3.1 ประสบการณ์โดยตรงและประสบการณ์ในอดีต(Direct and Past Experience)

ทัศนคติที่มีต่อผลิตภัณฑ์จะได้รับอิทธิพลโดยตรงจากประสบการณ์ในการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น ตัวอย่าง การทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ถือว่าเป็นประสบการณ์ตรงของผู้บริโภค ดังนั้น แม้วานักการตลาดจะใช้เครื่องมือสื่อสารการตลาดชี้ว่าผลิตภัณฑ์เยี่ยมยอดเท่าใดก็ตาม แต่เมื่อผู้บริโภคได้ทดลองใช้ด้วยตัวเองแล้วพบว่าผลิตภัณฑ์มีปัญหา ก็จะไม่ซื้อสินค้านั้นอีก

1.3.2 อิทธิพลจากครอบครัวและเพื่อน (Influence of family and friends)

ครอบครัวและเพื่อน เป็นแหล่งที่สำคัญต่อการสร้างค่านิยม และความเชื่อถือของบุคคล ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อและการใช้สินค้าโดยเฉพาะในวัยเด็ก และ วัยรุ่น

1.3.3 การตลาดเจาะตรง (Direct Marketing)

เป็นวิธีการซึ่งนักการตลาดใช้เครื่องมือสื่อสารการตลาดเจาะกลุ่มเป้าหมายส่วนเล็ก เพื่อให้เกิดการตอบสนองที่มีอิทธิพลต่อ การซื้อ เช่น การใช้จดหมายตรง โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น เครื่องมือนี้จะช่วยให้นักการตลาดสามารถกำหนดกลยุทธ์ได้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและเกิดผลกระทบ(Impact) ได้ดีกว่าการตลาดมวลชน

1.3.4 การเปิดรับต่อสื่อมวลชน (Exposure to mass media)

สื่อมวลชนต่างๆ เช่น การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สื่อเหล่านี้เป็นแหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทัศนคติ

2. สหกรณ์

2.1 ความหมาย

สหกรณ์(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 795) หมายถึง วิธีจัดการอย่างหนึ่งที่บุคคลพอใจร่วมมือกันเพื่อบำรุงความเจริญในทางเศรษฐกิจโดยแบ่งกำไรเสมอกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ(ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2527 : 11)ทรงนิยามความหมายของสหกรณ์ ว่า หมายถึง การผนึกกำลังผู้ทำงานเกี่ยวข้องกันให้ปรักพร้อมทุกด้าน ด้วยความรู้ความสามารถ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตาหวังดีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกัน จึงจะเป็นสหกรณ์แท้ที่มีแต่ความเจริญก้าวหน้า และอำนวยประโยชน์ที่พึงประสงค์แต่ฝ่ายเดียว

กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์(ปราวณี ศรีจันที. 2538 : 9) กล่าวว่า สหกรณ์ เป็นวิธีจัดการรูปหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนเข้าร่วมกันด้วยความสมัครใจของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์ โดยความมีสิทธิเสมอหน้ากันหมดเพื่อบำรุงตนเองให้เกิดความเจริญทางทรัพยากร

ปราวณี ศรีจันที (2538 : 10) สรุปว่า สหกรณ์ คือ ธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่มีการประกอบธุรกิจเช่นเดียวกับธุรกิจอื่นๆโดยใช้ปัจจัย 4 ได้แก่ คน เงิน ทรัพยากร และการจัดการ เกิดขึ้นจากการรวมคน และ รวมทุนด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมกันช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจที่แน่นอน เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดระเบียบถูกต้องตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล สมาชิกทุกคนมีสิทธิเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีกฎหมายสหกรณ์และข้อบังคับสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจ

ชูศรี เจริญยิ่ง(2542 : 10) ให้ความหมายของสหกรณ์ ในแง่กฎหมาย(ตามพ.ร.บ. สหกรณ์ 2511) ว่า "สหกรณ์" เป็นคณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้จัดระเบียบตามพระราชบัญญัติ ในแง่การเมืองการปกครอง "สหกรณ์" เป็นองค์การประชาธิปไตย เพราะธุรกิจของสหกรณ์จะดำเนินการโดยบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกเสียงข้างมากในที่ประชุมใหญ่ และสมาชิกทุกคนจะมีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงได้เท่าๆกัน คือ คนละ 1 เสียงเท่านั้น ในแง่เศรษฐกิจและสังคม "สหกรณ์" เป็นระบบเศรษฐกิจที่อยู่กึ่งกลางระหว่างระบบนายทุนกับระบบสังคมนิยม ไม่ขวาจัดและไม่ซ้ายจัด เพราะธุรกิจสหกรณ์มิได้มุ่งรวมทุนหากำไรให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเพียงผู้เดียว แต่จะเฉลี่ยส่วนกำไรคืนให้ตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกกระทำไว้กับสหกรณ์ และยังมีผลตามหุ้นในขอบเขตจำกัดเท่านั้น ขณะเดียวกันก็ดำเนินการตามระบอบประชาธิปไตยเต็มที่ ไม่มีการบังคับผู้ขายอย่างใดทั้งสิ้น

Encyclopædia Britannica (ชูศรี เจริญยิ่ง. 2542 : 11) ให้ความหมายสหกรณ์ว่า คือชุมชนที่รวมกันเป็นองค์การด้วยความสมัครใจและยึดหลักประชาธิปไตยเป็นที่ตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกและการรับใช้สมาชิก หรือเพื่อให้สมาชิกประกอบการผลิตกรรมเพื่อจำหน่าย หรือจัดขายผลิตผลของสมาชิก หรือจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม หรือรวมวัตถุประสงค์เหล่านี้เข้าด้วยกัน ขณะเดียวกันเฉลี่ยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการนี้ให้แก่สมาชิก ตามส่วนซึ่งได้ตกลงเห็นพ้องกันว่าเป็นการเที่ยงธรรมแก่สมาชิกแต่ละคน และสำหรับหมู่คณะ

เฟย์(Fay. 1948 : 5 ; อ้างอิงจาก ปราณี ศรีจันทิ. 2538 : 9) สหกรณ์ เป็นสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นในกลุ่มคนที่อ่อนแอเพื่อความมุ่งหมายในการค้าร่วมกัน และดำเนินการด้วยความไม่เห็นแก่ตัว โดยมีข้อกำหนดว่า ทุกคนพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิก มีส่วนในผลตอบแทน ตามอัตราส่วนของการใช้ประโยชน์จากสมาคมของตน

ชาร์ส(Schaars. 1973 : 123 ; อ้างอิงจาก ปราณี ศรีจันทิ. 2538 : 9) สหกรณ์ เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นโดยความสมัครใจ ซึ่งสมาชิกเป็นทั้งเจ้าของ ผู้ถือหุ้น และผู้ควบคุมการดำเนินงาน ในลักษณะไม่ได้มุ่งหวังกำไร หรือ เพื่อบริการ ในราคาทุน

สรุป สหกรณ์ คือธุรกิจที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวอยู่ที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เน้นความเสมอภาคของทุกคน ด้วยมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจและสังคม ก่อตั้งอย่างถูกกฎหมาย ดำเนินงานตามกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์ซึ่งสมาชิกร่วมกันกำหนดขึ้น

2.2 สหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์ร้านค้า(เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 : 171) ให้ความหมายว่า หมายถึง สหกรณ์ผู้บริโภครวมกันจัดตั้งขึ้น เพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป จัดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ในประเภทสหกรณ์ร้านค้ามีสภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของและลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในเรื่องค่าครองชีพ และเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ โดยดำเนินการตามหลัก และวิธีการสหกรณ์

ลักษณะขององค์กรสหกรณ์ร้านค้า(รายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินสหกรณ์ร้านค้า ปี 2543 : 5) มี 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ร้านสหกรณ์แบบเปิด หมายถึง สหกรณ์ที่เปิดรับบุคคลทั่วไปเป็นสมาชิก ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้าน อาชีพ อายุ การศึกษา และอื่นๆ รวมทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างสหกรณ์กับสมาชิกทำได้ยาก
2. ร้านสหกรณ์แบบปิด หมายถึง สหกรณ์ที่เปิดรับบุคลากรในหน่วยงาน หรือองค์กรรัฐและเอกชน เพื่อเป็นสวัสดิการแก่บุคคลในองค์กรนั้น เช่น ร้านสหกรณ์ในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ร้านสหกรณ์ในบริษัท หรือ ในโรงงาน เป็นต้น ซึ่งไม่เปิดรับบุคคลทั่วไป

รูปแบบของสหกรณ์ร้านค้า(รายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินสหกรณ์ร้านค้า ปี 2543 : 6) จำแนกย่อยเป็น 8 รูปแบบดังนี้

1. ร้านสหกรณ์ในสำนักงานประถมศึกษา
2. ร้านสหกรณ์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา(หรือวิทยาลัยเทคนิค)

3. ร้านสหกรณ์ในสถาบันราชภัฏ(วิทยาลัยครู)
4. ร้านสหกรณ์ในมหาวิทยาลัย
5. ร้านสหกรณ์ในโรงพยาบาล
6. ร้านสหกรณ์ในหน่วยงานของทหาร
7. ร้านสหกรณ์ในหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ
8. ร้านสหกรณ์เอกชนและอื่นๆ

การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ร้านค้า(รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ร้านค้าปี 2543 : 7) จำแนกได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง จัดซื้อสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิกเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นสินค้าต่อไปอันเป็นการช่วยเหลือต้นทุนการผลิต หรือเพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันในราคาที่เหมาะสม และไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าทั้งในด้านราคาและคุณภาพซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจที่เอื้อประโยชน์แก่มวลสมาชิกโดยตรง อีกทั้งสมาชิกยังได้เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนของการมีส่วนร่วมอุดหนุนซื้อสินค้าจากสหกรณ์เมื่อสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินธุรกิจในรอบปี

2. การรับฝากเงินจากสมาชิก หมายถึง การดำเนินงานที่ส่งเสริมสมาชิกให้รู้จักออมเงินจากรายได้ส่วนหนึ่งโดยการฝากเงินไว้กับสหกรณ์เพื่อสะสมไว้ใช้ในอนาคต ซึ่งปลอดภัยมากกว่าการเก็บรักษาไว้เอง อีกทั้งสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยของเงินต้นที่สมาชิกฝากไว้กับสหกรณ์ตามระยะเวลาและอัตราดอกเบี้ยของเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำอันเป็นผลประโยชน์ที่สมาชิกจะพึงได้รับจากสหกรณ์ นอกจากนี้ การระดมเงินฝากของสหกรณ์ยังเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะไม่ใช่รายได้โดยตรงของสหกรณ์แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สหกรณ์นำไปใช้หมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สหกรณ์

3. การให้เงินกู้แก่สมาชิก หมายถึง การให้สินเชื่อหรือเครดิตเงินกู้แก่สมาชิกตามระเบียบและหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อในการกู้ยืมเงินของสหกรณ์นั้นๆ โดยเป็นการนำเงินทุนบางส่วนที่มีอยู่ไปให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายที่จำเป็น โดยเงินกู้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ระยะสั้น และ ระยะปานกลาง การให้สมาชิกกู้ยืมเงินนี้ นอกจากสมาชิกจะได้รับประโยชน์จากสหกรณ์ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนแล้ว สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินเฉลี่ยคืน ตามส่วนของสมาชิกที่ขอสินเชื่อ หรือกู้เงินกับสหกรณ์เมื่อสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน

สหกรณ์ร้านค้าแห่งแรกของไทย จัดตั้งในรูปแบบร้านสหกรณ์สมาคม เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2480 ที่ตำบลชานน้ำ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชื่อ "ร้านสหกรณ์บ้านเกาะไม้จำกัดสินใช้" มีสมาชิกแรกตั้ง 279 คน ทุนค่าหุ้นทั้งสิ้น 26,350 บาท เป็นร้านสหกรณ์ในชนบทที่สมาชิกส่วนใหญ่เป็นสมาชิกประเภทหาทุน ดำเนินงานโดยยึดหลักการตามแบบอย่างสหกรณ์ร็อกเดลในประเทศอังกฤษ มีสหกรณ์ร้านค้าที่จัดตั้งในปีเดียวกันอีก 5 แห่ง อยู่ในจังหวัด อุดรดิตถ์ สระบุรี ลพบุรี ฉะเชิงเทรา และ ปทุมธานี ปัจจุบันร้านสหกรณ์ทั้ง 6 ร้านเลิกดำเนินการหมดแล้ว

พ.ศ. 2482 ได้จัดตั้งร้านสหกรณ์ชาวเมืองขึ้น ชื่อ "ร้านสหกรณ์กรุงเทพ จำกัดสินใช้" เดิมตั้งอยู่ที่สามยอด อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ปัจจุบันยังดำเนินการอยู่ ตั้งอยู่ที่ บางลำพู มุมถนนตานีติดกับถนนจักรพงษ์ แขวงพระนคร เขตพระนคร มีสมาชิกแรกตั้ง 267 คน สมาชิกถือหุ้น 8,180 บาท

อย่างไรก็ตาม มีการจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าเพิ่มขึ้นทุกปี ขณะที่สหกรณ์ร้านค้าอีกหลายแห่งไม่สามารถดำเนินงานได้ผล ต้องล้มเลิกไป

2.3 โครงสร้างของสหกรณ์

โครงสร้างของสหกรณ์ (เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 :140) ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

- 2.3.1 สมาชิก
- 2.3.2 คณะกรรมการดำเนินการ
- 2.3.3 ผู้จัดการ
- 2.3.4 ผู้ตรวจสอบกิจการ
- 2.3.5 เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์

สมาชิก หมายถึง ผู้ที่ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ และผู้ที่ขอเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ภายหลังที่สหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้ว และชำระค่าหุ้น ตามข้อบังคับของสหกรณ์นั้นๆ สหกรณ์ประเภทต่างๆ ได้กำหนดคุณสมบัติของสมาชิกแตกต่างกันไป และต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานเพิ่มเติมอีก 3 ประการ ได้แก่ มีความต้องการร่วมกัน สามารถใช้บริการของสหกรณ์ได้ และ เต็มใจรับผิดชอบในหน้าที่ของสมาชิก

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกโดยทั่วไปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสหกรณ์ ได้แก่ สิทธิในการควบคุมสหกรณ์ให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ อำนาจประโยชน์ต่อตนเอง รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการหรือเป็นผู้แทนสมาชิกในเรื่องต่างๆ แสดงความคิดเห็น และออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติในปัญหาต่างๆ เข้าชื่อกัน เพื่อให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อมีเหตุจำเป็นและสมาชิกเห็นว่าสมควรจะมีการประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาปัญหานั้นๆ มีหน้าที่ เข้าร่วมประชุมกลุ่มและประชุมใหญ่ด้วยตนเองทุกครั้ง พร้อมทั้งชักจูงให้สมาชิกผู้อื่นเข้าร่วมประชุมด้วย เลือกตั้งประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่มและคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อให้ได้คนดีมีความสามารถ และเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจเข้าไปบริหารงานสหกรณ์ ถือหุ้น และฝากเงินกับสหกรณ์เพื่อเพิ่มทุน ทำให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานได้กว้างขวางขึ้น อุดหนุน หรือทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ให้การสนับสนุนและร่วมมือกับสหกรณ์ในทุกทาง เพื่อความสำเร็จของสหกรณ์ หมั่นศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ และ ระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์ เพื่อช่วยกันแก้ไขปรับปรุงสหกรณ์ให้ก้าวหน้า ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติ และ นโยบายของสหกรณ์ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ในสิ่งซึ่งจะทำให้สหกรณ์สามารถให้บริการที่จำเป็นแก่สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะกรรมการดำเนินการ หมายถึง กลุ่มสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากบรรดาสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ให้เป็นคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของสหกรณ์ ให้บรรลุวัตถุประสงค์แทนสมาชิกทั้งปวง ถือได้ว่าเป็นผู้นำของสมาชิกในการปรับปรุงกิจการให้ดีขึ้น และขยายการบริการของสหกรณ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงควรมีลักษณะพื้นฐานดังนี้ มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสมาชิกซึ่งเลือกตนให้ทำหน้าที่แทน ยินดีรับใช้สมาชิกและเป็นตัวอย่างที่ดี อุทิศตนเพื่องานสหกรณ์ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สนใจอย่างแท้จริงในหลักและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ เชื่อมมั่นและศรัทธาในงานสหกรณ์ว่าเป็นทางนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่วนรวม สนใจที่จะเรียนรู้ ในเรื่องธุรกิจเพื่อความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของสหกรณ์

จำนวนคนของคณะกรรมการมีมากน้อยแล้วแต่ความเหมาะสม โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับของ

สหกรณ์นั้นๆ เช่น ให้มีไม่น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกิน 15 คน

คณะกรรมการดำเนินการจะเลือกตั้งกันเองภายในให้มีประธานกรรมการคนหนึ่ง รองประธานคนหนึ่ง และเลขานุการคนหนึ่ง อาจเลือกเหรัญญิกอีกคนหนึ่งก็ได้ แล้วเสนอให้ที่ประชุมใหญ่ทราบ

ระยะเวลาดำรงตำแหน่งคราวละ 1 – 3 ปี แตกต่างกัน แล้วแต่ข้อบังคับ และประเภทสหกรณ์ เมื่ออยู่ในตำแหน่งครบ 1 ปี ให้คณะกรรมการออกหนึ่งในสาม เมื่ออยู่ครบ 2 ปี ให้ชุดแรกที่เหลืออยู่ออกอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ใช้วิธีจับสลาก และเลือกกรรมการเข้าดำรงตำแหน่งแทนเท่าจำนวนที่ออกทุกครั้งไป ผู้ที่ออกไปอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำ ทั้งคณะหรือรายตัวได้ก็สมัยแล้วแต่ข้อกำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์นั้นๆ

คณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ และเป็นผู้แทนของสหกรณ์ ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ ข้อบังคับสหกรณ์ และมติของที่ประชุมใหญ่ให้เกิดผลดีต่อสหกรณ์ หน้าที่สำคัญได้แก่ เข้าร่วมประชุมโดยสม่ำเสมอเพื่อพิจารณาปรึกษาหารือ และดำเนินการพิจารณา กำหนดนโยบายการดำเนินงานของสหกรณ์ พิจารณาดำเนินการจ้างและเลิกจ้างเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ จ้างผู้จัดการที่มีความสามารถเพื่อปฏิบัติงานตามนโยบายที่กำหนดไว้ กำหนดตัวเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการในกรณีที่ไม่สามารถจ้างผู้จัดการตามที่ต้องการได้ ตรวจตรา ควบคุม แนะนำ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ เพื่อให้งานของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดีได้ผลตามความมุ่งหมาย พิจารณาดำเนินงานอื่นๆเกี่ยวกับการให้บริการแก่สมาชิก เช่น รับสมัครสมาชิก และให้ออกจากการเป็นสมาชิก พิจารณาเงินกู้ กำหนดระเบียบต่างๆ จัดทำงบดุลให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ จัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอที่ประชุมใหญ่ ซื้อผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลจากสมาชิก หรือซื้อจากสหกรณ์อื่นๆ หรือซื้อจากบุคคลอื่นๆมาจำหน่าย การรับฝากเงินหรือการลงทุนเงินของสหกรณ์ ดูแลที่ดิน อาคาร สำนักงาน อุปกรณ์ ทรัพย์สินอื่นๆของสหกรณ์ ดูแลการรับจ่ายเงิน การรักษาเงินสด การสอบบัญชี ใบสำคัญเอกสารต่างๆทางการเงินให้ถูกต้อง ให้ความร่วมมือและประสานงานกับสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยในการส่งเสริมและเผยแพร่กิจการของสหกรณ์ ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือทางวิชาการ การศึกษาฝึกอบรมเกี่ยวกับสหกรณ์ ติดต่อประสานงานระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก สหกรณ์กับสหกรณ์ เผยแพร่ความรู้สู่สมาชิก และอื่นๆ

ผู้จัดการ หมายถึง ผู้ที่คณะกรรมการดำเนินงานพิจารณาจัดจ้างให้เข้ามาดำเนินงานสหกรณ์ตามนโยบายที่วางไว้ เพื่อให้งานของสหกรณ์ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินงานและผู้จัดการเกี่ยวพันกันอย่างยิ่งเพราะต้องปฏิบัติงานร่วมกันและมุ่งในวัตถุประสงค์เดียวกัน โดยคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้กำหนดนโยบาย ผู้จัดการเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายนั้น ผู้จัดการจะจ้างพนักงานประจำฝ่ายต่างๆไว้ทำงานให้บริการแก่สมาชิกในแต่ละหน้าที่ เช่น พนักงานบัญชี พนักงานสินเชื่อ พนักงานตลาด ผู้จัดการจึงต้องสัมพันธ์กับบุคคลหลายฝ่าย จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการบริหารงานทั่วไป มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีศิลปะที่จะทำให้ทุกคนปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยทุกคนได้รับความพอใจทั้งทางด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจอย่างทั่วหน้า

การบริหารงาน ผู้จัดการต้องรู้ขั้นตอนต่างๆในการบริหาร หากขาดความรู้จะประสบความสำเร็จยากลำบาก จนถึงขั้นล้มเหลวได้ ขั้นตอนต่างๆในการบริหารงานได้แก่ ต้องรู้จักวางแผน รู้จักการจัดรูปงาน เป็นผู้นำในการทำงาน ประสานงานในหน้าที่ของตน และควบคุมงาน

อำนาจหน้าที่โดยทั่วไป มีดังนี้ เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณากำหนดนโยบายของสหกรณ์ ประชุมคณะกรรมการอื่นๆ การประชุมใหญ่ และ การประชุมวิสามัญทุกครั้ง เตรียมสถิติข้อมูล และผล การดำเนินงานที่ผ่านมาประกอบความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆต่อคณะกรรมการดำเนินงาน มุ่งรักษาประโยชน์ของสมาชิก รับผิดชอบโดยตรงต่อทรัพย์สิน และ รายรับรายจ่าย ของสหกรณ์ มีระบบการทำบัญชีอย่างถูกต้อง บันทึกการอุดหนุนของสมาชิก จัดทำรายงานการเงินและ การปฏิบัติงานเป็นระยะๆ เตรียมงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ คัดเลือก จ้าง และ เลิกจ้างพนักงาน กำหนดหน้าที่และวิธีทำงาน ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน ควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประเมินผลการทำงานของพนักงาน ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างสหกรณ์กับสหกรณ์ สหกรณ์กับบุคคลภายนอก และ อื่นๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

ข้อสังเกต อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน กับ ผู้จัดการ เป็นไปในแนวเดียวกัน แต่ต่างระดับกัน คือ คณะกรรมการดำเนินงานเป็นฝ่ายอำนวยการ ผู้จัดการเป็นฝ่ายปฏิบัติงานประจำ

งานของสหกรณ์จะดำเนินไปอย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อทั้งสองฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยไม่ก้าวก่าย ไม่แทรกแซงการทำงานกัน

สมาชิก คณะกรรมการดำเนินงาน ผู้จัดการและพนักงาน คือคณะผู้บริหารงานสหกรณ์ หากทั้งสามฝ่ายต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ร่วมมือ กัน การดำเนินงานของสหกรณ์จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้จัดการเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้ สหกรณ์ประสบความสำเร็จ

กรณีที่สหกรณ์มีขนาดเล็กยังไม่สามารถจ้างผู้จัดการได้ อาจแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานคนใดคนหนึ่งที่มีความรู้ความสามารถให้เป็นผู้จัดการก็ได้

ผู้ตรวจสอบกิจการ หมายถึง สมาชิกหรือบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และ ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ให้เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ อาจมีคนเดียว หรือ หลายคนก็ได้แล้วแต่ ที่ประชุมใหญ่เห็นชอบ แต่ที่ประชุมใหญ่จะเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ หรือ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประจำ ใน สหกรณ์เป็นผู้ตรวจสอบกิจการไม่ได้

ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสหกรณ์นั้นๆ เช่น 1-3 ปี เมื่อครบกำหนดแล้วให้เลือกตั้งใหม่ในที่ประชุมใหญ่ครั้งต่อไป หากยังไม่มีเลือกตั้ง ให้ผู้ทำหน้าที่เดิมทำ ต่อไปก่อน ผู้ตรวจสอบคนเดิมอาจได้รับเลือกตั้งซ้ำได้

การกำหนดค่าตอบแทนขึ้นกับการพิจารณาเห็นชอบของสหกรณ์นั้นๆ

อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ มีดังนี้ ตรวจสอบกิจการ การเงิน บัญชี เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน หนี้สินต่างๆของสหกรณ์ เพื่อทราบฐานะและข้อเท็จจริงทางการเงิน ตรวจสอบ การดำเนินธุรกิจแต่ละประเภท เพื่อประมวลผลและให้ข้อเสนอแนะ ทั้งทางวิชาการและการปฏิบัติสำหรับธุรกิจ นั้นๆ ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาหาทางปรับปรุงแผนงาน ข้อ บังคับและระเบียบต่างๆ รายงานผลการตรวจสอบเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน และ เสนอผลการตรวจสอบ โดยสรุปประจำปีทางบัญชีนั้นๆต่อที่ประชุมใหญ่สามัญของสหกรณ์ ตรวจสอบ กิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในระเบียบหรือตามที่ที่ประชุมใหญ่มอบหมาย เข้าร่วมประชุมใหญ่ หรือประชุม คณะกรรมการดำเนินการได้เสมอเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบกิจการต่อที่ประชุม

ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ จึงมีความสำคัญต่อคณะกรรมการดำเนินการอย่างมากในการช่วย ดูแลเกี่ยวกับบัญชี การเงิน อย่างทั่วถึง เพราะมีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง

เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์จังหวัด สหกรณ์อำเภอ และ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ที่ประจำอยู่ในจังหวัดและอำเภอต่างๆ

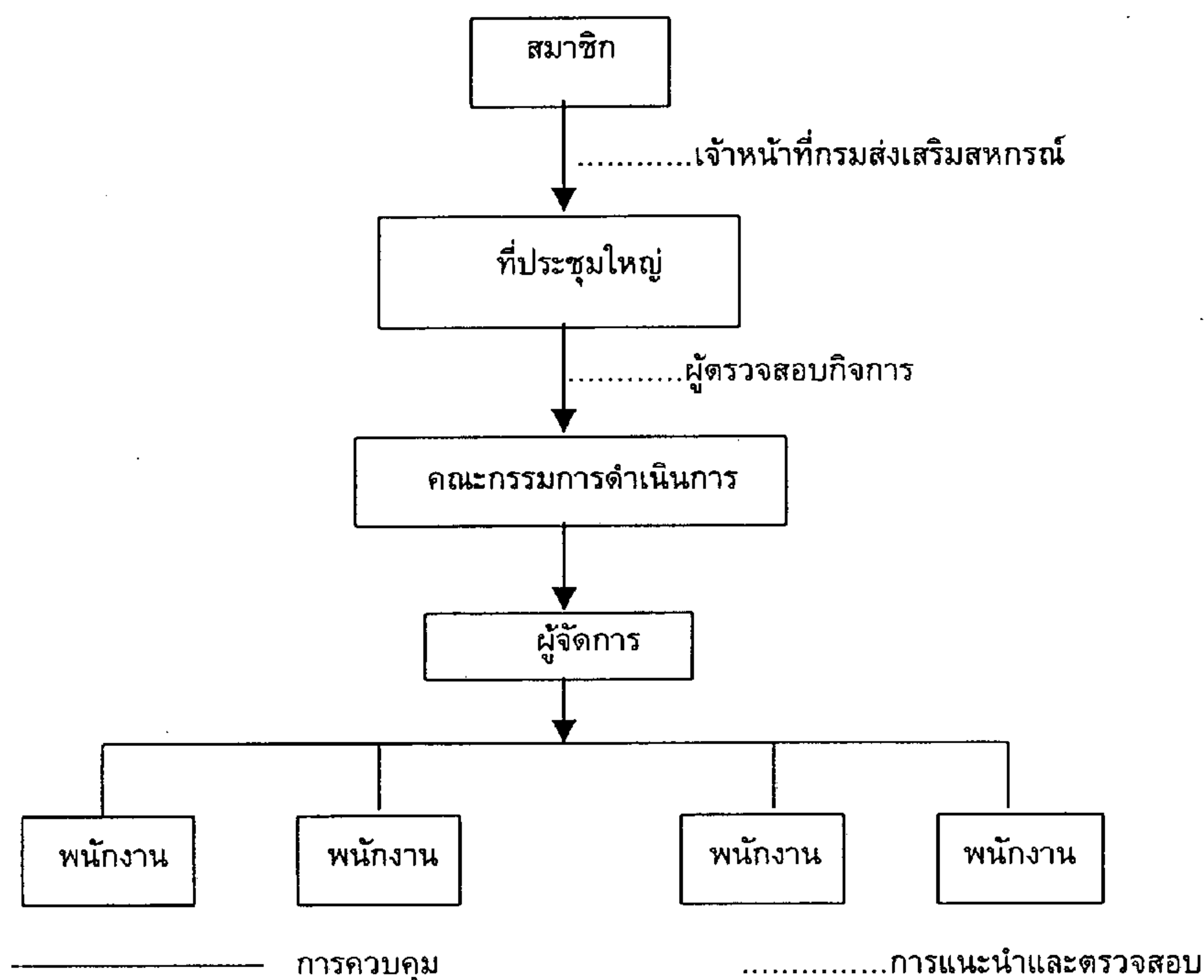
ในประเทศที่กำลังพัฒนาทั่วไปรวมทั้งประเทศไทย ขบวนการสหกรณ์เกิดจากการริเริ่มของทางราชการซึ่งดำเนินการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือพัฒนางานสหกรณ์ ให้สามารถดำเนินไปได้ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ ทางราชการโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าไปมีบทบาทในการช่วยเหลือ ควบคุม แนะนำ และ ส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ทุกประเภท

อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ มีดังนี้

ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ ควบคุมสหกรณ์ตามกฎหมายสหกรณ์ ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนสหกรณ์ให้ดำเนินการ ได้แก่ เป็นผู้ตรวจการสหกรณ์เพื่อตรวจสอบกิจการและภาวะการเงินของสหกรณ์ เรียกประชุมใหญ่วิสามัญของสหกรณ์ เป็นผู้ชำระบัญชีของสหกรณ์ที่เลิกกิจการเพราะเหตุอื่นๆที่ไม่ใช่ล้มละลาย

มีอำนาจตามระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ ได้แก่ ให้ความเห็นชอบในเรื่อง การกู้ยืมเงินของสหกรณ์ การกำหนดระเบียบ การจ้างผู้จัดการและพนักงาน ให้คำรับรองในเอกสารต่างๆซึ่งเกี่ยวข้องกับทางราชการหรือบุคคลภายนอก ให้คำแนะนำ หรือช่วยเหลือในการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องการดำเนินธุรกิจหรือการปฏิบัติของสหกรณ์ ให้คำแนะนำแก่สหกรณ์เกี่ยวกับการใช้เงิน การจัดสรรกำไรสุทธิ หรือการจำแนกผลประโยชน์ใดๆของสหกรณ์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์อย่างประหยัดและถูกต้อง ให้คำแนะนำและควบคุมดูแลให้สหกรณ์จัดทำบัญชีต่างๆให้ถูกต้อง และ เป็นปัจจุบัน จัดทำงบการเงินประจำปีและรายละเอียดประกอบตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ตรวจสอบ และ รับรองรายการในสมุดประจำวัน และสมุดเงินสดของสหกรณ์ ควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา และการส่งเงินของสหกรณ์ ส่งรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ปฏิบัติ และ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามคำสั่ง ระเบียบ และ หนังสือราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และนายทะเบียนสหกรณ์อย่างเคร่งครัด

มีหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ได้แก่ เผยแพร่วิธีการสหกรณ์ในหมู่สมาชิกและประชาชนทั่วไปส่งเสริมให้มีผู้นำท้องถิ่นเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาสหกรณ์ ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ ตามความต้องการของประชาชน ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมในท้องที่ ที่จะจัดตั้งสหกรณ์ แนะนำช่วยเหลือในการคัดเลือกผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะตั้งขึ้น และ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่ในสหกรณ์ และการจัดตั้งกลุ่มสมาชิก เข้าร่วมการประชุมของสหกรณ์ การประชุมใหญ่ การประชุมคณะกรรมการดำเนินการ การประชุมกลุ่มสมาชิกของสหกรณ์ตามโอกาสอันควร ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในการประชุมอื่นๆ แนะนำและช่วยเหลือการจ้างผู้จัดการและพนักงานของสหกรณ์ แนะนำและช่วยเหลือการบริหารงานและการจัดการของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามหลักธุรกิจที่มั่นคงโดยไม่ขัดกับหลักการ วิธีการ และ อุดมการณ์ของสหกรณ์ ส่งเสริมสหกรณ์ให้ได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน ทางวิชาการ หรือ บริการทางธุรกิจ จากรัฐบาล องค์กร หรือเอกชน โดยไม่ทำให้สหกรณ์ต้องเสียอิสรภาพในการปกครอง และพึ่งตนเอง ส่งเสริมปลูกฝังน้ำใจสหกรณ์ในหมู่สมาชิก ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก กับ คณะกรรมการดำเนินการ พนักงานของสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ รวมทั้งความสัมพันธ์ภายใน และระหว่างกลุ่มบุคคลเหล่านั้น เป็นสื่อกลางติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของทางราชการหน่วยงานต่างประเทศ หรือ บุคคลอื่นใด ให้เข้ามาแนะนำและช่วยเหลือสมาชิกในการประกอบอาชีพ จึงเปรียบเสมือนเป็นพี่เลี้ยงสหกรณ์



ภาพประกอบ 2 โครงสร้างของสหกรณ์โดยทั่วไป

2.3 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์ร้านค้ามีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยวิธีร่วมกันดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ร่วมกันดังนี้(เอกสารประกอบชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2533 : 172)

- 2.3.1 จัดหาสิ่งของและอำนวยความสะดวกที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
- 2.3.2 ช่วยจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- 2.3.3 แนะนำส่งเสริมและอบรมความรู้ทางสหกรณ์และการค้าแก่สมาชิก
- 2.3.4 ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการประหยัดทรัพย์ การช่วยเหลือตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 2.3.5 ร่วมมือกับสหกรณ์และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 2.3.6 ดำเนินกิจการอย่างอื่นตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น

2.5 การปฏิรูปสหกรณ์ไทยสู่สหกรณ์ใหม่ “2000”

โชคชัย สุทธาเวศ. (2544 : 144 –196) ศึกษาถึงสถานภาพของสหกรณ์ไทย โดยนำเสนอในประเด็น ดังต่อไปนี้

2.5.1 ทฤษฎีสหกรณ์

2.5.2 พัฒนาการของสหกรณ์ไทยโดยขบวนการสหกรณ์สากลและรัฐราชการไทย

2.5.3 สหกรณ์ไทยตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

2.5.4 สังคมไทยกับการปฏิรูปสหกรณ์ไทยสู่สหกรณ์ใหม่ 2000

2.5.5 เนื้อหาของบทความแสดงนัยของการพิสูจน์สมมติฐานในอนาคต 4 ประการ(ซึ่งสะท้อนจากทฤษฎีและปัญหาที่สหกรณ์จะเผชิญ) ดังนี้

2.5.3.1 ทางเลือกในการปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่เคยเน้นการตามกระแสโลกาภิวัตน์ การส่งออก และการแข่งขันระหว่างประเทศ มาเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจพึ่งตนเองมากขึ้น เป็นโอกาสงามของระบบเศรษฐกิจที่มี สหกรณ์เป็นกลไกพื้นฐานสำคัญ โดยที่องค์การสหกรณ์จำเป็นต้องสร้างระบบเพื่อการป้องกันตัว การเติบโต และการอยู่รอด ท่ามกลางสายธารแห่งธุรกิจทุนนิยมเสรีด้วย

2.5.3.2 สหกรณ์ซึ่งเป็นทั้งสถาบันทางเศรษฐกิจและสถาบันทางสังคมควบคู่กันนั้น จะดำรงอยู่ตามทุนนิยมโลกาภิวัตน์อย่างแข็งแกร่งมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับพลังสร้างสรรค์ภายใน ขบวนการสหกรณ์นั้นๆร่วมกับพลังอื่น ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่จะขับเคลื่อนเกี่ยวกับมาตรการ และ กลไกต่างๆแห่งรัฐที่อาศัยกรอบของระเบียบการค้าและการจัดการเศรษฐกิจสากลกับ กฎหมายไทย เป็น เครื่องมือสำคัญ

2.5.3.3 โอกาสของการเติบโตของสหกรณ์ไทย คือ การสร้างสหกรณ์ให้มีพลังการเคลื่อนไหวทางสังคม มีอำนาจการต่อรองทางการเมืองที่เป็นอิสระเพิ่มเติมขึ้นจากการมีพลังประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ แม้จะยังอ่อนแออยู่ แต่ก็สามารถสร้างขึ้นได้โดยการนำของสหกรณ์ส่วนที่เข้มแข็ง และการสร้างความร่วมมือกับขบวนการทางสังคมอื่นๆ

2.5.3.4 ความก้าวหน้าในการปฏิรูปสหกรณ์ไทย ขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประเทศและอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงนั้นต่อสถานภาพในอนาคตของ สหกรณ์ อย่างไรก็ตาม เงื่อนไขสำคัญๆทางด้าน การเมือง การบริหาร กฎหมาย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ขบวนการสหกรณ์สากลซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน ค่อนข้างจำกัดการเติบโตของสหกรณ์ในเวทีกระแสทุนโลกาภิวัตน์ แต่ขณะเดียวกัน กลับ ค่อนข้างเปิดต่อการเจริญเติบโตของสหกรณ์ไทยในทุนนิยมท้องถิ่นและเศรษฐกิจชุมชนของประเทศ ซึ่งการปฏิรูปสหกรณ์จะสำเร็จได้ต่อเมื่อหลักการสากลของขบวนการสหกรณ์ยังเป็นหลักที่สหกรณ์ยึดถือ และสาระสำคัญที่ประกอบกันขึ้นในเงื่อนไขพื้นฐานเหล่านั้น เช่น โครงสร้าง ระบบงาน กฎเกณฑ์ และ กลไกต่างๆได้รับการปรับเปลี่ยนพร้อมกันไปด้วย

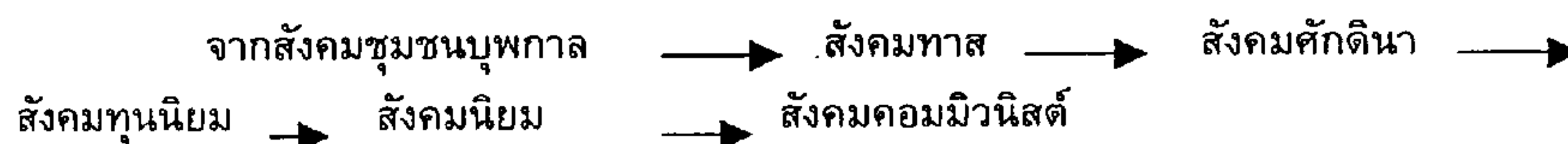
ทฤษฎีสหกรณ์ : ความหวังจากองค์ความรู้ต่อการปฏิรูปสหกรณ์

องค์ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์แบ่งได้เป็น 4 มิติ คือ

1. องค์ความรู้ว่าด้วยสหกรณ์ในฐานะกลไกสังเคราะห์ของทุนนิยม และ สังคมนิยม
2. องค์ความรู้ว่าด้วยสหกรณ์ในฐานะพลังประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ
3. องค์ความรู้ว่าด้วยขบวนการสหกรณ์ในฐานะขบวนการทางสังคม
4. องค์ความรู้ว่าด้วยสหกรณ์ในฐานะองค์การธุรกิจประเภทหนึ่ง

องค์ความรู้ว่าด้วยสหกรณ์ในฐานะกลไกสังเคราะห์ของทุนนิยม และ สังคมนิยม

ระบบเศรษฐกิจเป็นระบบย่อยหนึ่งของระบบสังคมทั้งมวล การแบ่งพัฒนาการของระบบสังคมที่ถกเถียงกันอย่างยาวนานที่สุดในระยะกว่าศตวรรษของมนุษยชาติ ได้แก่การแบ่งสังคมออกเป็น 5 ยุค โดยคาร์ลมาร์กซ คือสังคมจะพัฒนาการไปตามลำดับ ดังนี้



การแบ่งเช่นนี้นักมาร์กซิสต์และโซเชี่ยลลิสต์บางสายเห็นด้วย แต่ก็เกิดกังขามากขึ้นจากนักคิดในสำนักอื่นๆและได้รับการปฏิเสธเด็ดขาดจากสำนักคิดทุนนิยม โดยแต่ละฝ่ายก็ตีความข้อเท็จจริงและความจริงที่เกิดแตกต่างกันไปตามอุดมการณ์ที่ตนยึดถือ

ระบบสังคมในสมัยหลังๆ มีกระแสแนวคิดระบบเศรษฐกิจหลัก 3 ระบบ ได้แก่ เศรษฐกิจทุนนิยม เศรษฐกิจสังคมนิยม เศรษฐกิจคอมมิวนิสต์(ซึ่งมาร์กซถือว่าเป็นสังคมที่สังเคราะห์ได้จากสังคมทุนนิยมและสังคมนิยม) หากจะมีระบบเศรษฐกิจที่ 4 ก็จะเป็นการประสมประสานสามระบบในระดับที่แตกต่างกันไป

ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่นิยมลัทธิเศรษฐกิจแบบใด กลไกสหกรณ์นั้นได้รับการยอมรับว่าเป็นกลไกทางเศรษฐกิจที่สำคัญกลไกหนึ่งเสมอ เช่น ปรีดี พนมยงค์ และเลนิน เห็นว่าสหกรณ์ที่เหมาะสมควรเป็นสหกรณ์สังคมนิยม ซึ่งวิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์ ให้ความหมายของสหกรณ์สังคมนิยมว่าคือ สหกรณ์เอนกประสงค์(ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. 2530 : 19-21 และ วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. 2536 : 15-23) สด กุรมโรหิต นักคิดลัทธิสหกรณ์กลับเห็นว่า สหกรณ์มิใช่สังคมนิยมและไม่รับใช้ทุนนิยม แต่เดินสายกลางเช่นเดียวกับ นพ. อโนมะศิริ ที่เห็นว่า สหกรณ์เป็นลัทธิสายกลางและมีนิสัยสมถะ ในขณะที่ชาร์ลส์ จิต นักปรัชญาสหกรณ์ของฝรั่งเศส เห็นว่า สหกรณ์นั้นมิใช่อยู่ข้างชนชั้นกรรมาชีพ แต่สหกรณ์อยู่ข้างผู้บริโภคมมากกว่า พร้อมๆกับการปฏิเสธหลักการที่ว่า สหกรณ์มีขึ้นเพื่อคนจนมิใช่เพื่อคนรวย ฉะนั้นเมื่อยึดผู้บริโภคเป็นใหญ่แล้ว นักสหกรณ์จึงต้องต่อสู้ทั้งกับเผด็จการฝ่ายทุน และเผด็จการฝ่ายกรรมาชีพ นอกจากนี้ยังเห็นว่า ผู้ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์มากขึ้นๆ คือ คนชั้นกลาง

โซคชัย สุทธาเวศ. (2544 : 150) เห็นว่า สหกรณ์จะเป็นกลไกทั้งในเชิงสังคมนิยม และทุนนิยม เพราะสหกรณ์จะต้องรับใช้ให้ได้ดีต่อสมาชิกที่มีทุนอย่างจำกัดในสหกรณ์(ค่อนมาทางสังคมนิยม) และประชาชนผู้บริโภคทั่วไปด้วย(ค่อนมาทางทุนนิยมการตลาด) พร้อมๆกัน ซึ่งเป็นการเดินสายกลางเช่นเดียวกับที่ สด กุรมโรหิต และ นพ. อโนมะศิริ เสนอ หากสหกรณ์เริ่มต้นด้วยการรับใช้สมาชิกของตนระยะพัฒนาการต่อมาจะต้องรับใช้ชุมชนของตนและสาธารณะด้วย สหกรณ์ที่จะประสบความสำเร็จในระยะยาว คือ สหกรณ์ที่มีความสามารถจัดการตอบสนองได้ทั้งสมาชิกตนและผู้บริโภคทั่วไป นอกจากนี้หากใช้วิธีคิดแบบวิภาษวิธีของ เฟรดริท เฮเกล (Friedrich Hegels) แล้ว สหกรณ์ก็คือบทสังเคราะห์บทหนึ่งในเชิงกลไก หรือรูปแบบของระบบเศรษฐกิจทุนนิยม(อันเป็นเสมือนบทเสนอ) และสังคมนิยม(อันเป็นบทแย้ง) โดยพิจารณาจากทั้งวิธีการจัดการรูปแบบเศรษฐกิจที่ความเป็นส่วนรวมมาจากส่วนย่อย ผู้ที่ยอมจำกัดสิทธิ์และลดส่วนเกินของตนด้วยการเดินสายกลางระหว่างดุลยภาพทางเศรษฐกิจกับสังคม และความเป็นส่วนตัวกับส่วนรวม เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมาย คือสมาชิกสหกรณ์ กับประชาชนหรือผู้บริโภคได้ประโยชน์ด้วยกันทั้งคู่

นอกเหนือจากลัทธิเศรษฐกิจที่กำหนดความสำคัญและบทบาทของสหกรณ์แล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ อีกที่กำหนดความเป็นไปของสหกรณ์ เช่น ระดับการพัฒนาประเทศ ประเทศที่กำลังพัฒนารัฐบาลจะให้ความสำคัญต่อสหกรณ์ค่อนข้างมาก แต่ก็ไม่ได้มีการชี้ชัดว่า ประเทศกำลังพัฒนา กับ ประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศใดให้ความสำคัญแก่สหกรณ์มากกว่ากัน ประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศ เช่นประเทศกลุ่ม สแกนดิเนเวีย อิสราเอล เยอรมันนี และ ญี่ปุ่น อาศัยพลังสหกรณ์เป็นพลังทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาค ประชาชน ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์ให้เป็นเสมือน หนึ่งองค์กรแขนงของรัฐ (Para - statal Organism) หรือองค์กรกึ่งหน่วยงานรัฐบาล (Semi-Governmental Organization) หรือสหกรณ์ที่รัฐอุปถัมภ์และควบคุม (State - sponsore and state - controlled Cooperative) สหกรณ์นี้มีต้นกำเนิดมาจากยุคอาณานิคมโดยเฉพาะอาณานิคมของอังกฤษที่ปกครองอินเดีย และพัฒนา สหกรณ์ขึ้นที่นั่น เรียกว่า British - Indian Pattern of Cooperative แล้วขยายไปในแอฟริกา อเมริกา กลาง และ เอเชีย

ประเทศที่ถือสหกรณ์เป็นแขนงของรัฐและออกกฎหมายเฉพาะให้อำนาจรัฐขึ้นการ จัดตั้ง กำกับ ดูแลการดำเนินงาน ขยายธุรกิจ ยุบเลิกสหกรณ์ ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือผูกขาดอำนาจรัฐต่อความเป็น ความตายของสหกรณ์ กฎหมายจึงเป็นเครื่องชี้ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของหลักการสากลของสหกรณ์ ว่าจะเป็นเช่นไรในแต่ละสังคม

สถานภาพของสหกรณ์ในระบบเศรษฐกิจตามแนวคิดนี้ โยงไปถึงการมีสหกรณ์ในฐานะกลไกหนึ่ง เพื่อเป็นฐานของระบบเศรษฐกิจพอเพียงด้วย ระบบเศรษฐกิจพอเพียงก็มีหลายกิ่งก้านสาขา สำหรับ เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเน้นคุณค่าของกลไกสหกรณ์ เพราะการไม่นำประเทศไป หมกมุ่นอยู่กับการแข่งขันส่งออกเพียงอย่างเดียว แต่หาทางสร้างความร่วมมือและตอบสนองความต้องการ ของสมาชิกในชุมชนและท้องถิ่นซึ่งสหกรณ์ทำหน้าที่นี้ได้ดี

องค์ความรู้ว่าด้วยสหกรณ์ในฐานะองค์การธุรกิจที่เป็นพลังประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ ของสมาชิก ชุมชน และประชาชน

แนวคิดนี้มองว่า การดำเนินการเศรษฐกิจ รัฐจะใช้กลไกเศรษฐกิจหลายรูปแบบ ดังนี้

1. รัฐวิสาหกิจ
2. ธุรกิจชุมชน ได้แก่ ธุรกิจชุมชนในรูปสหกรณ์ และที่ไม่ใช่สหกรณ์
3. ธุรกิจเอกชน ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด
4. กลไกอื่นๆ

กลไกทางเศรษฐกิจเหล่านี้ กิจกรรมทุกประเภทมีความเป็นประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจมาก น้อยไม่เท่ากัน โดยหลักการแบ่งลักษณะประชาธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมเป็นสองรูปแบบ คือ ทางตรง และทางอ้อม ทางตรงมักดำเนินการโดยตัวบุคคลเพื่อนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้มีอำนาจโดยตรง ส่วนทาง อ้อมจะดำเนินการผ่านองค์กรโดยเฉพาะที่บุคคลนั้นๆสังกัด ประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจประชาชนเป็น ผู้ควบคุมปัจจัยการผลิตและได้รับการจัดสรรส่วนแบ่งในมูลค่าเพิ่มที่สร้างขึ้นอย่างเป็นธรรม (วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร. 2536 : 25-30)

h 152 628 8.3

รัฐวิสาหกิจ ในระบอบประชาธิปไตยมีการบริหารโดยรัฐบาลที่ผ่านการเลือกตั้งมาจากประชาชน การดำเนินการมุ่งให้เกิดความเป็นธรรมในการกระจายแจกจ่ายสินค้าและบริการแก่ประชาชน จึงถือได้ว่า รัฐวิสาหกิจมีความเป็นประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจในทางนามธรรมมากกว่ารูปธรรม

ธุรกิจชุมชนในรูปสหกรณ์ จะมีความเป็นประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจทางรูปธรรมสูง เพราะ ตั้งขึ้นโดยสมาชิก ดำเนินการโดยสมาชิก และเพื่อสมาชิก สมาชิกแต่ละคนมีหนึ่งเสียง ไม่ว่าจะมีส่วนอยู่เท่าใด

ธุรกิจชุมชนที่มีใช้สหกรณ์ อาจมีความเป็นประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ หากดำเนินการโดย ยึดหลักประชาธิปไตยของสมาชิก

ธุรกิจเอกชน อำนาจสูงสุดอยู่ที่ความเป็นเจ้าของหุ้นซึ่งยึดถือตามความมาก น้อย ของหุ้น ที่ถือและออกเสียงแทนกันได้ จึงไม่ถือว่ามีความเป็นประชาธิปไตยในการตัดสินใจระหว่างผู้ถือหุ้น แต่ความ เป็นประชาธิปไตยมักแสดงออกในรูปการทำงานในหลายระดับ เช่น การมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ การปรึกษาหารือ การเจรจาต่อรอง การมีส่วนร่วมในการบริหารและดำเนินกิจการด้วยตนเอง มักขึ้น อยู่กับอำนาจการต่อรองของลูกจ้างและองค์กรของลูกจ้าง เช่น สหภาพแรงงาน วัฒนธรรมการทำงาน และ ระบบกฎหมายที่รองรับ

ความแตกต่างของประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจดังกล่าว เห็นชัดว่า สหกรณ์มีความเป็น ประชาธิปไตยสูงสุด สหกรณ์จึงเป็นกลไกทางเศรษฐกิจที่มีความเป็นประชาธิปไตยต่างจากธุรกิจอื่นๆ ดังนี้

1. เปิดรับสมาชิกด้วยความยินยอมพร้อมใจ
2. ดำเนินกิจกรรมโดยสมาชิก ยึดหลักประชาธิปไตยในการตัดสินใจธุรกิจ
3. สมาชิกมอบอำนาจการตัดสินใจในการดำเนินงานประจำให้แก่คณะกรรมการบริหารสหกรณ์ อันเป็นประชาธิปไตยทางอ้อมที่สมาชิกมอบให้แก่ผู้นำ หรือคณะผู้บริหารที่ที่ประชุมสมาชิกเลือกตั้ง
4. แจกจ่ายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม

กลไกอื่นๆ ที่อาจแสดงนัยประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสังคม จะกำหนด มาตรการ หรือกลไกอะไรออกมา เช่น สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญฉบับ ปัจจุบัน(มาตรา 89) ก็อาจมีฐานประชาธิปไตยของประชาชนในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจได้ หากว่า สภานี้มีฐานประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมในทางอ้อมของประชาชน เช่น การให้ประชาชน เลือกตั้งผู้แทนประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจของตนในสภา ซึ่งต่างไปจากผู้แทนประชาธิปไตยทางการเมืองที่ แทบจะไม่มีทัศนะประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ

องค์ความรู้ว่าด้วยขบวนการสหกรณ์ในฐานะขบวนการทางสังคม

ขบวนการสหกรณ์อาจเป็นขบวนการทางสังคมหากมีลักษณะ ดังนี้

1. มีระบบสมาชิกโดยสมัครใจ
2. สมาชิกออกค่าใช้จ่ายให้กับส่วนรวมเพื่อองค์การและการเคลื่อนไหว
3. มีการแสดงออกแบบรวมหมู่ เพื่อการระดมพลังเคลื่อนไหวโต้ตอบฝ่ายตรงข้าม และผู้มี

อำนาจรัฐ

4. มีการแสวงหาและปกป้องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่สมาชิก
5. สร้างความเป็นสากลกับขบวนการทางสังคมอื่นๆในระดับนานาชาติ
6. การดำเนินการมีลักษณะการจัดตั้ง เคลื่อนไหว งานเชิงสถาบันสลับกันไป
7. ใช้อุดมการณ์ในขบวนการ
8. สร้างอิทธิพลทางการเมืองเพื่อให้พรรคการเมืองและรัฐมีนโยบายเพื่อประโยชน์ของขบวนการ
9. เคลื่อนไหวในประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ของสังคม สลับกับผลประโยชน์ของสมาชิก

มีการเติบโต ตกต่ำ ตามปฏิสัมพันธ์กับสภาวะการณ์ของสังคม

หากพิจารณาตามเครื่องชี้วัดดังกล่าว ขบวนการสหกรณ์ยังไม่เป็นขบวนการทางสังคมเพราะยังไม่ปรากฏเด่นชัดในข้อ 3 6 7 8 9 และเนื่องจากสหกรณ์มีฐานภาระทางเศรษฐกิจ การทำหน้าที่เป็นขบวนการทางสังคมจึงไม่เต็มท้อย่างขบวนการทางสังคมอื่นๆ เช่น ขบวนการแรงงาน พรรคการเมือง การพัฒนาเอกชน แต่ก็น่าจะพัฒนาได้เร็วกว่าขบวนการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศไทย ซึ่งก็ยังเป็นขบวนการทางสังคมไม่เด่นชัดเช่นกัน

องค์ความรู้ว่าด้วยสหกรณ์ในฐานะองค์การธุรกิจประเภทหนึ่ง

สหกรณ์ มีการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการด้านต่างๆเช่นเดียวกับธุรกิจอื่นๆ และต้องมีกำไรให้สมาชิก แต่ก็คำนึงถึงสังคมควบคู่กับความสำเร็จทางธุรกิจด้วย ความสำเร็จของสหกรณ์จึงเป็นเรื่องของความสามารถในการจัดการธุรกิจ การมีส่วนร่วมของสมาชิก กับ คณะกรรมการดำเนินงาน สหกรณ์ การจัดการสถานการณ์ที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมขององค์การ เช่น การแข่งขันของสหกรณ์กับธุรกิจอื่น ความสัมพันธ์ของสหกรณ์กับองค์การคุ้มครองผู้บริโภค ความสัมพันธ์กับชุมชน และกับหน่วยงานราชการที่กำกับสหกรณ์ แต่องค์การสหกรณ์ก็ยังต้องแตกต่างกับธุรกิจอื่นอย่างน้อย 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นการรวมกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์อย่างน้อยประการหนึ่งร่วมกัน
2. สมาชิกของกลุ่มสหกรณ์ต้องการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยร่วมกระทำการ และสนับสนุนพึ่งพาอาศัยกันและกันเพื่อปรับปรุงสถานะทางเศรษฐกิจ
3. การจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการทางเศรษฐกิจเพื่อบรรลุเป้าหมาย คือ ธุรกิจของสหกรณ์
4. ดำเนินการไปตามความจำเป็นทางเศรษฐกิจของสมาชิก

การดำเนินงานขององค์การสหกรณ์ทั่วโลกอยู่ภายใต้ขบวนการสหกรณ์สากล ปัจจุบันมีองค์การสัมพันธภาพสหกรณ์นานาชาติ(International Cooperative Alliance = ICA) ทำหน้าที่นี้ มีอายุครบรอบร้อยปีเมื่อ พ.ศ. 2538 เกิดจากการริเริ่มของสหกรณ์ร็อกเดลเมื่อ พ.ศ. 2435 ทำหน้าที่เป็นหลักในการรักษาหลักการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในประเทศต่างๆ มีบทบาทเป็นที่พึ่งของขบวนการสหกรณ์ประเทศสมาชิก ด้านความรู้ ข้อมูลสำคัญๆเกี่ยวกับสหกรณ์ ที่สำคัญที่สุด คือ กำหนดหลักการสหกรณ์ ที่พัฒนามาจากหลักการ 7 ข้อ ของร็อกเดล โดยประยุกต์แนวคิดของโรเบิร์ต โอเวน(ประพันธ์ เศวตนันท์. 2541 : 15-16) ปัจจุบันหลักการสากลของสหกรณ์ที่ ICA กำหนด มี 7 ข้อ ดังนี้

1. การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง
2. การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย
3. การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก
4. การพึ่งตนเองและความเป็นอิสระ
5. การให้การศึกษาคู่มือและข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก

5. การให้การศึกษาฝึกอบรมและข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก
6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์
7. การเอื้ออาทรต่อชุมชน

ทุกข้อท้าทายต่อวัฒนธรรมไทยมาก โดยเฉพาะหลักการที่ยึดสมาชิกเป็นใหญ่ ซึ่งของไทยมีจุดอ่อนข้อนี้

การพิจารณาความสำเร็จของสหกรณ์ พิจารณาจากหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ (Muelle ใน Koch. 1985 : 9-10)

1. การมีบรรยากาศที่ประชาชนลดละความเป็นส่วนตัวทางเศรษฐกิจและสังคม
2. การมีเงื่อนไขทางเศรษฐกิจเบื้องต้น และการสนับสนุนจากแหล่งต่างๆ ต่อความพร้อมของสหกรณ์
3. การมีพัฒนาการทางแนวคิดที่มีประสิทธิภาพและเป็นจริงที่จะโต้ตอบกับพลังตรงข้าม เช่น ความจงใจทางเศรษฐกิจของทุน ความจงใจทางการเมืองของรัฐ ความอ่อนแอของมนุษย์ คือ ความเห็นแก่ตัว การขาดวินัย
4. การมีจิตวิญญาณแห่งสหกรณ์ของสมาชิก
5. การมีผู้สนับสนุนภายนอกที่ไม่เห็นแก่ตัวและอุทิศตนช่วยสร้างแรงจูงใจ
6. การปฏิบัติตามแนวคิดอย่างได้ผล โดยอาศัยกระบวนการสร้างสรรค์ ทางสังคม เศรษฐกิจ และองค์การที่สามารถนำไปใช้ได้
7. การสร้างสรรคงานประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุน และ กระจายแนวคิดสหกรณ์

พัฒนาการของสหกรณ์ไทยภายใต้รัฐ ราชการไทย

ระบบสหกรณ์เกิดขึ้นจากแนวคิดของโรเบิร์ต โอเวน บิดาของการสหกรณ์ซึ่งมีแนวคิดหลัก คือ การให้คุณค่าแก่ความร่วมมือระหว่างบุคคลในชุมชน ปฏิเสธการแข่งขัน ที่นำไปสู่ความไม่สามัคคีในสังคม การทำงาน สหกรณ์เป็นธุรกิจพิเศษที่แตกต่างจากธุรกิจอื่น ที่มีเป้าหมายเพื่อสมาชิก กระบวนการและผลประกอบการมีอิทธิพลต่อชุมชนและสังคมโดยทั่วไปด้วย จึงทำให้รัฐบาลแทบทุกประเทศให้ความสำคัญระดับหนึ่งในฐานะที่เป็นหน่วยเศรษฐกิจภาคประชาชน อันเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทางสากลสหกรณ์ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่า เป็นองค์การที่จะแก้ไขจุดอ่อนของระบบทุนนิยมและสังคมนิยมไปพร้อมๆ กัน แต่นายทุนมักไม่นิยมชมชอบสหกรณ์ เพราะสหกรณ์จำกัดการถือหุ้น (กฎหมายไทยแต่ละคนถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละห้าของมูลค่าหุ้นทั้งหมด) และมีลักษณะประชาธิปไตยในการดำเนินงาน ต่างกับธุรกิจเอกชนที่ผู้บริหารตัดสินใจเองได้สูง แต่ฝ่ายแรงงานก็มักแหว่งสหกรณ์ว่า ทำให้การต่อสู้ทางชนชั้นของกรรมาสีอ่อนแอลง เพราะแรงงานเป็นเจ้าของทุนในสหกรณ์ รัฐในระบอบเศรษฐกิจเสรีนิยมก็มักจำกัดบทบาทธุรกิจสหกรณ์ให้แคบ เพราะเกรงว่าสหกรณ์จะล้มเหลว

พัฒนาการของสหกรณ์ในประเทศไทยเป็นดังนี้

เป็นสหกรณ์ที่รัฐอุปถัมภ์และควบคุม และถือกำเนิดมาจากรัฐ ด้วยการเอาตัวอย่างสหกรณ์การเกษตรในประเทศอินเดียตามรูปแบบสหกรณ์"อังกฤษ - อินเดีย" ที่พัฒนาขึ้นในยุคอาณานิคมซึ่งต่างจากในประเทศที่พัฒนาแล้ว เพราะเจ้าอาณานิคมต้องการควบคุมเศรษฐกิจภายในประเทศอาณานิคมจึงใช้วิธีให้หน่วยงานของรัฐจัดตั้ง ส่วนประเทศพัฒนาแล้วในยุโรปสหกรณ์จะเกิดขึ้นโดยการกำหนดของกลุ่มประชาชน

เมื่อ พ.ศ. 2457-2458 สมัยรัชกาลที่ 6 ประเทศไทยได้ขอร้อง เซอร์ เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์

หัวหน้าธนาคารแห่งประเทศไทย ให้มาสำรวจหาแนวทางแก้ปัญหาหนี้สินเกษตรกร เขาแนะนำต่อกระทรวงพระคลังมหาสมบัติให้จัดตั้งสมาคมสหกรณ์ อธิปไตยกรรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ขณะนั้น คือกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์จึงได้รับมอบหมายให้เป็นผู้พัฒนาระบบนี้ และได้นำรูปแบบสหกรณ์เครดิต(หาทุน) แบบ โรนั โฟเซน ที่ใช้ในประเทศเยอรมันมาใช้เป็นครั้งแรก และตั้งสหกรณ์หาทุน "วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้" ขึ้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 ที่จังหวัดพิษณุโลก จุดประสงค์เพื่อระดมทุนแก้ปัญหาการประกอบอาชีพเกษตรกร วันนี้ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยกำหนดให้เป็น "วันสหกรณ์" แห่งชาติของไทย

การนำสหกรณ์ประเภทนี้มาใช้ก่อน มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ เพื่อช่วยผู้อพยพจากภาคใต้ที่ไปอยู่พิษณุโลกให้เพาะปลูกและตั้งตัวได้ กับ จูงใจให้ประชาชนจังหวัดอื่นๆที่มีคนหนาแน่นให้ไปหักร้างทางพงใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์(พสุ สัตถาภรณ์. 2533 : 102-103)

ในช่วงปี พ.ศ. 2459-2471 เป็นเวลา 12 ปี สหกรณ์ไทยเติบโตไม่รวดเร็วนัก ปี พ.ศ. 2471 ที่มีพ.ร.บ.สหกรณ์ฉบับแรก มีสหกรณ์เกิดขึ้นเพียง 81 แห่ง

หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 คณะรัฐมนตรีเน้นการขยายสหกรณ์ประเภทเครดิต(หาทุน)และกิจกรรมสหกรณ์เกี่ยวกับชาวนา โดยทำตามแนวทางเดิมของรัฐบาลชุดก่อน และปรับลดความเข้มข้นตามแนวทางของนายปรีดี พนมยงค์ ที่เสนอให้ทำเป็นแนวทางแห่งชาติ(รายงานการประชุมกรรมการพิจารณาเค้าโครงเศรษฐกิจฉบับพิมพ์ใหม่. 2542 : 103-125)

พ.ศ. 2490 จัดตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และ พ.ศ. 2495 จัดตั้งกระทรวงสหกรณ์ ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนและได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

ช่วงปีพ.ศ. 2476-2497 สหกรณ์ไทยเติบโตขึ้นมาก มีถึง 22 ประเภท จำนวน 10,338 แห่ง ,ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ดูแลไม่ทั่วถึง(ประพันธ์ เศวตนันท์. 2541 : 89-92)

ต่อมาธนาคารเพื่อการสหกรณ์ถูกยกเลิกไป มีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์แทนในปี พ.ศ. 2509 ซึ่งไม่ได้ให้ความสนใจกับขบวนการสหกรณ์ เพราะเน้นกลุ่มลูกค้ามากกว่า กระทรวงสหกรณ์ก็ถูกยุบไปรวมกับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติใน พ.ศ. 2506

พ.ศ. 2511 ผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์อบรมการสหกรณ์ระหว่างประเทศ(International Cooperative Training Center) ประเทศสหรัฐอเมริกา แนะนำให้รัฐบาลปรับระบบสหกรณ์ใหม่ ทำธุรกิจได้กว้างขวางขึ้น เพิ่มขนาดธุรกิจ ควบสหกรณ์หาทุนขนาดเล็กเป็นขนาดใหญ่ระดับอำเภอ จำนวน สหกรณ์จึงน้อยลง และสูญเสียความเป็นอิสระ

ในปี พ.ศ. 2515 กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติถูกยุบ งานสหกรณ์เล็กลง งานที่เคยกระจายอยู่ตามที่ต่างๆถูกนำมารวมไว้ที่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์(ประพันธ์ เศวตนันท์. 2541 : 92-95) จนถึงปัจจุบัน

พัฒนาการสหกรณ์ไทยขึ้นๆลงๆ และพัฒนาการทางปริมาณมากกว่าคุณภาพ สหกรณ์ที่ได้รับการยอมรับว่าประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ สหกรณ์ออมทรัพย์(สหกรณ์หาทุน เดิม) รองลงมาคือ สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์บริการ สหกรณ์ประมง และสหกรณ์นิคมตามลำดับ

หากพิจารณาขบวนการสหกรณ์ในสังคมไทยในฐานะขบวนการทางสังคม สหกรณ์ยังขาดการบริการต่อสังคมในวงกว้าง ได้รับความสนใจจากสมาชิกน้อย และไม่สามารถสร้างอิทธิพลทางการเมืองให้มีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมได้มาก เพราะสังคมไทยมีวัฒนธรรมความเชื่อที่เกรงใจผู้นำซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการแสดงออกของสมาชิกในการตรวจสอบผู้นำสหกรณ์(อकिन ระพีพัฒน์. 2523) และยอมเป็นอุปสรรคต่อ

การระดมพลของสมาชิกสหกรณ์ด้วย เพราะปล่อยให้ความเป็นความตายของสหกรณ์เป็นเรื่องของผู้นำ มากกว่าเป็นเรื่องของสมาชิก อนาคตของสหกรณ์ที่จะเป็นขบวนการทางสังคมแบบเก่า หรือแบบใหม่ก็ตาม จึงเป็นเรื่องหนักใจว่า จะทำได้มากเพียงใด อาจจะมีบ้างก็โดยที่รวมกับขบวนการทางสังคมอื่น เช่น ที่รวมกับขบวนการสหภาพแรงงานเคลื่อนไหวให้แปรรูปรัฐวิสาหกิจ อย่างองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ไปสู่ระบบสหกรณ์ที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างชุมนุมสหกรณ์นมไทย-เดนมาร์ก และสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

สหกรณ์ไทยภายใต้กฎหมายสหกรณ์

สหกรณ์ไทยและกฎหมาย

สหกรณ์ไทยพัฒนาภายใต้รัฐอุปถัมภ์โดยอาศัยกฎหมายและเงินทุนกู้ยืมจากรัฐ บางช่วงพัฒนาได้เร็ว บางช่วงพัฒนาได้ช้า การออกกฎหมายสหกรณ์ที่ผ่านมามีทั้งสิ้น 3 ฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2471 พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2511 และ พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 ที่ใช้ในปัจจุบัน

กฎหมายฉบับปัจจุบันเปิดโอกาสให้สหกรณ์ ดังนี้

1. การมีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ดูแลด้านนโยบายและแผนพัฒนาสหกรณ์ และแนวทางการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ (มาตรา 9-14)
2. การมีกองทุนพัฒนาสหกรณ์ และดำเนินการตามระเบียบ ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ (มาตรา 27-32)
3. กำหนดหน้าที่ของสหกรณ์ (มาตรา 46) ดังนี้
 - 3.1 ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
 - 3.2 , ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
 - 3.3 ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
 - 3.4 ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่นใด
 - 3.5 รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือ ประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
 - 3.6 ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่าซื้อ โอน รับจำนอง หรือรับจำนำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิก หรือของสมาชิก
 - 3.7 จัดให้ได้มา ซื้อ ถูกรวมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครอบครอง กู้ ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือจำนำ ขายหรือจำหน่าย ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน
 - 3.8 ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
 - 3.9 ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเกี่ยวเนื่อง ในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
4. ให้โอกาสการจัดตั้งสหกรณ์ (มาตรา 33-42) การควบ (มาตรา 90-95) การแยก (มาตรา 46-100)
5. ให้โอกาสการจัดตั้งชุมนุมตามกฎหมายภาคหรือระดับประเทศ สำหรับสหกรณ์ประเภทเดียวกัน

หรือประกอบธุรกิจการผลิต การค้า อุตสาหกรรม หรือบริการอย่างเดียวกัน (มาตรา 101-107) ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

6. การให้มีสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมกิจการสหกรณ์ทุกประเภททั่วราชอาณาจักร มีวัตถุประสงค์ 10 ประการ ดังนี้

6.1 ส่งเสริมและเผยแพร่กิจการสหกรณ์ ตลอดจนทำวิจัย และ รวบรวมสถิติเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์

6.2 แนะนำช่วยเหลือทางวิชาการแก่สหกรณ์ และ อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างสหกรณ์กับส่วนราชการ หรือบุคคลอื่น

6.3 ให้การศึกษาฝึกอบรมวิชาการเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์

6.4 ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างสหกรณ์ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ หรือ สันนิบาตสหกรณ์ของต่างประเทศ หรือองค์การต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

6.5 ซื้อ จัดหา จำหน่าย ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง หรือ ทำนิติกรรม เกี่ยวกับทรัพย์สินใดๆ

6.6 ส่งเสริมธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม หรือ บริการ ของสหกรณ์

6.7 สนับสนุนและช่วยเหลือสหกรณ์ เพื่อแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องที่เกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ ซึ่งเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

6.8 เป็นตัวแทนของสหกรณ์ เพื่อรักษาผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้จากการสนับสนุนของรัฐ องค์การระหว่างประเทศ หรือภาคเอกชนอื่น

6.9 ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่บรรดาสหกรณ์อย่างแท้จริง

6.10 ดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติมอบหมาย

7 การให้โอกาสกลุ่มเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมตัวกัน ในลักษณะเบื้องต้นก่อนจะแปรเปลี่ยนไปเป็นสหกรณ์หากเกิดความพร้อมขึ้นแล้ว

สาระของกฎหมายฉบับปัจจุบันแม้จะพัฒนามากกว่าฉบับก่อนๆ ก็ยังสะท้อนให้เห็นรูปธรรมตามแนวคิดที่ว่า สหกรณ์ไทยสอดคล้องกับสหกรณ์ในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่รัฐเป็นผู้อุปถัมภ์และควบคุม แสดงว่ารัฐเลือกที่จะดำเนินการตามหลักการสากลเพียงบางข้อเท่านั้น เช่น ต้องการให้สมาชิกสหกรณ์ มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจกรรมสหกรณ์ร่วมกับผู้นำสหกรณ์ แต่ แทนที่จะพัฒนาสหกรณ์ให้พึ่งตนเอง มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน กลับพัฒนาสหกรณ์ให้พึ่งพารัฐ และมีภาพลักษณ์การดำเนินงานแบบ “ราชการสหกรณ์” และกฎหมายยังให้อำนาจรัฐผูกขาดการจัดตั้งและจัดการสหกรณ์ต่อไป

นอกจากนี้ พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 ให้อำนาจสูงสุดของขบวนการสหกรณ์ไว้ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ และมีมากกว่าสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพราะถูกจำกัดบทบาท โดยเฉพาะ บทบาททางนโยบาย ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีหน้าที่กำหนดนโยบายทางสหกรณ์ ขณะที่สันนิบาตสหกรณ์เน้นภารกิจด้านการประสานงาน งานวิชาการ และเทคนิค ทั้งที่สันนิบาตสหกรณ์น่าจะเป็นศูนย์อำนาจที่แท้จริง

เมื่อพิจารณาในแง่การดำเนินธุรกิจ การจัดตั้ง การควบกิจการ และการแยกสหกรณ์ ต้องเป็นไปตามกรอบที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด กับกำเนิดของสหกรณ์เป็นอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์(ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) ที่จะออกทะเบียนให้จัดตั้งได้ ทั้งยังให้โอกาสและสนับสนุนเป็นพิเศษแก่อาชีพเกษตรกรที่จะรวมตัวในรูปกลุ่มก่อนเป็นสหกรณ์ ซึ่งไม่เปิดโอกาสให้อาชีพอื่น ดังนั้นการเจริญเติบโตของสหกรณ์ไทยที่หลากหลายในอนาคตจึงผูกติดอยู่กับกฎหมายฉบับนี้อย่างสูง และไม่ง่ายเลยที่จะแสวงหาอิสรภาพในการทำธุรกรรมเพื่อสมาชิกและสังคมตามหลักการสหกรณ์สากล

สหกรณ์ไทยจึงยังไม่เป็นไปตามหลักการสหกรณ์สากล เนื่องจากการอุปถัมภ์และกำกับจากรัฐมากเกินไปนั่นเอง

สภาพภาพของสหกรณ์ในประเทศไทย

ส่วนใหญ่ สหกรณ์ยังแยกกันอยู่เฉพาะประเภท ไม่รวมกันเป็นปีกแผ่น สหกรณ์การเกษตรจะมีจำนวนสมาชิกมากที่สุด แต่พลังทุนจะมีมากที่สุดในสหกรณ์ออมทรัพย์ ทำให้พลังการรวมตัวของสหกรณ์ไทยยังอ่อนแอ ในอนาคตสหกรณ์คงต้องทำธุรกรรมอย่างหลากหลาย เปลี่ยนจากสหกรณ์เอกประสงค์เป็นสหกรณ์เอนกประสงค์ ตอนนั้นพลังของขบวนการสหกรณ์จึงจะประสานกันมากขึ้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์ประสบปัญหาการนำนโยบายไปปฏิบัติหลายประการ เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความเป็นไปได้ทางการเมือง สมรรถนะของบุคลากร ลักษณะของหน่วยปฏิบัติ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดตั้ง และครอบงำระบบสหกรณ์สังกัดศูนย์กลางอำนาจของราชการซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนด้วย สหกรณ์ไทยที่ประสบความสำเร็จจึงมีน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณที่มีอยู่

สังคมไทยกับการปฏิรูปสหกรณ์สู่สหัสวรรษ 2000

โชคชัย สุทธาเวช(2544 : 178-192) แบ่งการวิเคราะห์เรื่องนี้เป็น 2 ระดับ คือ การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยโดยทั่วไป และโอกาสการปฏิรูปสหกรณ์ไทย ไปพร้อมๆกัน ดังนี้

คาดการณ์สังคมไทยในศตวรรษหน้า สังคมไทยย่อมอยู่ท่ามกลางการปรับเปลี่ยนจากผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์ กับ การสร้างสรรค์ความเป็นตัวของตัวเองภายในประเทศ หากวิเคราะห์เชิงมหภาคจาก 5 ปัจจัยหลัก ได้แก่

1. โครงสร้างอำนาจในสังคม(การเมือง การบริหาร กฎหมาย)
2. เศรษฐกิจ
3. สังคมและวัฒนธรรม
4. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. ขบวนการสหกรณ์สากล

ทำให้ประเทศไทยและทิศทางการปฏิรูปสหกรณ์ไทย เป็นดังนี้

โครงสร้างอำนาจในสังคม(การเมือง การบริหาร กฎหมาย)

1. สังคมไทยในอนาคตจะมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ทั้งในระดับรัฐสภาและนอก รัฐสภา โดยเกิดจากพลังประชาชนมากกว่าจากผู้มีอำนาจรัฐ โอกาสเช่นนี้ ขบวนการสหกรณ์ย่อมเป็นพลังอำนาจหนึ่งที่จะสามารถสร้างอำนาจการต่อรองได้ โดยเฉพาะขบวนการสหกรณ์ในเขตเมืองที่ใกล้ชิดภาวะทันสมัย เช่น ขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์บริการ สหกรณ์ร้านค้า(แม้โดยหลักการสหกรณ์ จะต้องเป็นกลาง

ทางการเมืองก็ตาม) ปัจจุบันและอนาคตคงเลี่ยงไม่ได้ที่สหกรณ์จะต้องสร้างอิทธิพลทางการเมือง อาจจะโดยการสนับสนุนพรรคการเมือง หรือนักการเมืองสนับสนุนสหกรณ์ โดยเฉพาะข้อกำหนดตามรัฐธรรมนูญ ปี 2540 (มาตรา 85) ที่ว่า "รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์" ซึ่งแนวทางนี้น่าจะนำมาใช้มากกว่า จะเป็นโอกาสให้สหกรณ์ได้รับการยอมรับและพัฒนาอย่างกว้างขวาง สหกรณ์ออมทรัพย์น่าจะมีศักยภาพในการเป็นผู้นำได้

2. พฤติกรรมการบริหารงานราชการของรัฐแบบเดิมๆ จะใช้ไม่ได้ในยุคสมัยใหม่ และจะถูกปฏิเสธจากขบวนการสหกรณ์ อย่างน้อยในระยะ 5-10 ปีแรกของสหัสวรรษ 2000

ปัจจัยที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าของขบวนการสหกรณ์ให้เป็นองค์กรรับใช้สมาชิก และชุมชน เป็นอิสระจากการผูกขาดอนาคตโดยรัฐ ได้แก่

ความสำเร็จในการกระจายอำนาจของการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 การกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะบรรจุนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาสหกรณ์หรือส่งเสริมบทบาทของสหกรณ์ในเวทีเศรษฐกิจไทย มากกว่าที่ผ่านมา

2.2 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร จะทำให้ขบวนการสหกรณ์ช่วยเหลือกันและกันมากขึ้น

3. การกลับไปหาความเป็นตัวของตัวเองและความเป็นอิสระของสหกรณ์ โครงสร้างการบริหารที่สำคัญที่จะทำให้บรรลุผลข้อนี้ คือ การทำให้สหกรณ์ส่งเสริมและช่วยเหลือกันเอง โดยให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยมีบทบาทในการจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ รวมไปถึงงานด้านประเมินผล กำกับมาตรฐานและการจัดการความสัมพันธ์แบบใหม่ ระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ แทนคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ(ซึ่งเป็นตัวแทนรัฐ)

4. ปัญหาจากพ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 อยู่ที่ขบวนการสหกรณ์ยังคงรูปเป็นองค์กรซึ่งรัฐอุปถัมภ์และควบคุมต่อไป การเติบโตของสหกรณ์ในอนาคตจึงขึ้นอยู่กับการพัฒนากฎหมายฉบับนี้ใหม่ เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนแท้จริง

เศรษฐกิจกับสหกรณ์

1. การจัดระเบียบโลกใหม่ทางเศรษฐกิจและการค้าที่เน้นอุดมการณ์เสรีนิยม การมี World Trade Organization เป็นศูนย์กลางผลักดันการเปลี่ยนแปลง และ การออกกฎเกณฑ์เพื่อสร้างมาตรฐานการรวมตัวทางการค้าระดับภูมิภาค ส่งผลให้ประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกต้องปฏิบัติตาม เป็นการให้ความสำคัญกับระบบทุนนิยมที่ทุนเอกชนเป็นใหญ่ มากกว่าระบบทุนนิยมที่สหกรณ์มีบทบาทสำคัญ

การชลอกระแสนี้ ทำได้โดยกระตุ้นให้องค์กรที่สนใจในความสมดุลระหว่างการค้า และการพัฒนา เช่น UNCTAD ให้แสดงบทบาทและผลักดันให้องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งระดับชาติ ภูมิภาค และ นานาชาติ ตรวจสอบการทำงานขององค์กรโลกทางธุรกิจการค้า ให้ยอมรับการพัฒนาแบบควบคุมมากขึ้น

กระแสเศรษฐกิจโลกที่เน้นการแข่งขันทำให้สหกรณ์อยู่ในสภาพ ดังนี้

1.1 การล้มเลิกสหกรณ์ เพราะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

1.2 การสูญเสียสภาพของความเป็นสหกรณ์บริสุทธิ์ จากที่เคยอยู่ได้ด้วยสมาชิกมาเป็นการพึ่งพิงทุนภายนอกระบบสมาชิกมากขึ้น หากเป็นเช่นนี้สหกรณ์จะปรับตัวเข้าหาระบบธุรกิจสมัยใหม่ที่เน้นการทำธุรกิจด้วยแรงจูงใจทางผลกำไรสูงสุด

1.3 การดำรงอยู่ต่อไปได้ตามหลักการของสหกรณ์สากล จะเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ประเทศนั้นไม่ถึงกับนิยมทุนเอกชนมากนัก หรือหากนิยมก็ยังให้ความสำคัญกับสหกรณ์พอสมควร

ในอนาคตสหกรณ์จึงมีแนวโน้มที่จะรับเอาแนวบรรษัท หรือ การจัดการธุรกิจเอกชนมาเป็นตัวแบบในการทำธุรกิจมากขึ้น Muenkner จึงให้ข้อคิดว่า

- การให้สหกรณ์ดำเนินงานเชิงพาณิชย์มากขึ้นต้องกระทำอย่างระมัดระวัง หากมุ่งหวังที่จะทำกำไรเข้าสหกรณ์มากๆ จะทำให้สหกรณ์สูญเสียการควบคุมโดยสมาชิก และอาจถูกซื้อกิจการโดยเอกชน

- ทางเลือกเพื่อการเติบโตของสหกรณ์อาจเป็นการร่วมพันธมิตรทางธุรกิจ รวมกิจการและร่วมทุน ตามแนวทางธุรกิจ การรวมกลุ่มต่างๆที่หลากหลายทำให้ ไม่สามารถสร้างข้อตกลงร่วมและควบคุมโดยคณะกรรมการสหกรณ์ได้

- เอกลักษณะของสหกรณ์ คือ การให้ผู้ใช้ประโยชน์เป็นเจ้าของร่วม นานๆไปหลักการข้อนี้ถูกละเลย พร้อมๆกับการขยายธุรกิจไปสู่กลุ่มที่มี ได้เป็นสมาชิก โดยการแปรรูปกิจการหรือขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้มีการลงทุนจากนักลงทุนภายนอก หรือ เชิญชวนนักลงทุนมาเป็นสมาชิกประเภท “สมาชิกผู้ลงทุน” ได้

- สมาชิกมีส่วนร่วมน้อยลง ทั้งการร่วมตัดสินใจ การสร้างทุน การใช้ระบบสนับสนุนกันในด้านข้อมูล ด้านสังคม และประชาธิปไตย เพราะไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และไม่รับผิดชอบต่ออนาคตของสหกรณ์

โอกาสความมั่นคงของสหกรณ์ไทยในกระแสธุรกิจทุนนิยมเสรีใหม่จึงขึ้นอยู่กับการศึกษาของรัฐต่อพ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542 (มาตรา 85) และการปฏิบัติตามแนวนโยบายนั้น เป็นสำคัญ

2. การจัดตั้งธนาคารสหกรณ์มีความสำคัญต่อการปฏิรูปสหกรณ์มาก เพราะจะเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ให้มีสภาพคล่องทางการเงิน และในทางมหภาคยังเป็นแหล่งเงินสำรองของประชาชนที่ต่างจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ซึ่งสหกรณ์มิ ได้เป็นเจ้าของ

3. ธุรกิจในอนาคตจะอยู่รอดได้ต้องอาศัยคุณภาพงาน สหกรณ์ก็ไม่ต่างไปจากนี้ จึงต้องหาวิธีที่หลากหลายในการปรับปรุงพัฒนาองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการสร้างมาตรฐานสากล(ISO) การควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์กร(TQM) องค์กรแห่งการเรียนรู้(Organization Learning) การสร้างมาตรฐานเชิงเปรียบเทียบ (Bench Marking) กระบวนการ re-engineering รวมทั้ง การสร้างดัชนีชี้วัดความสำเร็จของสหกรณ์ไทยด้วย เพื่อใช้วัดการพัฒนาและปฏิรูปสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยใช้เกณฑ์ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ประเมินผลงานของสหกรณ์เพื่อหาสหกรณ์ดีเด่นประจำปีได้ ดังนี้

- ความคิดริเริ่ม
- ความสามารถในการบริหารและจัดการสถาบัน
- บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสถาบัน
- ความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจของสถาบัน
- การทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. พลังทุนข้ามชาติที่มีบทบาทเหนือทุนชาติ จะทำให้ความอยู่รอดของธุรกิจใดๆขึ้นกับกติกาที่ทุนข้ามชาติกำหนด หรือ เป็นต่อ สหกรณ์จะได้รับผลกระทบนี้ เพราะยังไม่มีศักยภาพด้านเงินทุนพอ

ความอยู่รอดของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของบุคลากรสหกรณ์ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงาน สมาชิก เจ้าหน้าที่ ในการยึดหลักการสากลของขบวนการสหกรณ์ไว้ให้มั่นคง

ในโอกาสที่สังคมให้คุณค่ากับสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กมากขึ้น ย่อมเป็นโอกาสแก่สหกรณ์ที่จะระดมทุนจากบุคคลต่างๆที่จะถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 5 ของมูลค่าหุ้นทั้งหมด

5. การสร้างธุรกิจสหกรณ์ในกระแสนิยมโลกาภิวัตน์ และการปฏิรูปสหกรณ์ ควรอาศัยการศึกษาตัวแบบสหกรณ์ที่ดีจากหลากหลายสังคม โดยทำในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อแสวงหาปัจจัยร่วม และปัจจัยแตกต่าง สำหรับการประยุกต์ใช้

สังคม และ วัฒนธรรม กับสหกรณ์

1. สังคมที่พลังอำนาจภายนอกมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในสังคมนั้น ควรปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์มากกว่าควบคุมสถานการณ์ สังคมไทยอยู่ในระหว่างแสวงหาทางรอดด้วยการปรับตัวอย่างเหมาะสม การทบทวนถึงการใช้รูปแบบเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง จึงเป็นการปรับตัวและรักษาตัวภายในสังคมด้วย และวิถีทางเศรษฐกิจควรกำกับด้วยวิถีทางวัฒนธรรมที่เป็นพื้นฐาน

2. สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดกว้างมากเกินไป จึงยอมรับเอาวัฒนธรรมตะวันตก อย่างไม่เลือกสรร ขาดการวิพากษ์อย่างเข้มข้นก่อนนำมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมบริโภคนิยม วัฒนธรรมเสรีนิยม จนกระทั่งกำลังจะสูญเสียเอกลักษณ์อันดีงามของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ยึดถือการอยู่ร่วมกัน แบบพออยู่พอกิน และการเคารพชุมชน สหกรณ์เน้นการบริโภคอย่างสายกลาง คือ ให้เกิดความพอเพียงของสมาชิกและการรับใช้ชุมชน สหกรณ์ที่จะรักษาตัวรอดจากลัทธิบริโภคนิยมได้จะต้องยึดหลักการสากลของขบวนการสหกรณ์ไว้อย่างมั่นคง

3. วัฒนธรรมไทยใหม่ที่สังคมเพียรพยายามปฏิรูปขึ้น ได้แก่ วัฒนธรรมสำคัญๆ ดังนี้

3.1 วัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

3.2 วัฒนธรรมการใช้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในทางสายกลางตามหลักพุทธศาสนา

3.3 วัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทั้งภายในประเทศ และ กับนานาชาติ

วัฒนธรรมเหล่านี้สอดคล้องกับหลัก 7 ประการของขบวนการสหกรณ์สากล ดังนั้นเรายังมีทางเลือกที่จะรับวัฒนธรรมที่ดีนี้เข้าสู่สังคมไทย เพื่อถ่วงดุลกับวัฒนธรรมที่ได้รับไว้แล้ว

4. พลังประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจในสังคมไทย ยังไม่สามารถพัฒนาให้แข็งแกร่งขึ้นได้ในเร็ววัน เพราะวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตยยังไม่ฝังตัวอยู่ในวิถีชีวิตการทำงานของผู้คน ขบวนการสหกรณ์เองก็มีปัญหา เช่น สมาชิกไม่สามารถตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการดำเนินงานได้เต็มที่ ทั้งๆที่ประชาธิปไตยโดยสมาชิกถือเป็นหัวใจของการดำเนินงานสหกรณ์ ดังนั้นความสำเร็จของพลังประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับ การส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยในการทำงานให้เข้มแข็งขึ้น สมาชิกที่เข้มแข็งย่อมเป็นบุคคลที่มีฐานทางความรู้และสถานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง เราจึงควรเล็งเล็งกรอบวัฒนธรรมที่ว่า “สหกรณ์เป็นธุรกิจของคนจน” แต่สหกรณ์สามารถเป็นของชนทุกชั้นไม่ว่ารวยหรือจนโดยอยู่ร่วมกันได้ภายใต้หลักการร่วมของสหกรณ์

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสหกรณ์

1. สังคมไทยต้องปรับตัว รับกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว แม้จะมีการคิดค้นเป็นของตนเองมากขึ้น เราก็ยังต้องพึ่งพิงความก้าวหน้าจากประเทศอุตสาหกรรมของโลกเป็นส่วนใหญ่ หน่วยงานภาคเอกชนเป็นส่วนที่รับความก้าวหน้าและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการ

เปลี่ยนแปลงอย่างสูงได้ดี ขณะที่สหกรณ์มีความเป็นไปได้น้อย เนื่องจากข้อจำกัดด้านเงินทุน บุคลากร และ ปรัชญาของสหกรณ์เอง

โอกาสจะใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสหกรณ์ จึงอยู่ในระดับเพื่อการพึ่งตนเอง และเหมาะสมกับสภาพที่มีการแข่งขันน้อย การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสหกรณ์ จึงควรมีหน่วยงาน หรือ ส่วนงาน ที่กลั่นกรองและสร้างนวัตกรรมสำหรับสหกรณ์ โดยมีศูนย์กลาง หรือ สถาบันการค้นคว้าวิจัยในเรื่องนี้โดยเฉพาะ

2. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือสำคัญของการที่จะรองรับความก้าวหน้าของงานในอนาคต สหกรณ์ก็เช่นกัน ต้องปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเร่งด่วน เพื่อสามารถให้บริการแก่สมาชิกและสาธารณชนได้ดี เพื่อพัฒนาไปสู่การเชื่อมโยงข้อมูลในขบวนการธุรกิจสหกรณ์ กับ ขบวนการทางสังคม ทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ขบวนการสหกรณ์สากลกับขบวนการสหกรณ์ไทย

1. ความสัมพันธ์กับสังคมอื่นๆ ในภูมิภาค หรือในเวทีโลก มีความใกล้ชิดมากขึ้นเท่าใดย่อมส่งผลให้สังคมไทยรับเอาวิถีปฏิบัติของสังคมอื่นมาใช้มากขึ้นเท่านั้น ขณะเดียวกันสังคมที่อ่อนแอกว่าไทยก็รับเอาวิถีปฏิบัติของไทยไปใช้ด้วย นอกจากนี้ยังมีเวทีที่ทุกประเทศเข้ามาร่วมกันสร้างสรรค์กฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน การสร้างกฎเกณฑ์ดังกล่าวย่อมเป็นพันธสัญญาให้ทุกฝ่ายปฏิบัติต่อกัน โอกาสของขบวนการสหกรณ์จึงขึ้นกับเวทีขบวนการสหกรณ์สากลที่จะสร้างกฎเกณฑ์ร่วมกัน ทำให้ภาครัฐและเอกชนยอมรับการดำรงอยู่ของขบวนการสหกรณ์

2. องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ(International Cooperative Alliance = ICA) เกิดขึ้นจากการริเริ่มของสหกรณ์โรซเดล เมื่อ พ.ศ. 2435 มีบทบาททางสากลและเป็นที่พึ่งของขบวนการสหกรณ์ประเทศสมาชิกอย่างมาก บทบาทสำคัญ คือ การกำหนดหลักการสหกรณ์ 7 ข้อ ในอนาคตหลักการบางข้อยังคงใช้ต่อไป และอาจมีการดัดทอน เพิ่มเติมใหม่เข้าไปอีก สหกรณ์ไทยย่อมอาศัยหลักการพื้นฐานนี้มาวางแนวทางการปฏิรูปสหกรณ์เราเอง และจะได้รับการสนับสนุนจากขบวนการสหกรณ์สากลด้วย จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรกลางของสหกรณ์ไทยที่จะเชื่อมโยงกับ ICA ในฐานะขบวนการสากลของสหกรณ์ เพื่อกลั่นกรองให้สหกรณ์ไทยได้มาตรฐานสหกรณ์สากล ที่มีคุณภาพและมีลักษณะเฉพาะของสหกรณ์

3. ขบวนการสหกรณ์สากล ย่อมเอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ไทย การรับความช่วยเหลือจึงควรมีเป้าหมายการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ไทยที่ช่วยตนเองได้ และมีโอกาสเข้าไปเป็นกำลังสำคัญของการช่วยเหลือประเทศอื่นๆ ที่งานสหกรณ์ยังอ่อนแอ

สรุป สหกรณ์เป็นกลไกสำคัญของระบบเศรษฐกิจ ทั้งทุนนิยมและสังคมนิยม ให้ความสำคัญกับสหกรณ์ สหกรณ์มีความเป็นประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจสูง แต่ยังมีข้อจำกัด ในด้านการเป็นขบวนการทางสังคมซึ่งต้องใช้เวลาในการปรับตัว ในฐานะองค์การธุรกิจ สหกรณ์เป็นองค์การที่สมาชิกเป็นเจ้าของ ดำเนินการโดยสมาชิก และเพื่อประโยชน์ของสมาชิก สิ่งที่ทำลายธุรกิจสหกรณ์ในอนาคต คือ บทบาทของสหกรณ์ในระยะยาว จะเป็นสหกรณ์เพื่อสังคม มิใช่เพื่อสมาชิกเท่านั้น

ประวัติศาสตร์การพัฒนาสหกรณ์ไทย มีการจัดตั้ง อุปถัมภ์ และควบคุมโดยรัฐ การดำเนินงาน จึงยังไม่สอดคล้องกับหลักการสหกรณ์สากล โดยเฉพาะในข้อที่ว่า สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระและพึ่งตนเองจึงยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข ปฏิรูปให้เติบโต เพื่อความอยู่รอดต่อไป

การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา

3.1 ประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา

ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์(2521) ประกาศ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521 (ประกาศ ณ วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2521)มีสาระของระเบียบ ดังนี้

ด้วยเป็นการสมควรที่จะส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัด หรือ อยู่ในความควบคุมดูแลของ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา นิสิต ได้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีโอกาสได้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสหกรณ์ เป็นการเตรียมตัวเพื่อเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ดีต่อไป

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ 23 แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา พ.ศ. 2521"

ข้อ 2. ในระเบียบนี้

"กิจกรรมสหกรณ์" หมายความว่า การจัดกิจกรรมตามประเภทต่างๆของการสหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์นิคม สหกรณ์บริการ และ สหกรณ์ ออมทรัพย์

"สถานศึกษา" หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย หรือ สถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ลักษณะเดียวกัน

ข้อ 3. ให้สถานศึกษาต่างๆส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมสหกรณ์ขึ้นในสถานศึกษา โดยให้มีครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา นิสิต และเจ้าหน้าที่อื่นๆในสถานศึกษาเป็นสมาชิก

ข้อ 4. ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษาให้มุ่งถึงประโยชน์ทางการศึกษา เป็นประการ สำคัญ

ข้อ 5. เงินที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์ดังกล่าวนี้เรียกว่า "เงินกิจกรรมสหกรณ์" ไม่ใช่เงิน บำรุงการศึกษา และอยู่นอกการควบคุมของระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา พ.ศ. 2510

ข้อ 6. ให้จัดทำบัญชีตามวิธีการของสหกรณ์แต่ละประเภท โดยอยู่ในความควบคุมของ สถานศึกษา

ข้อ 7. สถานศึกษาใดเริ่มจัดกิจกรรมสหกรณ์เมื่อใด สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ให้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางหรือขึ้นตรงกับส่วนกลางให้ รายงานให้อธิบดีเจ้าสังกัดทราบ

ข้อ 8. สถานศึกษาใดเลิกจัดกิจกรรมสหกรณ์เมื่อใด ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดี เจ้าสังกัดตามความในข้อ 7 ทราบ แล้วแต่กรณี

ข้อ 9. ข้อบังคับของกิจกรรมสหกรณ์แต่ละประเภทให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ข้อ 10. ให้สถานศึกษารายงานผลการดำเนินงาน สถานะการเงิน และงบดุล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีเจ้าสังกัดทราบทุกปีหลังการประชุมใหญ่ประจำปี

ข้อ 11. กิจกรรมสหกรณ์ประเภทใดของสถานศึกษาใด ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนวันใช้ระเบียบนี้ให้ถือว่าการดำเนินการกิจกรรมสหกรณ์ประเภทนั้นมีผลสมบูรณ์ตามระเบียบนี้

กิจกรรมสหกรณ์ตามวรรคแรกต้องปฏิบัติตามข้อบังคับกิจกรรมสหกรณ์ประเภทนั้นๆซึ่งออกตามระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 เป็นต้นไป

3.2 ข้อบังคับ กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา

เนื้อหาสาระของข้อบังคับ มีดังนี้

ข้อ 1. ชื่อกิจกรรมสหกรณ์(ชื่อสถานศึกษา).....

ประเภท กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

สำนักงาน(ชื่อสถานศึกษา).....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....

วัตถุประสงค์

ข้อ 2. กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(1) ส่งเสริมความรู้ ทักษะในการเรียนรู้ระบบสหกรณ์โดยวิธีปฏิบัติจริง

(2) ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยโดยอาศัยวิธีการของสหกรณ์

(3) ส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกโดยวิธีร่วมกันดำเนินกิจการ เพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้

ก. จัดหาของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายพร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก

ข. ช่วยจำหน่ายผลผลิตของสมาชิก

ค. รับฝากเงินจากสมาชิก

ง. แนะนำ ส่งเสริม อบรมสมาชิกให้มีความรู้ด้านสหกรณ์

จ. ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยตนเอง

(4) ร่วมมือกับกิจกรรมสหกรณ์ของสถานศึกษาต่างๆและสถาบันที่เกี่ยวกับการ

สหกรณ์ในอันที่จะเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฯลฯ

4. ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

4.1 การจัดตั้ง

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้ง เป็นสหกรณ์ประเภท สหกรณ์ร้านค้า เลขหมายทะเบียนสหกรณ์ที่ กพร. 105/2526 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2526 มี สำนักงานในตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

จากนั้นได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ 1/2527 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2527 เวลา 13.10 น. ณ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุม 103 คน มีทุนดำเนินงาน 38,800 บาท เงินค่าลงทะเบียน 2,050 บาท รวมเป็นทรัพย์สินทั้งสิ้น 40,850 บาท และที่ประชุมได้กำหนดวงเงิน ฎีพิมพ์ประจำปี 2527 ไว้ที่ 388,000 บาท ที่ประชุมมีมติให้เสนอชื่อสมาชิกสหกรณ์ให้เป็นผู้ที่จะได้รับ คัดเลือกเป็นกรรมการ 15 คน แล้วเลือก 10 คน กรรมการที่ได้รับเลือกทั้ง 10 คน ลงมติกันเองให้ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการท่านหนึ่งเป็นรองประธาน และอาจารย์อาวุโสหนึ่งท่าน เป็นเลขานุการ(บันทึกการประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ 1/2527 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2527)

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ดำเนินกิจการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา 18 ปี มีทั้งช่วงรุ่งเรืองและวิกฤติ ในระยะหลังมีปัญหาภายในเกี่ยวกับการดำเนินงาน และในปี 2544 เป็นปีที่ ประสบภาวะขาดทุน หมายเลขสมาชิกสหกรณ์มีถึงหมายเลขที่ 461 สมาชิกปัจจุบันเหลือ 335 คนประกอบด้วย ครู-อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และ นักการ ไม่มีสมาชิกสมทบ

4.2 ผลการดำเนินงานของร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ปี 2539 – 2544

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2539 2540 2541

สินทรัพย์	2539	2540	2541
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,213,376.03	1,357,191.15	1,498,615.16
ลูกหนี้ – สุทธิ	321,662.25	329,404.47	315,539.87
สินค้าคงเหลือ	<u>1,093,233.67</u>	<u>1,508,319.72</u>	<u>1,769,644.01</u>
สินค้าขาดบัญชีรอหาผู้รับผิดชอบ	0.00	189,361.35	189,361.35
หัก สินค้าขาดบัญชี	<u>0.00</u>	<u>189,361.35</u>	<u>189,361.35</u>
	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
วัสดุคงเหลือ	22,421.00	29,411.00	16,348.00
เงินรอเรียกคืน	<u>218.01</u>	<u>16,914.45</u>	<u>1,747.01</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>2,650,910.96</u>	<u>3,241,240.79</u>	<u>3,601,894.05</u>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ			
เครื่องใช้สำนักงาน	50,106.09	35,044.51	330,414.30

สินทรัพย์อื่น			
เงินลงทุนซื้อหุ้น	11,500.00	11,500.00	11,500.00
อื่นๆ	8,142.00	8,142.00	19,526.00
รวมสินทรัพย์อื่น	<u>19,642.00</u>	<u>19,642.00</u>	<u>31,026.00</u>
รวมสินทรัพย์	<u>2,720,659.05</u>	<u>3,295,927.30</u>	<u>3,963,334.35</u>
หนี้สินและทุน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	117,509.72	64,085.76	103,672.17
เงินค่าอุปกรณ์รับล่วงหน้า	47,316.75	52,205.75	33,151.41
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	24,421.35	11,446.23	52,205.75
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ	33,151.41	33,151.41	36,425.89
เงินปันผลตามหุ้นฯ(ค้างจ่าย)	39,267.77	41,735.52	60,390.77
เงินเดือนค้างจ่าย	0.00	0.00	30,580.00
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบฯ(ค้างจ่าย)	4,500.00	4,500.00	20,000.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	266,167.00	207,124.67	336,425.99
หนี้สินอื่น			
เงินสะสมพนักงาน	60,803.76	56,214.55	68,950.48
สำรองบำเหน็จพนักงาน	0.00	69,880.00	70,560.00
รวมหนี้สินอื่น	<u>60,803.76</u>	<u>126,094.55</u>	<u>139,510.48</u>
รวมหนี้สิน	<u>326,970.76</u>	<u>333,219.22</u>	<u>475,936.47</u>
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่าหุ้นละ 100 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	136,200.00	140,500.00	126,700.00
หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า	<u>27,660.00</u>	<u>27,660.00</u>	<u>27,660.00</u>
	<u>163,860.00</u>	<u>168,160.00</u>	<u>154,360.00</u>
เงินสำรอง	919,559.22	1,145,934.22	1,576,943.34
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	<u>395,654.71</u>	<u>547,995.43</u>	<u>747,041.46</u>
กำไรสุทธิประจำปี	<u>914,614.36</u>	<u>1,100,618.43</u>	<u>1,009,053.08</u>
รวมทุนของสหกรณ์	<u>2,393,688.29</u>	<u>2,962,708.08</u>	<u>3,487,397.88</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>2,720,659.05</u>	<u>3,295,927.30</u>	<u>3,963,334.35</u>

ภาพประกอบ 3 งบดุลร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2539-2541

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2539 2540 2541

	2539		2540		2541	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้า	7,094,152.66	100	8,451,524.36	100	6,945,345.29	100
หัก ต้นทุนขาย	<u>5,715,845.32</u>	<u>80.57</u>	<u>6,628,889.48</u>	<u>78.43</u>	<u>5,373,589.53</u>	<u>77.37</u>
กำไรขั้นต้น	1,378,307.34	19.43	1,822,634.88	21.57	1,571,755.76	22.63
บวก รายได้อื่นๆ	<u>74,863.30</u>	<u>1.05</u>	<u>103,028.44</u>	<u>1.22</u>	<u>106,516.97</u>	<u>1.53</u>
	1,453,170.64	20.48	1,925,663.32	22.79	1,678,272.73	24.16
หัก ค่าใช้จ่ายในการ ขายและบริหาร	<u>534,198.61</u>	<u>7.53</u>	<u>821,119.94</u>	<u>9.72</u>	<u>664,798.98</u>	<u>9.57</u>
กำไรในการดำเนินงาน	918,972.03	12.95	1,104,543.38	13.07	1,013,473.75	14.59
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	<u>4,357.67</u>	<u>0.06</u>	<u>3,924.95</u>	<u>0.15</u>	<u>4,420.67</u>	<u>0.06</u>
กำไรสุทธิ	<u>914,614.36</u>	<u>12.89</u>	<u>1,100,618.43</u>	<u>13.02</u>	<u>1,009,053.08</u>	<u>14.53</u>

ภาพประกอบ 4 งบกำไรขาดทุนร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2539-2541

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
งบดุล
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2542 2543 2544

สินทรัพย์	บาท		
	2542	2543	2544
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	1,971,290.32	2,272,514.62	1,904,609.64
ลูกหนี้ - สุทธิ	292,736.10	216,877.60	319,522.60
สินค้าคงเหลือ	<u>1,172,994.86</u>	<u>921,656.00</u>	<u>964,020.02</u>
สินค้าขาดบัญชีรอหาผู้รับผิดชอบ	189,361.35	189,361.35	189,361.35
หัก สินค้าขาดบัญชี	<u>189,361.35</u>	<u>189,361.35</u>	<u>189,361.35</u>
	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
วัสดุคงเหลือ	9 500.00	14,345.00	10,860.00
เงินรอเรียกคืน	<u>218.01</u>	<u>218.01</u>	<u>218.01</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,446,739.20	3,425,611.23	3,199,230.27
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ			
เครื่องใช้สำนักงาน	296,621.45	226,575.21	151,348.44
สินทรัพย์อื่น			
เงินลงทุนซื้อหุ้น	11,500.00	11,500.00	11,500.00

อื่นๆ	<u>18,731.00</u>	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>
รวมสินทรัพย์อื่น	<u>30,231.00</u>	<u>6,806.00</u>	<u>11,206.00</u>
รวมสินทรัพย์	<u>3,773,591.74</u>	<u>3,670,492.44</u>	<u>3,373,284.71</u>
หนี้สินและทุน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	70,881.81	68,910.60	64,557.86
เงินค่าอุปกรณ์รับล่วงหน้า	52,205.75	53,621.75	0.00
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	48,954.83	56,470.41	7,226.75
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ฯ	33,151.41	13,151.41	13,151.41
เงินปันผลและเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	65,324.07	44,390.02	3,932.87
เงินรอการจ่ายคืน	0.00	17,952.68	17,952.68
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการค้างจ่าย	0.00	10,000.00	7,000.00
กำไรจากการขายผ่อนชำระรอดัดบัญชี	<u>0.00</u>	<u>0.00</u>	<u>6,770.25</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	287,425.87	264,496.87	120,591.82
หนี้สินอื่น			
เงินสะสมพนักงาน	77,894.15	81,401.40	81,955.39
สำรองบำเหน็จพนักงาน	<u>104,860.00</u>	<u>145,580.00</u>	<u>141,980.00</u>
รวมหนี้สินอื่น	<u>182,754.15</u>	<u>226,981.40</u>	<u>223,935.39</u>
รวมหนี้สิน	470,180.02	491,487.27	344,527.21
ทุนของสหกรณ์			
ทุนเรือนหุ้น(มูลค่าหุ้นละ 100 บาท)			
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	156,400.00	156,900.00	156,400.00
หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า	<u>27,660.00</u>	<u>27,660.00</u>	<u>27,660.00</u>
	<u>184,060.00</u>	<u>184,560.00</u>	<u>184,560.00</u>
เงินสำรอง	1,837,360.00	1,946,592.55	2,061,573.95
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและ	906,555.42	936,784.17	905,299.90
อื่นๆ			
กำไรสุทธิประจำปี	<u>375,435.68</u>	<u>111,077.45</u>	<u>(122,176.35)</u>
รวมทุนของสหกรณ์	<u>3,303,411.72</u>	<u>3,179,014.17</u>	<u>3,028,757.50</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>3,773,591.74</u>	<u>3,670,492.44</u>	<u>3,373,284.71</u>

ภาพประกอบ 5 งบดุลร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 30 มิ.ย. 2542-2544

ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด						
งบกำไรขาดทุน						
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2542 2543 2544						
	2542		2543		2544	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ขายสินค้า	3,555,225.55	100	4,154,264.27	100	3,192,728.22	100
หัก ต้นทุนขาย	<u>2,777,727.08</u>	<u>78.13</u>	<u>3,323,588.01</u>	<u>80.00</u>	<u>2,645,171.24</u>	<u>82.85</u>
กำไรขั้นต้น	777,498.47	21.87	830,676.26	20.00	547,556.98	17.15
หัก กำไรจากการขาย					<u>6,770.25</u>	<u>0.21</u>
ผ่อนชำระที่ยังไม่ได้รับเงิน						
รวมกำไรขั้นต้น					540,786.73	16.94
บวก รายได้อื่นๆ	<u>45,145.10</u>	<u>1.27</u>	<u>52,398.41</u>	<u>1.26</u>	<u>25,571.94</u>	<u>0.80</u>
	822,643.57	23.14	883,074.67	21.26	566,358.67	17.74
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	<u>445,390.22</u>	<u>12.53</u>	<u>770,895.29</u>	<u>18.56</u>	<u>686,665.43</u>	<u>21.51</u>
กำไรในการดำเนินงาน	377,253.35	10.61	112,179.38	2.70	(120,306.76)	3.77
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	<u>1,817.67</u>	<u>0.05</u>	<u>1,101.93</u>	<u>0.03</u>	<u>1,869.59</u>	<u>0.06</u>
กำไรสุทธิ (ขาดทุน)	<u>375,435.68</u>	<u>10.56</u>	<u>111,077.45</u>	<u>2.67</u>	<u>(122,176.35)</u>	<u>3.83</u>

ภาพประกอบ 6 งบกำไรขาดทุนร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ณ วันที่ 30 มิ.ย. 2542-2544

5. การขยายตัวทางการค้าแบบเสรีนิยม(ที่ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ร้านค้า ในประเทศไทย)

5.1 ธุรกิจค้าปลีกตามกระแสโลกาภิวัตน์

เมื่อห้างค้าปลีกของอเมริกาที่เพียบพร้อมไปด้วยวิทยาการทางด้านการดำเนินงานที่ดีที่สุดในโลก อย่างเช่น Wall – Mart , K – Mart กำลังข้ามพรมแดนไปเปิดร้านบริการลูกค้าระดับล่างหลายจุดบนพื้นที่โลก ตั้งแต่อเมริกาใต้จนถึงทางตอนใต้ของจีน แต่ห้างค้าปลีกของอเมริกาต้องเจอกับ MAKRO ของเนเธอร์แลนด์ซึ่งกำลังคุมตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และมียอดขายถึงกว่า 2,000 ล้านดอลลาร์ กับ CARREFOUR โดยผู้บริหารชาวฝรั่งเศส เป็นห้างค้าปลีกที่หุ้รหามากในบราซิล และ อาร์เจนตินาร์ เปิด Hiper - Mart แห่งแรกที่มีสินค้าตั้งแต่ของเด็กเล่นไปจนถึงเห็ดที่ใช้ประกอบอาหารของคนจีนในเชียงใหม่ ด้วยราคาย่อมเยา

การเข้ามาของห้างค้าปลีกสมัยใหม่พร้อมกับการทำลายกำแพงราคา ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างความแตกต่างในด้านการบริการที่ทันสมัยถูกใจลูกค้าทั่วไปทำให้ธุรกิจนี้ขยายตัวได้เร็วมาก ขยายไปตามสนามบินนานาชาติต่างๆและขายกันบนเครื่องบินด้วย

ในโลกของธุรกิจค้าปลีกที่ครอบครองด้วยบริษัทยักษ์ใหญ่ ร้านค้าระดับย่อม ที่ตั้งราคาสินค้าตามอำเภอใจอาจต้องได้รับผลกระทบกระเทือนอย่างมากจากสงครามราคาและกลยุทธ์ทางการตลาด

การเอาสินค้าที่ห้อยของตนเองไปเปิดตลาดขายยังร้านต่างๆทั่วโลก เป็นตัวอย่างของการเจาะตลาดด้วยวัฒนธรรมแบบอเมริกัน(วัฒนธรรมแบบอเมริกัน(คู่แข่งฉบับพิเศษ9)

5.2 พลังการค้าปลีกในศตวรรษที่ 21

จากเรื่อง "พลังการขายปลีกในศตวรรษที่ 21" (คู่แข่งฉบับพิเศษ. :12-15) ระบุถึง 10 แนวโน้มโลกที่สำคัญว่า โลกของการค้าในยุคต่อไปจะมีแนวโน้มใหญ่ที่น่าสนใจ สรุปได้ 10 ประการ ดังนี้

1. คนในยุคหน้าจะรับรู้และทำตามสิ่งที่ติดระดับโลก การค้าเสรีจะเข้ามา เรียกว่า การค้าไม่มีพรมแดน

2. ผู้บริโภคยุคใหม่จะซื้อความสะดวกสบาย ความพอใจ ทุกคนต้องการของใหม่

3. การค้ายุคใหม่อยู่ที่ใครจะสามารถลดต้นทุนได้มากกว่ากัน คือ 1 บาทที่ประหยัดได้หมายถึง 1 บาทที่ได้กำไร

4. ยุคข้อมูลเป็นใหญ่ ใครรู้ข้อเท็จจริงผู้นั้นย่อมมีอำนาจ

5. ยุคที่คนให้มรดกถูกหลานเป็นความรู้ การศึกษา

6. ยุคสังคมที่ช่วยตนเองก่อนเพื่อสร้างแต้มต่อให้ตัวเองมากที่สุด

7. ทุกคนพยายามสร้างเครือข่ายของตนเอง คือ ทำอะไรต้องมีพรรคพวก

8. ย่านเอเชียแปซิฟิก เป็นย่านที่เจริญที่สุด มีการเจริญเติบโตถึง 7.5 % ขณะที่เศรษฐกิจโลกเติบโตเพียง 3 %

9. เป็นยุคที่ศิลปวิทยาการเจริญรุ่งเรืองสูงสุด มนุษย์ไม่ได้อาศัยเพียงปัจจัย 4 เหมือนก่อนแต่จะแสดงออกในการมีวัฒนธรรม รสนิยม เช่น พอร์ราวย จะสะสมของเก่า เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

10. คนอยากเป็นนายของตัวเอง

11. คนรุ่นใหม่ที่ยากเป็นนายของตนเองเริ่มสนใจจะทำธุรกิจแบบแฟรนไชส์(Franchise)

ธุรกิจแบบแฟรนไชส์ ที่ขยายไปทั่วโลกขณะนี้ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าชื่อดังทั้งหลาย เช่น เทสโก โลตัส ฯลฯ แม้กระทั่งนายทุนในประเทศ ต่างให้ความสนใจสร้างห้างสรรพสินค้าขึ้นบ้าง เช่น เซ็นทรัล โรบินสัน ฯลฯ

โดยหลักการ การดำเนินธุรกิจของการค้าปลีก ระหว่าง สหกรณ์ กับ ห้างสรรพสินค้า ต่างกันที่สหกรณ์ไม่มุ่งหวังกำไร และพยายามก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในการแก้ปัญหาค่าครองชีพ ขณะที่ห้างสรรพสินค้ามุ่งหวังกำไรเพราะเป็นธุรกิจของเอกชน กิจกรรมทั้งสองแข่งขันกันในการดำเนินงานธุรกิจด้าน ซื้อ ขาย เพื่อการเพิ่มผู้เข้ามาใช้บริการ

สุปิยะ ตันศรีสวัสดิ์(2535 : 3) ศึกษาเรื่อง "ผลกระทบของห้างสรรพสินค้าที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าในเขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด" พบว่า ห้างสรรพสินค้าเกิดขึ้นมากมาย ขณะที่ร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด มีสาขากระจายอยู่ในพระนครใกล้เคียงกับห้างสรรพสินค้าหลายแห่ง ทำให้เกิดการแข่งขันค่อนข้างสูงในด้านการซื้อ ขาย เครื่องอุปโภคบริโภค ห้างสรรพสินค้าบางแห่งดำเนินกลยุทธ์เลียนแบบสหกรณ์ มีการเปิดรับสมาชิก คินกำไรตามส่วนซื้อ ให้เงินปันผล เพื่อดึงลูกค้าและสมาชิกของร้านสหกรณ์ไปเป็นลูกค้าของห้างสรรพสินค้าให้มากที่สุด และจากการที่ห้างสรรพสินค้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาต่อร้านสหกรณ์พระนคร จำกัด โดยบางสาขาพบว่า มียอดขายลดลง และประสบภาวะขาดทุน รวมถึงอัตราการเพิ่มของสมาชิกลดลงด้วย"

5.3 การเตรียมตัวเพื่อศตวรรษที่ 21

เราจะเตรียมตัวเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 อย่างไร (อุทัย ดุลยเกษม. 2545 : 7-13) ความคิดของนักคิดชื่อ ไอแซค อะสิมอฟที่ว่า "Waiting for a crisis to force us to act globally runs the risk of making us wait too long." (การรอคอยให้วิกฤตการณ์บีบบังคับให้เราลงมือกระทำ การเป็นความเสี่ยงที่ทำให้เราต้องรอนานเกินไป)

เราจะต้องเตรียมอะไร และ อย่างไร จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของการเปลี่ยนแปลง หรือ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดีพอ จึงจะมีประโยชน์

การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ของโลกาภิวัตน์ ทำให้การเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆเกิดขึ้นรวดเร็วจนคนส่วนมากไม่อาจเข้าใจได้ การจะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดี คือ การเรียนรู้ที่จะคิดแบบที่แตกต่างจากที่เคยคิด วิธีคิดแบบแยกส่วนจำเป็นต้องเปลี่ยนใหม่ เพราะในระบบธรรมชาตินั้น สรรพสิ่งเกาะเกี่ยวสัมพันธ์กัน และความสัมพันธ์ต่างๆนั้นอยู่ในสภาวะสมดุล

การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจโดยพิจารณาถึงมิติทางเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว โดยไม่พิจารณาถึงมิติทางการเมือง ระบบคุณค่าที่ประชาชนยึดถือ การพัฒนาเทคโนโลยี และอื่นๆ ที่เกี่ยวโยงสัมพันธ์กัน คงทำไม่สำเร็จ

วิธีคิดจึงต้องคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งการฝึกฝนให้คนคิดอย่างเป็นระบบนี้ไม่ใช่เรื่องง่าย กลายเป็นปัญหาหลักด้วยซ้ำ เพราะระบบการศึกษาทุกระดับของเราเวลานี้ไม่อยู่ในวิสัยที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นระบบได้ โครงสร้างของโรงเรียน หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และทัศนคติของผู้เกี่ยวข้อง ยังผูกพันเหนียวแน่นกับการคิดแบบแยกส่วน

การจะช่วยให้คนมีวิธีคิดอย่างเป็นระบบ ต้องช่วยให้เขาเข้าใจระบบของสรรพสิ่งก่อน

และถ้าจะช่วยให้คนเข้าใจระบบของสรรพสิ่งได้ดี ต้องไม่ผูกมัดตัวเองอยู่กับสาขาวิชาที่ตนเรียนจนไม่เปิดตาหูมิตีอื่นๆ

ความซับซ้อนของระบบต่างๆใช้ว่าจะเข้าใจง่าย กระบวนการเรียนการสอน และ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างสถาบันการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนเพื่อเอื้อต่อวิธีคิดอย่างมีระบบ

ปี 2544 สถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาด้านการจัดการ(IMD) จัดอันดับระบบการศึกษาที่สามารถตอบสนองการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยอยู่ในอันดับที่ 47 จาก 49 ประเทศ(सानปฏิรูป ฉบับที่ 52 : 9) ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นที่เราต้องพัฒนาด้านการศึกษาอย่างยิ่ง

วิธีคิดอย่างมีระบบต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารที่สมบูรณ์ด้วย การศึกษาเฉพาะด้านจึงไม่เอื้อให้มีความรู้ทั้งระบบได้ การศึกษาหาความรู้ ให้รู้กว้าง รู้ความเกี่ยวโยงสัมพันธ์กันของสรรพสิ่ง จึงต้องสนใจในมิติต่างๆให้ครบถ้วน สถาบันศาสนา สถาบันสื่อมวลชน และองค์กรชุมชนต่างๆ ต้องเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น

การเรียนรู้ส่งผลต่อการตัดสินใจ ทุกครั้งที่เราตัดสินใจซื้อหรือไม่ซื้อ ขายหรือไม่ขาย จะคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นเป็นหลัก และมักจะใช้เกณฑ์ด้านเศรษฐกิจ ด้านเกียรติและศักดิ์ศรี ด้านความเชื่อถือ และคุณค่า และมักใช้ตัวเองเป็นตัวตั้ง มีน้อยมากที่จะใช้สังคม หรือ ชุมชน หรือ ผู้อื่นเป็นตัวตั้ง

กระบวนการทางการศึกษาควรมีส่วนในการหล่อหลอมให้ความคิดและการตัดสินใจของคน ใช้เกณฑ์อื่นๆพิจารณาด้วยนอกเหนือจากการใช้ตนเองเป็นตัวตั้งอย่างเดียวยังอาจส่งผลทางลบต่อสังคม เช่น การให้ความรู้เรื่องขั้นตอนการผลิตสิ่งของ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเป็นผลิตภัณฑ์ ให้รู้ว่า แต่ละขั้นตอนของกระบวนการต้องใช้วัสดุ พลังงาน และอื่นๆ มากน้อยเพียงไร และเมื่อซื้อผลิตภัณฑ์นั้นๆมาอุปโภคบริโภค

แล้ว จะส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชน เช่นเรื่องมลภาวะ หรือผลกระทบด้านอื่นๆ การเรียนรู้จึงจำเป็นต้องเป็นแบบบูรณาการ(Holistic) คือเรียนรู้ในทุกด้าน ทุกมิติ อย่างเชื่อมโยง(อุทัย ดุลยเกษม. 2545 : 87-91)

การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อบางครั้งก็อาจแฝงเร้นด้วยนโยบายเศรษฐกิจการเมืองอันแยบยล ซึ่งหน้าฉากอาจจะบอกว่าเป็นการสื่อสารเสรีโดยซ่อนจุดหมายแท้จริงไว้ ควรที่จะศึกษาให้รู้เท่าทันด้วย เช่น หนังสือเรื่องการสื่อสารและการครอบงำทางวัฒนธรรม(Communication and Culture Domination) ของ เฮอร์เบิร์ต ชิลเลอร์(Herbert Schiller) ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี 2519 อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ แปลเป็นภาษาไทย และสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์พิมพ์เผยแพร่เมื่อปี 2533 โครงการสื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดพิมพ์เป็นครั้งที่สอง เดือนมิถุนายน 2544

ชิลเลอร์เป็นผู้บุกเบิกแนวการศึกษาวิเคราะห์ วิพากษ์ แนวนโยบายและการปฏิบัติงานของระบบสื่อสารมวลชนอเมริกาอย่างลึกซึ้ง เขาไม่ใส่ใจกับอินเทอร์เน็ต หรือเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ๆ แต่ให้ความสำคัญกับการควบกิจการของบริษัทข้ามชาติ เช่น American On-line(AOL) Time Warner และ EMI ซึ่งเป็นกิจการขนาดยักษ์มูลค่ากว่า 100 พันล้านดอลลาร์ ที่จะส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของการสื่อสาร เชื่อว่า การควบกิจการลักษณะนี้เป็นสัญญาณเตือนโลกการสื่อสารในอนาคตว่าจะถูกครอบงำด้วยค่านิยมของสังคมบริโภคและพาณิชย์นิยม และไม่เชื่อว่า บริษัทข้ามชาติเหล่านี้จะนำความรู้มาให้สาธารณชนมากกว่าความพยายามขายสินค้ารุ่นใหม่ของบริษัทเจ้าของเทคโนโลยี และสุดท้ายโครงสร้างของระบบสื่อสารนี้จะเปิดโอกาสให้ธุรกิจมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าปัจเจกบุคคล และคนกลุ่มต่างๆในสังคม

เขาวิพากษ์ถึงนโยบายการสื่อสารของอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ว่ามีจุดประสงค์สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นนโยบายที่มุ่งขยายตลาดสินค้าสื่อของสหรัฐ เช่น ข่าวจากสำนักข่าวสารอเมริกัน หนังสือ ภาพยนตร์ ดนตรี เทป แผ่นเสียง ซีดี สารสนเทศทางธุรกิจ ฐานข้อมูลต่างๆ ที่เปิดตลาดทั่วโลก และช่วงชิงอำนาจการครอบครองตลาดให้มากที่สุด

2. เป็นนโยบายที่มุ่งใช้เครื่องมือการสื่อสารและสารสนเทศ ควบคู่ไปกับเครื่องมือด้านการเมือง การทหาร และการค้าเพื่อควบคุมกลุ่มประเทศละตินอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย ให้อยู่ในระบบเศรษฐกิจตลาดเสรีของโลกในชื่อ โลกาภิวัตน์

3. เป็นนโยบายที่มุ่งทำลายกลุ่มประเทศสังคมนิยม ที่เรียกว่า ยุทธศาสตร์สงครามเย็น ซึ่งประสบความสำเร็จชัดเจนเมื่อกำแพงเบอร์ลินถูกทำลาย และสหภาพโซเวียตล่มสลาย ล่าสุดคือการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในเกาหลีเหนือ – ใต้ ยูโกสลาเวีย ใต้หวัน รวมถึงจีนจะเข้าเป็นสมาชิก WTO

แต่โลกาภิวัตน์ ไม่ได้พูดถึง ความเป็นธรรม และสมานฉันท์ของมวลมนุษย

ประเด็นนี้ ควรจะนำมาวิเคราะห์ อภิปรายกันอย่างกว้างขวางในสังคมไทย ที่ตกอยู่ในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ ปัญญา และ วัฒนธรรม ตัวอย่างที่เห็นชัดเจน คือการนำเข้าเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ ทั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ และกระบวนการบริหารจัดการ เช่น การแปรรูปรัฐวิสาหกิจสาขาต่างๆที่จะส่งผลกระทบระยะยาวต่อประชาชน ต้องเสียประโยชน์จากบริการภาคสาธารณะ แม้กระทั่งระบบการศึกษาภาคสาธารณะที่กำลังแปรเปลี่ยนเป็นแบบภาคธุรกิจเอกชน จะส่งผลต่อความเท่าเทียมกันของปัจเจกบุคคลและกลุ่มบุคคลในการได้รับและเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิตในปัจจุบัน อีกทั้งบัณฑิตที่บอบประสาธิปไตยให้อ่อนแอ เพราะอำนาจธิปไตยกลายเป็นของบรรษัทเอกชนมากกว่าของปัจเจกบุคคลที่เป็นพลเมือง

นึกคิด วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ของทีวีไทยจะเปลี่ยนโฉมหน้าซับซ้อนมากขึ้น ทั้งการส่งออกระบบสื่อสาร สารสนเทศแบบอเมริกัน ไปทั่วโลก จึงส่งผลให้เกิดการครอบงำทางความคิด การจัดระบบทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม แบบทุนนิยมผูกขาด (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. 2544 : 5-11)

ความเห็นนี้สอดคล้องกับวิรัตน์ แสงทองคำ(2545 : 68) จากคอลัมภ์ หมายเหตุธุรกิจ นิตยสาร mba เรื่อง “Consumer Contract” กล่าวว่า ทีวีกลายเป็นเครือข่ายทรงพลังของสินค้า โดยเชื่อมโยง วิถีชีวิตสมัยใหม่อันเกิดจากโลกาภิวัตน์(Globalization) ไปสู่รากฐานของชุมชน เพราะการลงทุนของธุรกิจระดับโลกในท้องถิ่นของไทยมีต้นทุนลดลง และ เจาะตลาดได้ง่ายขึ้น และทีวีกลายเป็นสื่อที่สร้างระบบควบคุมความรู้สึกด้าน ความรู้ ข่าวสาร ความบันเทิง โฆษณาสินค้า จะมีทั้งรูปแบบที่ผสมกลมกลืนและขัดแย้งกับระบบความเชื่อเดิมของคน ผู้บริโภคจำเป็นต้องมีความรู้และปัญญาเพื่อสามารถตีความให้เข้าใจได้

6. การตลาดและการบริหารการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

6.1 การตลาด(ศรีสุภา สหชัยเสรี. 2541 : 5-21)

ความหมาย

การตลาด คือ กิจกรรมต่างๆ ที่มนุษย์กระทำเพื่อสนองความจำเป็นและความต้องการให้เป็นที่ยอมรับโดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยน จึงสามารถมองการตลาดได้ 2 ด้าน คือ การตลาดเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ และ การตลาดที่ไม่ได้มุ่งหวังผลกำไร

ความสำคัญของการตลาด

1. สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ขณะที่ภาวะเศรษฐกิจกำลังถดถอยประเทศไทยอาศัยการตลาดเข้ามาช่วยพลิกฟื้นสถานการณ์ เช่นการจัด Amazing Thailand ประชาสัมพันธ์ไปยังประเทศต่างๆทั่วโลกให้ชาวต่างชาติมาเที่ยวมาซื้อของถูกในประเทศไทย โดยใช้ Concept ที่ว่า amazing Thailand Grand Sale จัดตลาดนัดคนเคยรวยขายสินค้ามีชื่อเสียงในราคาถูก ทำให้มีรายได้เข้าประเทศ ส่วนการใช้จ่ายทางการตลาด นอกจากจะทำให้ราคาสินค้าแพงขึ้นแล้ว ยังทำให้มีการกระจายงาน และกระจายรายได้ด้วย คือมีดีในเสีย

2. การตลาดมีความสำคัญต่อธุรกิจ เพราะความสำเร็จของธุรกิจ คือ กำไร

3. มีความสำคัญต่อธุรกิจไม่แสวงหากำไร หรือ องค์กรเพื่อสาธารณประโยชน์ ด้วยการประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสารให้สาธารณชนทราบเพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน

4. สำคัญต่อผู้บริโภค คือ เป็นโอกาสที่ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อหาสินค้า-บริการได้มากขึ้น ได้รับความสะดวกในการให้บริการต่างๆ จากการแข่งขันกันของธุรกิจนั้นๆ เช่น การจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าราคาถูกในโอกาสต่างๆ

5. สำคัญต่อประเทศ คือ ช่วยให้ฝัาวิกฤติ ไปได้ ด้วยการนำกลยุทธ์การตลาดต่างๆ มาใช้ เช่นนำจุดเด่นเรื่องของอาหารและผลไม้ รวมถึง ธรรมชาติที่สวยงาม วัฒนธรรมที่หลากหลายในแต่ละภูมิภาคมาเป็นจุดขายหลักในการส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น

หน้าที่ทางการตลาด

เริ่มตั้งแต่ยังไม่ผลิตสินค้า โดยสำรวจความต้องการของลูกค้า ว่าต้องการอะไร จากการวิจัย หรือจากข้อเรียกร้องของผู้บริโภค เช่น ทางด่วน หรือรถไฟฟ้า ในกรุงเทพฯ ความต้องการประหยัดเวลาในการปรุง และ รับประทานอาหาร บริษัทไทรตะวัน จึงผลิต ยูมิตัด ออกมา เมื่อวางจำหน่ายแล้วได้รับทราบข้อมูลว่าผู้บริโภคพอใจมากน้อยแค่ไหน ยังต้องตามดูผลเพื่อนำมาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ หรือทำให้ผู้บริโภคได้รับความพอใจมากขึ้น

6.2 การบริหารการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารการตลาด

ผู้บริหารมีทัศนคติแตกต่างกันจึงทำให้มีจุดมุ่งหมายต่างกันในการบริหาร วิวัฒนาการด้านการตลาดเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่เดิมตลาดเป็นของผู้ผลิต ปัจจุบันตลาดเป็นของผู้บริโภคเพราะมีผู้ผลิตจำนวนมากมาแข่งขันกัน ทรัพยากรก็ถูกใช้ร่อยหรอลง ในประเทศที่พัฒนาแล้วผู้บริโภคเรียกร้องให้ผู้ผลิตคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในสินค้า บางกรณีถึงกับต่อต้านไม่ซื้อสินค้าจากผู้ขายที่ไม่ใส่ใจเรื่องดังกล่าว แนวคิด หรือ ทัศนคติของการบริหาร จึงเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและตามความพอใจของผู้บริโภค ผู้บริโภคจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารเปลี่ยนปรัชญาในการบริหาร

แนวคิดหรือปรัชญาของผู้บริหารการตลาด มีลักษณะต่างกัน 5 แบบ ดังนี้

1. Production Concept แนวคิดที่มุ่งเน้นการผลิต คือ พยายามลดต้นทุนสินค้าให้ต่ำสุดให้สินค้ามีคุณภาพดี
2. Product Concept แนวคิดที่มุ่งเน้นผลิตภัณฑ์ คือ พยายามทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสมกับราคา และเหนือกว่าคู่แข่ง
3. Selling Concept แนวคิดที่มุ่งเน้นการขาย คือ ใช้วิธีการส่งเสริมการขาย แบบต่างๆ เพื่อให้ขายได้มากๆ
4. Marketing Concept แนวคิดที่มุ่งเน้นการตลาด คือ พยายามสร้างความพอใจให้กับผู้บริโภค เพื่อสามารถขายได้ต่อไปในระยะยาว
5. Societal Marketing Concept แนวคิดที่มุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคม คือ ให้ความสำคัญที่สุดกับสวัสดิภาพของผู้บริโภค และ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนการบริหารการตลาด มี 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. กำหนดวัตถุประสงค์ หรือ เป้าหมาย คือ ต้องทราบแน่ชัดว่าองค์กรต้องการอะไร ในระยะเวลาหนึ่งๆ จึงจะสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ เช่น เอส แอนด์ พี (S & P) ตั้งเป้าหมายว่า ลูกค้าที่เข้ามาในร้านจะต้องได้รับบริการที่ดี อาหารและร้านสะอาด ปลอดภัย เป็นร้านที่เข้ามารับประทานได้ทั้งครอบครัว ดังนั้นความอร่อยจึงอาจเป็นรอง บางแห่งต้องการกำไรเพิ่มขึ้น หรือ บางแห่งต้องการลูกค้าเพิ่มเท่าไรก็ได้
2. การวางแผน เป็นการกำหนดวิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ วางแผนการใช้กลยุทธ์มุ่งไปที่กลุ่มเป้าหมายของธุรกิจว่าจะผลิตอะไร ขายราคาใด ขายที่ใดบ้าง และวิธีการจูงใจกลุ่มเป้าหมายให้มาใช้บริการ ทั้งนี้ต้องสามารถคาดการณ์อนาคตได้แม่นยำ ถูกต้อง เช่น ร้าน People ร้าน Body Shop และร้าน SS up ผลิตและจำหน่ายสินค้าที่ทำจากวัตถุดิบธรรมชาติ

3. การจัดหน่วยงานและการประสานงาน เป็นการแบ่งงานต่างๆ ให้ผู้ร่วมงานทำเพื่อให้เกิดผลงานมากที่สุด สร้างการประสานงานให้ดี ตั้งงบประมาณ จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก เพื่อให้แผนงานดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ เช่น ฝ่ายโฆษณาต้องโฆษณาให้ประชาชนทราบสินค้าตัวใหม่ ต้องประสานงานกับฝ่ายขายนำสินค้าออกขายให้ทัน หลังจากที่ผู้บริโภครู้เห็นโฆษณาแล้วออกไปหาซื้อสินค้ามาใช้

4. การรวบรวมคนและทรัพยากรอื่นๆ เพื่อดำเนินงาน ต้องคัดเลือกคนให้เหมาะกับงาน เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่จำเป็นให้พร้อมและทันสมัย ช่วยให้งานเสร็จเร็ว มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. การปฏิบัติงานและการสั่งการ การสั่งงานต้องไม่ซ้ำซ้อน เจาะจงผู้รับผิดชอบงานต่างๆ ได้ชัดเจน

6. การวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อทราบจุดบกพร่องและหาทางแก้ไข

กระบวนการบริหารการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

ธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จ ต้องบริหารงานให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา จึงจะสามารถพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ องค์ประกอบที่ต้องพัฒนาอยู่เสมอ ได้แก่ การวิเคราะห์โอกาสทางการตลาด การเลือกตลาดเป้าหมาย การพัฒนาส่วนประสมทางการตลาด และการบริหารหน่วยงานทางการตลาด การวิเคราะห์โอกาสทางการตลาดอย่างถูกต้อง ช่วยให้การบริหารการตลาดมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การวิเคราะห์โอกาสทางการตลาด อาจทำได้โดย

1. การเจาะตลาด เป็นการหาตลาดใหม่ๆ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงตัวสินค้า หรือ บริการกลยุทธ์ที่ใช้ได้แก่ การตัดราคา การเพิ่มงบประมาณโฆษณา การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้าให้กว้างขึ้น

2. การพัฒนาตลาด เป็นการหาส่วนแบ่งตลาดใหม่ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์จอห์นสัน ที่เคยเน้นกลุ่มทารก หันไปขยายสู่ตลาดผู้ใหญ่

3. การพัฒนาสินค้า เป็นการพัฒนาสินค้าใหม่ๆ ให้ผู้บริโภคเดิมและผู้บริโภคใหม่ โดยใช้ตราสินค้าใหม่ หีบห่อใหม่ ส่วนผสมใหม่ เช่น โค้ก เพิ่มขวดลิตร โค้กวันเวย์ โค้กแคน แฟนต้า เพิ่มรสมะนาว ฯลฯ

4. การเพิ่มกิจการใหม่ที่แตกต่างจากกิจการเดิม เป็นการขยายกิจการใหม่ที่ผลิตสินค้า หรือ บริการที่แตกต่างจากเดิมโดยสิ้นเชิง เพราะ ผู้บริหารเล็งเห็นโอกาสทางการตลาดของสินค้า และบริการนั้นสูงมาก เช่น เคยขายวัสดุก่อสร้าง แต่พบว่าธุรกิจคอมพิวเตอร์กำลังมาแรงจึงเพิ่มกิจการคอมพิวเตอร์ขึ้น การหาโอกาสทางการตลาดด้วยวิธีนี้ต้องใช้ความสามารถสูง เพราะไม่เคยมีประสบการณ์ในธุรกิจใหม่มาก่อนอาจมีปัญหาได้

สิ่งที่ผู้บริหารการตลาดต้องตระหนักอยู่เสมอ คือ การใช้กลยุทธ์ทางการตลาดต้องให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การปรับกลยุทธ์ได้ทันทั่วทั้งที่เท่านั้นจึงจะจัดปัญหาได้

แต่สำหรับสตีเฟน บราวน์(Syephen Brown) กล่าวว่า “กลยุทธ์การให้ลูกค้าเป็นศูนย์กลาง”(customer centricity) นั้น เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณากันใหม่ (mba . นิตยสารรายเดือน ฉบับที่ 40 ปีที่ 4 : 35-37) ความเชื่อที่ว่าพระเจ้าสร้างบริษัทขึ้นมาก็เพื่อเหตุผลเดียว คือ เอาใจลูกค้า หากจะเปรียบบริษัทเป็นโรงละคร ตำแหน่งการตลาดก็เป็นเพียงตัวละครที่คอยประจบสอพลอ ปากว่า ตาขยับ คอยแทรกแซงเรื่องชาวบ้าน และมีนิสัยน่ารังเกียจ แต่ลูกค้าอาจไม่รู้ตัวตนเองต้องการอะไร ไม่เคยรู้มาก่อน และจะไม่มีวันรู้ด้วย ตัวอย่างเช่น ความสำเร็จของ Minivan Chrysler และ Sony Walkman ที่ผลิตสินค้าโดยไม่

คำนึงถึงความต้องการของลูกค้า แต่ผลิตจากความคิดสร้างสรรค์จริงๆ กลยุทธ์การตลาดที่ได้ผลเกิดจากความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงความต้องการที่แท้จริงของลูกค้ามากกว่าจะทำนายแนวโน้ม ถึงเวลาที่จะกลับไปสู่ “การตลาดย้อนยุค” (retro marketing) ซึ่งเหมือนกับแฟชั่นย้อนยุคอีกครั้ง โดยมีหลักการง่ายๆอยู่ที่ การกำหนด “ข้อเสนอพิเศษ” ให้ลูกค้า เนื่องจากลูกค้าทุกคนต้องการได้สิทธิพิเศษเหนือคนอื่น เช่นบอกลูกค้าว่า สินค้าหมดแล้ว พรุ่งนี้ลองมาใหม่ ถ้ามีจะเก็บไว้ให้ หรืออื่นๆทำนองนี้

วิธีการนี้ช่วยคลี่คลายปัญหาสินค้าค้างสต็อกได้ คือไม่ผลิตสินค้า จนกว่าจะมีคำสั่งซื้อ และอ้อนวอนให้ทำ ทำให้ลูกค้าเชื่อว่าเป็นผู้โชคดีจำนวนน้อยที่ได้ใช้สินค้า หรือเป็นผู้ได้รับเลือกสรรให้ใช้สินค้านั้น กลยุทธ์นี้ใช้แพร่หลายในธุรกิจ รถยนต์ เพชร วิตามิน รวมถึง กลุ่ม Broker ใน Wall Street ที่ใช้กลยุทธ์นี้เสนอขายหลักทรัพย์ให้ประชาชน

7. ระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง : ความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้า

จุลสารวิชาการ สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 พฤษภาคม – กรกฎาคม 2541 หน้าปกชื่อว่า เศรษฐกิจพอเพียง กับชุมชนชนบท กล่าวถึง ทฤษฎีใหม่ : จากพระราชดำริสู่เส้นทางชีวิตใหม่ของผู้คนชนบทห้วยหลวงไทย” กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2541) ดังนี้

ทฤษฎีใหม่จากแนวพระราชดำริ เกิดขึ้นจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร และแก้ไขปัญหาระบบชีวิตยากไร้ท่ามกลางทรัพยากรของประเทศที่กำลังเสื่อมโทรมให้ราษฎรที่ตำบลคู่มก่า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2535 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้นำแนวทางพระราชดำริทฤษฎีใหม่ไปเริ่มดำเนินการที่บริเวณพื้นที่เกษตรกรรม ณ วัดมงคลชัยพัฒนา ตำบลห้วยบง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี

ทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางการจัดการใช้ประโยชน์จากที่ดิน และแหล่งน้ำที่เหมาะสมสำหรับครอบครัวเกษตรกรที่มีที่ดินถือครอง 10 – 15 ไร่ แบ่งที่ดินออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30 ของที่ดิน สำหรับขุดเป็นสระน้ำ ลึกประมาณ 4 เมตร จะกักเก็บน้ำได้ประมาณ 19,000 ลูกบาศก์เมตร ใช้ทำการเกษตรได้ตลอดปี และยังใช้เป็นแหล่งเลี้ยงปลาได้ ขอบสระใช้ปลูกพืชสวนครัวด้วย

ส่วนที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 60 ของที่ดิน สำหรับเพาะปลูก ใช้ทำนาครั้งหนึ่ง ทำไร่หรือสวนอีกครั้งหนึ่ง

ส่วนที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 10 ของที่ดิน สำหรับเป็นที่อยู่อาศัย เป็นทางเดิน และลานบ้าน

ทฤษฎีดังกล่าว แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1

1. เป็นวิธีปฏิบัติของเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดินจำนวนน้อย แปลงเล็ก ประมาณ 15 ไร่
2. หลักสำคัญ ให้เกษตรกรมีความพอเพียงโดยเลี้ยงตัวเองได้ ในระดับชีวิตที่ประหยัด ก่อน และมีความสามัคคีในท้องถิ่น
3. มีการผลิตข้าวบริโภคพอเพียงประจำปี(ทำนาประมาณ 5 ไร่) ข้อนี้เป็นหลักสำคัญของทฤษฎี

4. ต้องใช้น้ำเพื่อการนี้ 1,000 ลูกบาศก์เมตร/ไร่

5. อุปสรรคสำคัญที่สุดคือ อ่างเก็บน้ำ หรือสระที่รับน้ำให้เต็มปีละ 1 ครั้ง จะระเหยวันละ

6. น้ำจุ 800,000 ลูกบาศก์เมตร
7. อ่างเก็บน้ำจุ 800,000 ลูกบาศก์เมตรนี้ เลี้ยงได้ 800 ไร่
8. ปัญหา คือ ราคาค่าก่อสร้างสูงจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากภายนอก (ราชการ มูลนิธิ เอกชน)

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 2

เมื่อตั้งศูนย์ที่วัดมงคลชัยพัฒนาและแปลงตัวอย่างสำเร็จแล้ว เกษตรกรก็เริ่มเข้าใจวิธีการ จึงขอให้ดำเนินการในที่ดินของเกษตรกร เมื่อได้ผลก็ให้เริ่มขั้นที่ 2 คือ ให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือ สหกรณ์ร่วมแรงในด้าน

1. การผลิต (พันธุ์พืช เตรียมดิน ซลประทาน ฯลฯ)
2. การตลาด (ลานตากข้าว ยุ้ง เครื่องสีข้าว การจำหน่ายผลผลิต)
3. ความเป็นอยู่ (กะปิ น้ำปลา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ)
4. สวัสดิการ (สาธารณสุข เงินกู้)
5. การศึกษา (โรงเรียนทุนการศึกษา)
6. สังคมและศาสนา ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการ มูลนิธิ และเอกชน

ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 3

ติดต่อร่วมมือกับแหล่งเงิน(ธนาคาร) และกับแหล่งพลังงาน(บริษัทน้ำมัน) ตั้งและบริหารโรงสี ตั้งและบริหารร้านสหกรณ์ ช่วยกันลงทุน ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ฝ่ายเกษตรกร และ ฝ่ายธนาคาร กับบริษัทน้ำมันต่างได้ประโยชน์ด้วยกัน

สารนิพนธ์ของพรพรรณ ดิสกุล และ บุญจง ขาวสิทธิวงศ์ (2542) ได้รวบรวมแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ ในการจัดการน้ำ และ ที่ดิน เพื่อการเกษตร ในโอกาสต่างๆตลอดจนการวิเคราะห์ทางวิชาการถึงผลดีและผลเสีย โดยนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการทดลอง 2 โครงการ ที่บ้านห้วยหินขาว ตำบลเขาดินพัฒนา จังหวัดสระบุรี และ ที่บ้านกุดดอแก่น ตำบลสิมคุ้มใหญ่ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ แนวทางตามรอยทฤษฎีใหม่นี้ เชื่อว่าจะเป็นมาตรการป้องกันตัวของชาวชนบทจากกระแสโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี(ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์, 2544 : 334)

ยุทธศาสตร์ใหม่ : ทางสายกลางระหว่างโลกาภิวัตน์กับท้องถิ่น (ภูษณ ปริยมาโนช, 2544 : 70-86) ยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบเปิด ซึ่งเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก ผลักดันให้เศรษฐกิจไทยปรับเปลี่ยนตำแหน่งในสังคมโลก ด้วยการเข้าไปอยู่ในเครือข่ายการค้า และเครือข่ายความสัมพันธ์ทางการผลิตของเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของโลก เพื่อให้ได้ประโยชน์จากกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่ภาคธุรกิจเลือก เป็นยุทธศาสตร์ที่ไม่เกื้อกูลต่อการมีชีวิตที่ดีในภาคประชาชน การพัฒนาเศรษฐกิจของสังคมไทยจึงมีความขัดแย้งอย่างเด่นชัดระหว่างเศรษฐกิจทุนนิยมในกระแสโลกาภิวัตน์กับเศรษฐกิจพอเพียง ในกระแสท้องถิ่นอภีวัตน์ ตัวอย่างความขัดแย้งที่ชัดเจน คือ ประเด็นการเคลื่อนย้ายทุนของเศรษฐกิจทุนนิยมทำให้ภาคการผลิตในท้องถิ่นได้รับผลกระทบเหมือนมหาศาล เพราะภาคการผลิตต้องเคลื่อนย้ายฐานไปตามการเคลื่อนย้ายของทุนจากแห่งหนึ่งไปอีกแห่งเรื่อยไปซึ่งไม่สนับสนุนให้การพัฒนาท้องถิ่นยั่งยืนได้

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในท้องถิ่นอภีวัตน์ มีความหลากหลายของแนวคิด ตามความหลากหลายของชุมชน เป้าหมายของการพัฒนาไม่ได้เน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่เน้นการมีชีวิตที่ดีของประชาชน จากการมีครอบครัวที่อบอุ่น สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มี

วัฒนธรรมที่เน้นคุณค่าของตนเอง ไม่ปฏิเสธการยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชน แต่ไม่ถึงกับวิ่งไล่กวตทางเศรษฐกิจเพื่อเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่

ยุทธวิธีของเศรษฐกิจพอเพียงอาจแบ่งได้เป็น 6 ประการ ได้แก่

1. การพึ่งตนเอง เป็นหลักปฏิบัติที่สอดคล้องกับพุทธปรัชญา
2. การปรับเปลี่ยนแบบแผนการผลิตจากการผลิตเพื่อการค้า มาเป็นการผลิตเพื่อยังชีพเพื่อลดผลกระทบจากการผันผวนของกลไกการตลาด
3. การพัฒนาบนพื้นฐานของวัฒนธรรมชุมชน ซึ่งได้ผูกมัดรัดร้อยผู้คนในชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติมาช้านาน
4. การให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ปัญหาสังคม
5. การรวมกลุ่มจัดตั้งองค์กรชุมชน หรือ องค์กรชาวบ้าน เพื่อสร้างความแข็งแกร่งและอำนาจการต่อรองกับภายนอก

6. ให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรของท้องถิ่น เพราะทรัพยากรท้องถิ่นอยู่คู่กับชุมชนท้องถิ่นมาช้านาน จารีตประเพณีของชุมชนเกื้อกูลต่อการดูแลทรัพยากรเหล่านั้น

ยุทธศาสตร์ใหม่ จะต้องหลีกเลี่ยงจากการถูกเอาเปรียบจากองค์กรสากลระดับโลกและองค์กรการเงินระหว่างประเทศ ขณะที่ต้องสามารถประสานการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม มีอิสระทางความคิด วิธีการคือ การกำหนดนโยบายต่างๆให้ประสานระหว่างล่างสู่บน แทนที่จะทำแบบจากบนสู่ล่างอย่างที่เคยปฏิบัติ ให้ทุกระดับมีส่วนร่วม/เน้นการพัฒนาแบบยั่งยืน สร้างตลาดกลางของชุมชนโดยระบบการจัดการแบบสหกรณ์ ส่งเสริมการผลิตที่ท้องถิ่นและขายที่ท้องถิ่น สนับสนุนบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ให้ชุมชนดูแลรักษาทรัพยากรของชุมชนเอง โดยรัฐบาลกลางจัดสวัสดิการแก่ชุมชนที่ด้อยโอกาสให้พัฒนาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

สรุป

สหกรณ์จะเป็นระบบการจัดการด้านการตลาด ที่สร้างความเป็นธรรมให้กับชุมชนได้ถ้ายึดหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง พึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้าในประเทศ

อนุชา อัครพิศาล(2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "ความรู้ พฤติกรรมการบริโภค และทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่อร้านสหกรณ์ กรณีศึกษา : ร้านสหกรณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำกัด" พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ร้านสหกรณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำกัด อันดับ 1 คือ ใกล้เคียง อันดับ 2 คือ ได้เงินปันผล

เวลาที่ซื้อสินค้า คือวันธรรมดา หลังเลิกเรียน

สินค้าที่ซื้ออันดับ 1 ได้แก่ ของเบ็ดเตล็ด รองลงไปได้แก่ เครื่องเขียน อาหาร และเครื่องดื่ม

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ วัตถุประสงค์ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกถูกต้อง

ทัศนคติของนักศึกษา พอใจมากที่จะรับส่วนลดทันทีจากการซื้อสินค้า

พอใจระดับปานกลาง ในด้าน สินค้า บริการ คณะกรรมการฝ่ายจัดการ ผลประโยชน์ของสมาชิก

พอใจ ต่อโครงการบัตรสมาชิกที่จะใช้ลดราคาตามร้านต่างๆที่มีในโครงการ

สิ่งจูงใจให้ซื้อสินค้า คือ การส่งเสริมการขายโดย โฆษณา ประชาสัมพันธ์

ประภาพร โกศลพงษ์(2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ร้านค้าของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง มีความพอใจระดับมากที่สุด ด้าน สินค้า ผลประโยชน์ของสมาชิก และบริการของร้านสหกรณ์

พฤติกรรมการบริโภคอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่วางแผนการซื้อล่วงหน้า สินค้าที่ซื้อเป็นสินค้าเบ็ดเตล็ด

สิ่งที่จูงใจให้ซื้อ คือ เงินปันผล

ปัญหาที่สมาชิกพบ คือ สินค้ามีน้อยไม่พอกับความต้องการ สถานที่จอดรถไม่เพียงพอ

การทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ทัศนคติไม่สัมพันธ์ กับ พฤติกรรม

ชวรัตน์ มณีโลกย์(2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "ความรู้ในหลักและวิธีการสหกรณ์ และความคิดเห็นของครูต่องานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่" พบว่า ครูส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุดในเรื่องอุดมการณ์สหกรณ์ รองลงมาคือเรื่อง ความหมาย กฎหมาย และหลักการสหกรณ์

ครูเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า กิจกรรมสหกรณ์ทำให้นักเรียนเรียนรู้การทำงานร่วมกัน รู้จักรับผิดชอบตนเอง และ ส่วนรวม เรียนรู้การปกครองแบบประชาธิปไตย

และครูเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ครูที่เข้ามาดูแลสหกรณ์ ควรเป็นผู้มีความรู้ และมีคุณวุฒิ

เสกสิทธิ์ แสงเรือง(2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง , "กระบวนการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้า : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ร้านค้าชุมชนมัสยิดนูรุลยาซีน เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร" ได้ผลว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของร้านสหกรณ์ ได้แก่

สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการบริหาร

ผู้จัดการซื้อสัตย์แต่ปฏิบัติงานไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ

ฝ่ายคลังสินค้าขาดความรู้ความเข้าใจต่อวิธีการและขั้นตอนการจัดการ ให้บริการแก่ลูกค้าไม่ค่อยเหมาะสม

มีโครงสร้างซึ่งขาดสมาชิก หรือ ที่ประชุมใหญ่ ที่จะคอยบริหารร่วมกับคณะกรรมการ สมาชิกไม่ได้เลือกคณะกรรมการเข้าไปบริหาร

การจัดซื้อ จัดการเงินทุนของสหกรณ์ขาดการวางแผนที่ดี

ขาดการแบ่งอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมาะสม

ขาดการควบคุมระบบการเงินและบัญชีที่ดี

การรายงานผลการปฏิบัติงานและบัญชีไม่สม่ำเสมอ

ประเสริฐ จรรยาสุภาพ(2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมบางประการกับพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์นิคมสนทราย จำกัด จังหวัดเชียงใหม่" ได้ผลว่า

การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเข้าร่วมประชุมส่วนมากเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง แต่แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมน้อยมาก สนใจในวาระการประชุมเสมอ

สนใจมาติดต่อสหกรณ์สม่ำเสมอ ติดตามผลการดำเนินงานปานกลาง ปริมาณทำธุรกิจกับสหกรณ์ปานกลาง ใช้บริการรับฝากเงินน้อยมาก ใช้บริการให้สินเชื่อสูงมากเป็นพิเศษ ชื่อปริมาณปานกลาง ต้องการให้สหกรณ์รวมผลผลิตไปขายอย่างมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมบางประการกับพฤติกรรมของสมาชิก ปรากฏว่า คุณธรรมที่สามารถอธิบายคุณธรรมสหกรณ์ได้มากที่สุด(ร้อยละ 60) ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความขยันหมั่นเพียร โดยกิจกรรมที่สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมของสมาชิกได้ดีที่สุดตามลำดับ ได้แก่ ความรักและพอใจในงาน การรู้จักไตร่ตรองพิจารณาหาเหตุผลอย่างรอบคอบ ความอดสาหัสพากเพียรในการทำงาน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมดำเนินงาน

สมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรปลูกฝังคุณธรรมต่างๆแก่สมาชิกสหกรณ์เพื่อยึดเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปในสหกรณ์ตามลำดับ ได้แก่ การช่วยเหลือตนเอง ความสามัคคี การประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต และความขยันหมั่นเพียร

นางนุช พรหมวีระไชย(2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" พบว่า นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย นักศึกษาชายมีเจตคติต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ด้านสินค้า-บริการดีกว่านักศึกษาหญิง

นักศึกษาปวช. กับ ปวส. มีเจตคติต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยนักศึกษา ปวส. มีเจตคติด้านที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และ ด้านบุคลากร ดีกว่า นักศึกษา ปวช.

นักศึกษาที่ใช้บริการสหกรณ์เกิน 5 ครั้ง และเกิน 6 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีเจตคติต่อสหกรณ์ด้านสินค้า-บริการ สถานที่ตั้งและสิ่งแวดล้อม บุคลากร และรวมทุกด้าน แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ หรือไม่แตกต่าง

นักศึกษาที่เป็นสมาชิก กับ ที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีเจตคติต่อสหกรณ์ ด้านบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีเจตคติทุกด้าน ดีกว่านักศึกษาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ แย่กับ นวลฉวี แสงชัย(2526 : 50) อาจเป็นเพราะสมาชิกคาดหวังไว้มากกว่านักศึกษาที่ไม่เป็นสมาชิก ดังนั้นเมื่อได้รับการไม่ต่างกันจึงมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์

ประทีนทิพย์ วิสุทธิกุล(2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต การศึกษา 11" ได้ผลว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานร้านสหกรณ์ในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสถานที่ จัดตู้สินค้า จัดมุมสินค้า จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่ สถานที่ตั้งร้านสหกรณ์มั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย อยู่ในทำเลดี โรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องชั่ง ตวง วัด และตรวจสอบซ่อมแซมทุกภาคเรียน เก็บเอกสารเป็นระเบียบ

ด้านการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนยึดหลักและวิธีการที่กรมสามัญศึกษากำหนด ออกคำสั่งแต่งตั้ง ชี้แจงมอบหมายงาน ความรับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร แต่งตั้งผู้สอบบัญชี ผู้จัดการร้านสหกรณ์ ชี้แจงนโยบาย และแจ้งให้สมาชิกทราบอย่างเปิดเผย ประเมินผลตอนสิ้นปี

ด้านบริการ จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่ สะดวกต่อการซื้อ วางสินค้าในตู้เหมาะสม พนักงานขายบริการรวดเร็ว มีป้ายแสดงราคาชัดเจน มีเวลาเปิด-ปิดเหมาะสม จัดสรรเงินกำไรสุทธิประจำปีเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เป็นสมาชิกด้วย

เจษฎาพงษ์ บัวเกษ(2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “รูปแบบและปัจจัยที่ทำให้กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนประถมศึกษาดำเนินการแบบครบวงจร รูปแบบการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนประถม (พ.ศ. 2535-2536) ของสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ ทุกโรงเรียนใช้หนังสือคู่มือการจัดกิจกรรมสหกรณ์ มีสหกรณ์ร้านค้าเป็นแกนนำนั้น สามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมมาก รองลงมา ทุกโรงเรียนจัดทำกิจกรรมออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของผู้เรียน ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบโครงการ ใช้หลักการประชาสัมพันธ์แบบต่อเนื่องจนนำองค์กรภายนอกมาร่วมสนับสนุนกิจกรรมได้ เน้นรูปแบบการบริการที่กำหนดเวลา มีขั้นตอน ระบบการจัดการที่ชัดเจน จนทำให้เกิดรูปแบบ ครบวงจรได้เหมาะสมมาก

ปัจจัยที่สามารถดำเนินการแบบครบวงจรได้ มาจาก ผู้บริหาร เพราะ เป็นปัจจัยสำคัญในการใช้หลักการบริหาร พิจารณานุเคราะห์เข้าทำงาน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ การยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ใช้นโยบายการจัดกิจกรรมแบบครบวงจรต่อเนื่อง โดยเฉพาะสหกรณ์ร้านค้า ปฏิบัติได้เหมาะสมมาก มีขนาดและที่ตั้งเป็นปัจจัยสำคัญส่งผลให้สามารถบริการสมาชิกได้มาก รองลงมาคือปัจจัยด้านส่งเสริมการออมทรัพย์โดยมีครูทุกคนให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ได้ครบวงจร

อรทัย ใจป้อ(2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การจัดการสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางการพัฒนา” พบว่า การจัดการสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทยส่วนมากตั้งอยู่ใน สถานศึกษาและหน่วยงาน เป็นสหกรณ์ที่มีสมาชิกน้อยกว่า 500 คน ส่วนมากผู้จัดการมักมีงานประจำทำอยู่แล้ว เช่น ครู อาจารย์ ทหาร ตำรวจ ช่วยปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้จัดการให้สหกรณ์ร้านค้า และส่วนมากไม่ได้รับเงินเดือน หรือ ค่าตอบแทนเลย มีผู้จัดการเพียงครึ่งหนึ่งที่เคยได้รับการฝึกอบรม หรือ ดูงาน ส่วนมากมีการตรวจนับสินค้าเพียงปีละครั้ง ยังขาดอุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องบันทึกเงินสด เครื่องอ่านรหัสสินค้า ฯลฯ มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งานน้อยมาก , สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย และบริการ เป็นประเภทเครื่องอุปโภคบริโภค และ เครื่องเขียน มีการใช้การส่งเสริมการขายน้อยมาก ที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นการเฉลี่ยคืนตามส่วนของธุรกิจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจของผู้จัดการ คือ การใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ความรู้ความเข้าใจของสมาชิก ความสามารถและประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงาน

สนิท จิตตาภรณ์(สุปิยะ ดันศรีสวัสดิ์. 2535 : 11 ; อ้างอิงจาก สนิท จิตตาภรณ์. 2526) ร้านสหกรณ์หลายแห่งดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากสาเหตุหลายประการ การที่จะวิเคราะห์จุดบกพร่องของร้านเพื่อแก้ไขปรับปรุงนั้น จะต้องวิเคราะห์โดยแยกการดำเนินงานของร้านออกตามกลุ่มผู้มีส่วนดำเนินงานของร้านสหกรณ์ คือ ฝ่ายสมาชิก ฝ่ายคณะกรรมการ ฝ่ายผู้จัดการ และพนักงาน ควรมีการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของร้านสหกรณ์จากทั้งสามฝ่าย รวมทั้งสหกรณ์ ที่ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องประกอบด้วยส่วนต่างๆ เช่น มีจำนวนสมาชิกที่อุดหนุนมากพอสมควร มีทุนมากพอที่จะดำเนินงานได้ ร้านอยู่ในทำเลที่เหมาะสม เลือกสินค้ามาจำหน่ายตรงกับความต้องการของสมาชิก จัดร้านวางแผนผังได้ถูกต้อง และผู้จัดการจะต้องบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร รัชชไพบุญย์(2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคใต้ พบว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรของสถานศึกษา ที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ นักศึกษา ที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีความคิดเห็นที่ส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และ สมาชิกสหกรณ์ มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าแตกต่างกัน

ลัดดา อยู่สถาพร(2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "การศึกษากลยุทธ์การตลาดของสหกรณ์ร้านค้า" ได้ผลว่า

การวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนภายใต้ภาวะการณ์ปัจจุบัน สหกรณ์มีจุดอ่อน เมื่อเทียบกับห้างสรรพสินค้า ในด้านความหลากหลายของสินค้า และการส่งเสริมการขาย เพราะห้างสรรพสินค้าใช้กลยุทธ์ต่างๆมากมาย ขณะที่สหกรณ์ส่งเสริมในวงจำกัดและไม่ต่อเนื่อง ส่วนราคาไม่ต่างกันมากนัก

สหกรณ์ได้เปรียบในเรื่องความหลากหลายของสินค้ามากกว่าร้านสะดวกซื้อ แต่ด้อยกว่าในเรื่องการจัดจำหน่ายเพราะร้านสะดวกซื้อ มีสาขามากมายอยู่ทั่วไป

ลัดดาเสนอแนะว่าสหกรณ์ควรใช้กลยุทธ์การเจริญเติบโต แบบขยายตัวเพิ่มขึ้น และเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรง โดยใช้กลยุทธ์การเจาะตลาด การพัฒนาตลาด ด้านการเงิน และ การจัดการ(157)

พรชัย สุภวิทิตพัฒนา(2538 : บทคัดย่อ,103) ศึกษาเรื่อง "บทบาทของรัฐในทัศนะของผู้นำสหกรณ์ร้านค้า" พบว่า เงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้สหกรณ์ร้านค้าค่อนข้างต่ำ บุคลากรของรัฐส่วนใหญ่มีบทบาทในการส่งเสริมสหกรณ์ภาคการเกษตรมากกว่าสหกรณ์ร้านค้า รัฐมีบทบาทด้านนโยบาย โดยการกำหนดเป็นโครงการต่างๆให้สหกรณ์ร้านค้าถือปฏิบัติ ผู้นำสหกรณ์ร้านค้าที่เห็นว่าบุคลากรของรัฐมีบทบาทเหมาะสมมีจำนวนมากกว่าที่เห็นว่ามีบทบาทไม่เหมาะสม และผู้นำสหกรณ์ร้านค้าเห็นด้วย กับโครงการต่างๆที่รัฐกำหนดขึ้นมา และพบว่าระดับการศึกษาของผู้นำสหกรณ์ร้านค้ามีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นที่มีต่อบุคลากรของรัฐอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ.(2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "การศึกษาปัญหาและการปรับตัวของผู้ประกอบการขนาดเล็กต่อบทบาทการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในยุคโลกาภิวัตน์ : จังหวัดมหาสารคามและจังหวัดกาฬสินธุ์" พบว่า ผู้ประกอบการขนาดเล็กต้องประสบปัญหาด้านทุนสูงขึ้น ยอดขายลดลงเรื่อยๆ จำนวนคู่แข่งมีมากขึ้น ต้องเผชิญปัญหาหนักหน่วงกว่าบุคคลธรรมดา และปัญหาเฉพาะเรื่องของธุรกิจนั้นๆ ซึ่งได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ต้องการการวิเคราะห์และตัดสินใจเร่งด่วนซึ่งต้องอาศัยความรู้และความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจได้รวดเร็วถูกต้อง ตัดสินใจดำเนินการไม่ผิดพลาด เจ้าของกิจการเหล่านั้นเสนอแนะว่า ต้องลดภาระเรื่องค่าแรงงาน และควรสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนหันมานิยมใช้ของที่ผลิตในประเทศ และเร่งการส่งออก

สมศักดิ์ แซ่มคำ.(2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง "ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ต่อการบริหารงานตลาดกลางผลิตผลเกษตรประจำตำบลของสหกรณ์ในจังหวัดพิษณุโลก" ได้ผลว่า สมาชิกที่เคยทำธุรกิจและไม่เคยทำธุรกิจ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ทั่วไป ด้านอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมาชิกที่เคยทำธุรกิจ และไม่เคยทำธุรกิจ มีทัศนคติต่อการบริหารงานตลาดกลางผลิตผลเกษตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ทั่วไป ด้านอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์ของสมาชิกสัมพันธ์กับการมาทำธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ทัศนคติต่อการบริหารงานตลาดกลางผลิตผลเกษตร สัมพันธ์กับการมาทำธุรกิจอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เฉลิมพร อภิชนาพงศ์.(2544 : บทคัดย่อ) สรุปว่า

ช่วงปี 2530-2542 รวบรวมงานวิจัยสหกรณ์ทุกประเภทได้ 282 เรื่อง งานวิจัยเกี่ยวกับ
สหกรณ์การเกษตรมากที่สุด รองลงมา คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ น้อยที่สุด คือ สหกรณ์ประมง

ภาคที่ทำวิจัยมากที่สุด คือ ภาคเหนือ รองลงมา คือ ตะวันออกเฉียงเหนือ

สถาบันที่สนับสนุนให้เกิงานวิจัยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ รองลงมาคือ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งานวิจัยส่วนใหญ่ เป็น วิทยานิพนธ์ และมีลักษณะเป็นงานวิจัยประยุกต์

หัวข้อที่วิจัยมากที่สุด คือ การบริหารจัดการ บทบาทและพฤติกรรมของสมาชิก รองลงมา คือ
องค์กร และ โครงสร้างการบริหาร

Supparat Rattanamuk.(1992 : Abstract) "Member Participation in The Cooperative
Societies of The Cooperative Land Settlement Project, Chiangmai Province, Thailand.

การศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก เป็นองค์ประกอบสำคัญ ของการจัดตั้ง
สหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จ และระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิก เป็นผลมาจากปัจจัยหลักบางประการ
เช่น นโยบายของรัฐบาล ภาวะผู้นำของผู้นำสหกรณ์ กระบวนการบริหารจัดการของสหกรณ์ เป็นต้น

Tawat Siengluechar.(1995 : Abstract) "Gender Role In Dairy Production In
Ratchaburi, Thailand." การศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการใช้แรงงานของสามี ภรรยา มีความ
สัมพันธ์ทางบวกกับระดับความต้องการทางกายภาพ และ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (ตาม
ทฤษฎีของ Maslow)

9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ร้านค้าของต่างประเทศ

บราวน์(Brown. 1979 : 3700-A) ศึกษาเรื่อง "The Role of Cooperation in Alleviating"
พบว่า นโยบายการช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์และการสหกรณ์ มีส่วนมากที่สุดที่ช่วยพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
และการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่บางส่วน มาจากนโยบายการช่วยเหลือในการเพิ่มทุนทรัพย์ให้สูงขึ้น ขยาย
ความสามารถความชำนาญด้านเครื่องจักรกล เป็นสื่อในการขยายความเป็นเจ้าของโดยการใช้ที่ดินสาธารณะ
ทำธุรกิจเล็กๆ เป็นรูปแบบขององค์การที่สามารถทำให้คนมีศักดิ์ศรี และสกัดกั้นการเพิ่มเงินตรายึดครองที่
ให้การศึกษา การฝึกงาน เพิ่มผลผลิตด้านอาหาร สินค้า บริการ มีตลาดจำหน่ายผลผลิต แต่การวิจัย
ไม่สามารถบอกได้ว่า สหกรณ์เพียงอย่างเดียวจะสามารถแก้ปัญหาความยากจนได้ เพียงแต่มีบทบาทต่อการ
แก้ปัญหาในระยะต่อไป

การาปิโก(Carapico. 1984 : 289-A-290-A) ศึกษาเรื่อง "The Political Economic of
self – help : Development Cooperative in Yemen Arup Repuplic" พบว่า ระบบสหกรณ์ช่วย
ขยายความเจริญด้านต่างๆ เช่น การศึกษา การมีสนามบิน ไฟฟ้า ประปา เป็นการประกาศให้ประชาชาติ
ในประเทศด้อยพัฒนาได้ทราบถึงความสำคัญของสหกรณ์

เนวิลล์และอลิซาเบธ(Neville and Elizabeth. 1991 : Abstract) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบ
จากการเปลี่ยนวิธีการสอนสหกรณ์ จากการสอนแบบเดิมที่เน้นการเรียนรู้ส่วนบุคคล เป็นแบบกลุ่ม หรือ
เชิงสหกรณ์ พบว่า การสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญก้าวหน้า

ได้ ควรปลูกฝังหลักการและอุดมการณ์ให้แก่เยาวชนตั้งแต่วัยเด็ก ส่วนการจัดกิจกรรมสหกรณ์ยังมีปัญหาหลายด้าน เช่น สถานที่ที่เหมาะสม สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ยังขาดประสบการณ์ด้านธุรกิจ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องไม่ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร อาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนมีปัญหาอยู่บ้าง แต่ถ้าผู้บริหาร ครู ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและช่วยกันปรับปรุงแก้ไข กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนจะพัฒนาจนบรรลุวัตถุประสงค์ได้

สรุป

จากงานวิจัยต่างๆที่นำเสนอมา สหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาและที่อื่นๆ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมระบบ กระบวนการ และหลักการสหกรณ์ เป็นการปลูกฝังแนวคิดประชาธิปไตยด้วยการปฏิบัติจริง โดยการเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิกซึ่งมีหน้าที่อันพึงปฏิบัติแล้วจึงได้รับสิทธิตามมาในรูปแบบเงินปันผลและอื่นๆ

สหกรณ์ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสถานศึกษาและหน่วยงานมีสมาชิกน้อยกว่า 500 คน (อรรถัย ใจป้อ) ปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. สมาชิกมาอุดหนุนมาก
2. มีทุนมาก
3. ร้านอยู่ในทำเลเหมาะสม
4. เลือกสินค้ามาจำหน่ายตรงกับความต้องการของลูกค้า
5. จัดร้านดี
6. ผู้บริหารงานมีประสิทธิภาพ(ข้อ1-6 สนิท จิตตาภรณ์)
7. ด้านบริหาร ชี้แจงนโยบายและแจ้งให้ทราบโดยเปิดเผย ประเมินผลเมื่อสิ้นปี
8. ด้านบริการ จัดสินค้าเป็นหมวดหมู่ พนักงานบริการรวดเร็ว มีป้ายแสดงราคาชัดเจน

เวลาเปิดปิดเหมาะสม

9. จัดสรรกำไรสุทธิเป็นเงินทุนการศึกษา(ข้อ7-9 ประทีนทิพย์ วิสุทธิกุล)

สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์ ได้แก่

1. สมาชิกขาดการมีส่วนร่วม
2. ฝ่ายคลังสินค้าขาดความรู้ความเข้าใจ
3. บริการลูกค้าไม่เหมาะสม
4. ขาดการควบคุมระบบการเงินและบัญชีที่ดี(ข้อ1-4 เสกสิทธิ์ แสงเรือง)
5. การใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม
6. ความรู้ความเข้าใจของสมาชิก
7. ความสามารถและประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงาน
8. ส่วนมากนับสินค้าปีละครั้ง
9. ขาดอุปกรณ์จำเป็น เช่น เครื่องบันทึกเงินสด
10. ส่งเสริมการขายน้อยมาก ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเฉลี่ยคินตามส่วนธุรกิจ(ข้อ5-10 อรรถัย ใจป้อ)
11. การวิเคราะห์จุดบกพร่องของร้านไม่ได้แยกกลุ่มผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ สมาชิก ผู้จัดการ คณะกรรมการ พนักงาน ฯลฯ(สนิท จิตตาภรณ์)

สหกรณ์ที่ดำเนินงานครบวงจร มีสหกรณ์ร้านค้าเป็นแกนนำ ใช้หลักประชาธิปไตยเน้นการบริการที่กำหนดเวลา มีขั้นตอน ระบบการจัดการที่ชัดเจน ผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ ด้วยการจัดบุคคลเข้าทำงานโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ การยอมรับของผู้ร่วมงาน (เจษฎาพงษ์ บัวเกษ)

คุณธรรมที่ควรปลูกฝัง คือ การช่วยเหลือตนเอง ความสามัคคี การประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร(ประเสริฐ จรรยาสุภาพ)

สหกรณ์ มีจุดอ่อนเมื่อเทียบกับห้างสรรพสินค้า ในด้านความหลากหลายของสินค้า การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาดที่ไม่ต่อเนื่อง

ร้านสหกรณ์ควรใช้กลยุทธ์การเจริญเติบโตแบบขยายตัวเพิ่มขึ้น การเจาะตลาด การพัฒนาตลาด ด้านการเงิน การจัดการ(ลัดดา อยู่สถาพร)

ผู้ประกอบการขนาดเล็กประสบปัญหาต้นทุนสูงขึ้น ยอดขายลด คู่แข่งมากขึ้น เผชิญปัญหาหนักหน่วงจากผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และของโลก ต้องอาศัยการตัดสินใจที่เร่งด่วน โดยใช้ความรู้ความสามารถ วิเคราะห์ปัญหารวดเร็ว ถูกต้อง ตัดสินใจไม่พลาด(แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ)

ช่วงปี 2530-2542 มีงานวิจัยสหกรณ์รวม 282 เรื่อง มากที่สุดคือเรื่องสหกรณ์การเกษตร น้อยที่สุด คือ สหกรณ์ประมง ภาคที่ทำวิจัยมากที่สุด คือ ภาคเหนือ สถาบันที่ส่งเสริมให้เกิดการวิจัยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ หัวข้อเรื่องมากที่สุด คือ การบริหารจัดการ(เฉลิมพร อภิชนาพงศ์)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) และเปรียบเทียบ โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. การเลือกใช้สถิติสำหรับงานวิจัย

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ศึกษาในเรื่องนี้ เป็นผู้บริโภคในวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ปีการศึกษา 2545 ภาคเรียนที่ 1 มี 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 บุคลากรในวิทยาลัย ประกอบด้วย

- 1.1.1.1 ครู-อาจารย์ ทุกแผนกวิชา 169 คน
- 1.1.1.2 เจ้าหน้าที่ 47 คน
- 1.1.1.3 นักการ 23 คน

1.1.2 นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 1,607 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ได้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ ยามาเน (Yamane) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 261)

1.2.2 ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง คือ เป็นผู้บริโภคในวิทยาลัยฯ ที่เคยใช้บริการของร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ทั้งที่เป็นสมาชิก และไม่เป็นสมาชิก ตามกลุ่มผู้บริโภค 2 กลุ่ม ในสัดส่วนที่คำนวณได้ ดังนี้

1.2.2.1 บุคลากรในวิทยาลัย รวม 89 คน ได้แก่ครู-อาจารย์ สุ่มมาจำนวน 66 คน เจ้าหน้าที่ สุ่มมา จำนวน 15 คน นักการ สุ่มมา จำนวน 8 คน

1.2.2.2 นักศึกษา สุ่มมาจาก นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 จำนวน 521 คน รวม 2 กลุ่ม จำนวน 610 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
N		n	สุ่มจริง
บุคลากรฯ	239		89
ครู-อาจารย์	169	65.8	66
เจ้าหน้าที่	47	15.5	15
นักการ	23	7.6	8
นักศึกษา	1,607	521.2	521
รวม	1,846		610

2. การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบทดสอบ และ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ ถามเรื่องสถานภาพ และ ความสัมพันธ์กับสหกรณ์

ตอนที่ 2

2.1 แบบทดสอบ วัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ เป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือกว่า ใช่ กับ ไม่ใช่

2.2 แบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ข้อคำถามมีให้เลือก 5 ระดับตามแบบของ Likert ถามเกี่ยวกับความรู้สึก และ พฤติกรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบของ ทักษะที่ดีที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างอิสระ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามรายละเอียดในบทที่ 2

2. สร้างแบบสอบถาม ดังรายละเอียดที่ให้ไว้ในเรื่องเครื่องมือด้านละ 5 ข้อ จำนวน 45 ข้อ โดยแบบสอบถาม 15 ข้อแรก ถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ 30 ข้อหลังถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด และ พฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ แบบสอบถามนี้มีความสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง และ นิยามศัพท์

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้นเพื่อปรับปรุงแก้ไข
4. จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่
 - 4.1 นางมณฑา หินอ่อน หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดราชบุรี
 - 4.2 นายปราโมช ถาวร สหกรณ์จังหวัดราชบุรี
 - 4.3 นายวีระชัย เจนเจริญวงศ์ นักวิชาการสหกรณ์ 7
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี

ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา และข้อบกพร่องของข้อคำถาม นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำกลับไปให้ตรวจสอบอีกครั้ง

5. จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง(อาจารย์ 6 คน เจ้าหน้าที่ 2 คน นักการ 1 คน และนักศึกษาปวส. ปีที่ 1 ซึ่งเคยเรียนระดับชั้นปวช. 3 จากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี และเคยใช้บริการจากร้านสหกรณ์ฯ 41 คน รวมเป็น จำนวน 50 คน) เพื่อหาคุณภาพ(ค่าอำนาจจำแนก)ข้อคำถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น(Corrected item total correlation)(บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 84) ได้ค่าระหว่าง .2252 ถึง .8138 หมายความว่าข้อคำถามใช้ได้ทุกข้อ

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 3 ส่วนโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) ของครอนบัค(Cronbach)(บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131) ที่แอลฟา = .05 ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ = .8309

ส่วนที่เกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกคิด = .8956

ส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ = .9256

หมายความว่า แบบสอบถามทั้ง 3 ส่วน มีความเชื่อมั่น หรือ คงที่แน่นอน(Stability)

7. ปรับข้อความของคำถามบางส่วนให้ราบรื่น กระชับรัด เข้าใจได้ชัดเจนแล้ว นำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เมื่อเห็นชอบ จึงนำไปใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2545 ภาคเรียนที่ 1 วันที่ 15 -19 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
2. ได้ตรวจสอบแบบสอบถามขณะรวบรวม จึงสมบูรณ์ทั้ง 610 ชุด
3. นำมาตรวจให้คะแนน

4. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ ด้านการตลาด โครงสร้างของสหกรณ์ และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

คำตอบ	ให้คะแนน
ใช่	1
ไม่ใช่	0

กำหนดระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ร้อยละ 0 - 49	จัดอยู่ในระดับ	ความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด
ร้อยละ 50 - 59	จัดอยู่ในระดับ	ความรู้ความเข้าใจน้อย
ร้อยละ 60 - 69	จัดอยู่ในระดับ	ความรู้ความเข้าใจปานกลาง
ร้อยละ 70 - 79	จัดอยู่ในระดับ	ความรู้ความเข้าใจมาก
ร้อยละ 80 - 100	จัดอยู่ในระดับ	ความรู้ความเข้าใจมากที่สุด

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดต่อสหกรณ์ ๔ ด้านการตลาด โครงสร้างสหกรณ์ และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ระดับความรู้สึกนึกคิด	คะแนน
ดีมาก	5
ดี	4
ดีปานกลาง	3
ไม่ค่อยดี	2
ไม่ดี	1

ระดับคะแนนความรู้สึกนึกคิด แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	ความรู้สึกไม่ดี
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	ความรู้สึกไม่ค่อยดี
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	ความรู้สึกดีปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	ความรู้สึกดี
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	ความรู้สึกดีมาก

ตอนที่ 3 ด้านพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะปฏิบัติต่อสหกรณ์ ด้านการตลาด โครงสร้างสหกรณ์ และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ระดับความตั้งใจที่จะปฏิบัติ	คะแนน
ตั้งใจจะปฏิบัติมากที่สุด	5
ตั้งใจจะปฏิบัติมาก	4
ตั้งใจจะปฏิบัติปานกลาง	3
ตั้งใจจะปฏิบัติน้อย	2
ตั้งใจจะไม่ปฏิบัติ	1

กำหนดระดับความตั้งใจจะปฏิบัติ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.49	ตั้งใจจะไม่ปฏิบัติ
ค่าเฉลี่ย	1.50 - 2.49	ตั้งใจจะปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50 - 3.49	ตั้งใจจะปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 - 4.49	ตั้งใจจะปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	4.50 - 5.00	ตั้งใจจะปฏิบัติมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ความสัมพันธ์กับสหกรณ์
2. วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ของผู้บริโภค
3. วิเคราะห์ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
4. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริโภค

ข้อ 1-3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows version 10 (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2544) และ ข้อ 4 ตรวจสอบความถี่ด้วยมือ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 หาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2
 - 2.1 ส่วนที่เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ หาค่าความถี่ ร้อยละ และจัดอันดับ

อันดับ

2.2 ส่วนที่เป็นความรู้สึกนึกคิด และ พฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ หาค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 ทดสอบสมมติฐาน 6 ข้อ ใช้ t – test independent

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 นำมาจัดหมวดหมู่ และ ตรวจสอบความถี่ด้วยมือ

5. การเลือกใช้สถิติสำหรับงานวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ

5.1.2 ค่าเฉลี่ย(Mean)(กัลยา วาณิชยปัญญา. 2541 : 117) จากสูตร

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^n X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนคนที่ 1, 2, 3,..... n

n แทน จำนวนข้อมูลตัวอย่าง

5.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)(กัลยา วาณิชยปัญญา. 2541 : 118-119)

$$\text{สูตร } S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนนักเรียนแต่ละคน

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

n แทน จำนวนข้อมูล

5.2 สถิติสำหรับการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น (Corrected item total correlation)(บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 84)

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนน Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่

N แทน จำนวนคน (Case)

5.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา
(α -Coefficient) ใช้สูตรของครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ

K แทน จำนวนข้อคำถามทั้งหมดที่ใช้วัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนที่วัดได้แต่ละข้อ

S_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากข้อคำถามทุกข้อ

6. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test Independent) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2543 : 166) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ 1 - 6

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2

S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1

S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่า t – test (independent)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
α	แทน ระดับนัยสำคัญ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าความถี่และร้อยละของแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อสหกรณ์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ และด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์
3. จัดอันดับ ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์
4. หาค่าเฉลี่ย และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกรักใคร่)ต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
5. หาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามทัศนคติ(เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
6. เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ตามสถานภาพ และ ตามความสัมพันธ์กับสหกรณ์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์โดยใช้ t – test independent
7. ตารางแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริโภค ที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นจำนวน และ ร้อยละ

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนราย	คิดเป็นร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 บุคลากรในวิทยาลัย		
1.1.1 ครู – อาจารย์	66	10.82
1.1.2 เจ้าหน้าที่	15	2.46
1.1.3 นักการ	8	1.32
1.2 นักศึกษาปวส.2		
1.2.1 รอบเช้า	331	54.26
1.2.2 รอบบ่าย	160	26.23
1.2.3 ทวิภาคี	30	4.91
รวม	610	100.00
2. ความสัมพันธ์กับสหกรณ์		
2.1 เป็นสมาชิก	63	10.33
2.2 ไม่เป็นสมาชิก	547	89.67
รวม	610	100.00

จากตาราง 2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้
 จำแนกด้านสถานภาพ ประกอบด้วย ครู-อาจารย์ จำนวน 66 คน เจ้าหน้าที่ 15 คน นักการ 8 คน
 นักศึกษา รอบเช้า 331 คน รอบบ่าย 160 คน ทวิภาคี 30 คน รวม 610 คน จำแนกตามความสัมพันธ์
 กับสหกรณ์ ประกอบด้วย ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ 63 คน ไม่เป็นสมาชิก 547 คน รวม 610 คน

2 แสดงค่า ความถี่ ร้อยละ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด โครงสร้างสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ตาราง 3 จัดอันดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ของผู้บริโภค รายข้อ และ รายด้าน

ความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์	ใช่		ไม่ใช่		อันดับ
	จำนวนความถี่ (ราย)	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนความถี่ (ราย)	คิดเป็นร้อยละ	
ด้านการตลาด					
1. หาสินค้าและบริการมาจำหน่ายแก่สมาชิกเพียงพอตามต้องการและได้ทันเวลา	450	73.8	160	26.2	5
2. มุ่งเน้นให้บริการแก่สมาชิก	434	71.1	176	28.9	7
3. จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานราคาไม่แพงกว่าท้องตลาด	384	63.0	226	37.0	10
4. จัดวางสินค้าให้สะดวกต่อการเลือกซื้อ	441	72.3	169	27.7	6
5. แจ้งข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกทราบอย่างรวดเร็ว	236	38.7	374	61.3	14
ด้านโครงสร้างสหกรณ์					
1. สมาชิกมีหน้าที่เข้าร่วมประชุม และ ควรใช้บริการสม่ำเสมอ	392	64.3	218	35.7	9
2. คณะกรรมการดำเนินการเป็นตัวแทนของสมาชิก มีหน้าที่กำกับให้การดำเนินการของสหกรณ์มุ่งไปสู่ความสำเร็จ	500	82.0	110	18.0	3
3. ผู้จัดการพึงกระทำการตามข้อบังคับระเบียบของสหกรณ์ และมติของคณะกรรมการดำเนินการโดยเคร่งครัด	516	84.6	94	15.4	2
4. ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่ตรวจ บัญชีการเงิน เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สินหนี้สินต่างๆของสหกรณ์	536	87.9	74	12.1	1
5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เปรียบเสมือนเป็นพี่เลี้ยงสหกรณ์	494	81.0	116	19.0	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจในหลักสหกรณ์	ใช่		ไม่ใช่		อันดับ
	จำนวน ความถี่ (ราย)	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน ความถี่ (ราย)	คิดเป็น ร้อยละ	
ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ร้านสหกรณ์					
1. จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย	500	82.0	110	18.0	3
2. ช่วยจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ ของสมาชิก	373	61.1	237	38.9	12
3. ส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์	379	62.1	231	37.9	11
4. ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัดช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	420	68.9	190	31.1	8
5. จัดให้มีหรือส่งเสริมกิจกรรมใดๆเพื่อการ ดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของ สมาชิกและครอบครัว	366	60.0	244	40.0	13

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ด้านโครงสร้างสหกรณ์ เรื่องผู้ตรวจสอบกิจการมากที่สุดอันดับหนึ่ง ร้อยละ 87.9 ว่า ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่ตรวจบัญชี การเงิน เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สินและหนี้สินของกิจการ

ตาราง 4 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ ระดับคะแนน และ อันดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์

คะแนน (ร้อยละ)	ใช่		ระดับความรู้ ความเข้าใจ	อันดับ
	จำนวน ความถี่ (ราย)	คิดเป็น ร้อยละ		
100 - 80	266	43.61	มากที่สุด	1
79 - 70	80	13.11	มาก	4
69 - 60	107	17.54	ปานกลาง	2
59 - 50	47	7.11	น้อย	5
49 - 0	110	18.03	น้อยที่สุด	3
รวม	610	100.00		

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ ระดับมากที่สุด เป็นอันดับหนึ่ง ร้อยละ 43.61 (266 ราย) อันดับสุดท้าย คือ ระดับน้อย ร้อยละ 7.11 (47 ราย)

3. แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด) ที่ผู้บริโภคมีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และ โดยรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด)ที่ผู้บริโภคมีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และ โดยรวม ด้านการตลาด

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
ด้านการตลาด			
1. สหกรณ์มีสินค้าได้มาตรฐานเพียงพอกับความต้องการ และจัดหาให้ทันเวลา	3.47	.89	ดีปานกลาง
2. พนักงานขายให้บริการแก่ลูกค้าทั่วถึงและมีอัธยาศัยดี	3.39	1.01	ดีปานกลาง
3. ราคาสินค้าส่วนใหญ่ไม่แพงกว่าท้องตลาด	3.16	1.07	ดีปานกลาง
4. จัดสินค้าให้เลือกได้สะดวก	3.35	.97	ดีปานกลาง
5. มีวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกโดยทั่วถึง	2.92	1.01	ดีปานกลาง
ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ฯ โดยรวม	3.26	0.99	ดีปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้บริโภคมีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด) ด้านการตลาด ทุกข้อ และ โดยรวม ในระดับ ดีปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือสินค้ามีมาตรฐานเพียงพอกับความต้องการ และ จัดหาให้ทันเวลา ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกโดยทั่วถึง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด)ที่ผู้บริโภคมียี่ห้อร้าน สหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และ โดยรวม ด้านโครงสร้างของสหกรณ์

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
ด้านโครงสร้างของสหกรณ์			
1. สมาชิกทุกคนรู้จักหน้าที่และสิทธิของตนดี มีส่วนร่วมในกิจกรรมของ สหกรณ์สม่ำเสมอ	3.45	.35	ดีปานกลาง
2. คณะกรรมการดำเนินงานตั้งใจทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต และเสียสละ	3.49	.84	ดีปานกลาง
3. ผู้จัดการมีความรู้ความสามารถ ในการจัดการร้านสหกรณ์ให้ก้าวหน้าได้	3.52	.83	ดี
4. ผู้ตรวจสอบกิจการ ดูแลเรื่อง การเงิน บัญชีฯ ทัวถึง	3.51	.79	ดี
5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เป็นที่รู้จักของสมาชิก	3.34	.92	ดีปานกลาง
ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ฯ โดยรวม	3.46	.75	ดีปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริโภคมีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด) ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ ในระดับดี ข้อ 3 เรื่องผู้จัดการมีความรู้ความสามารถจัดการร้านสหกรณ์ให้ก้าวหน้าได้ กับ ข้อ 4 เรื่องผู้ตรวจสอบกิจการ ดูแลเรื่องการเงิน บัญชีฯ ทัวถึง และ มีทัศนคติโดยรวม ในระดับดีปานกลาง

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด) ที่ผู้บริโภคมีย่ต่อร้าน สหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และโดยรวม ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์			
1. จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายเพียงพอและมีให้เลือก หลากหลาย	3.58	.96	ดี
2. รับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจำหน่าย	3.42	.89	ดีปานกลาง
3. เผยแพร่ความรู้ทางสหกรณ์สม่ำเสมอและต่อเนื่อง	3.28	.98	ดีปานกลาง
4. จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักประหยัด หรืออื่นๆ ทำนองนี้	3.35	1.01	ดีปานกลาง
5. จัดกิจกรรมหรืออื่นๆ อันเป็นการส่งเสริมการดำรงชีวิตและ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว	3.45	1.62	ดีปานกลาง
ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ฯ โดยรวม	3.42	1.09	ดีปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริโภคมีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด) ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ในระดับ ดี ข้อ 1 สหกรณ์พึงจัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายให้เพียงพอและมีให้
เลือกหลากหลาย ดีปานกลางในข้ออื่นๆ และมีทัศนคติโดยรวมในระดับ ดีปานกลาง

4. แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ที่ผู้บริโภคมีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และโดยรวม ด้านการตลาด โครงสร้างของสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ที่ผู้บริโภคมีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และโดยรวม ด้านการตลาด

แนวโน้มที่ผู้บริโภคจะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ แนวโน้ม การปฏิบัติ
ด้านการตลาด			
1. ซื้อสินค้าที่ร้านสหกรณ์ต่อไป	3.31	.93	ปานกลาง
2. ใช้บริการอื่นๆ ของร้านสหกรณ์ต่อไป	3.21	.92	ปานกลาง
3. แนะนำแหล่งซื้อสินค้าราคาถูกให้สหกรณ์ทราบเพื่อลดต้นทุน	3.07	1.08	ปานกลาง
4. ซื้อสินค้าที่สหกรณ์เพราะใกล้	3.21	1.01	ปานกลาง
5. ซื้อสินค้าและใช้บริการร้านสหกรณ์เพราะพอใจดี	2.96	1.03	ปานกลาง
แนวโน้มที่ผู้บริโภคจะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ฯ โดยรวม	3.15	.99	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริโภค มีแนวโน้มในการปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านการตลาด ในระดับปานกลาง ทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จะซื้อสินค้าจากร้านสหกรณ์ฯต่อไป ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จะซื้อสินค้าและใช้บริการร้านสหกรณ์เพราะพอใจดี และมีแนวโน้มการปฏิบัติโดยรวมในระดับ ปานกลาง

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ ที่ผู้บริโภคมีย่ต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และโดยรวม ด้านโครงสร้างของสหกรณ์

แนวโน้มที่ผู้บริโภคมีย่ปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ แนวโน้ม การปฏิบัติ
ด้านโครงสร้างสหกรณ์			
1. จะเป็นสมาชิก หรือ เป็นสมาชิกต่อไป	3.18	1.05	ปานกลาง
2. จะเข้าประชุมเพื่อเลือกคณะกรรมการดำเนินงานตามที่เห็นสมควร	2.96	1.03	ปานกลาง
3. จะช่วยแนะนำผู้จัดการที่คิดว่าจัดการได้ดี	3.03	1.08	ปานกลาง
4. จะเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่รับผิดชอบและซื่อ	3.26	1.08	ปานกลาง
5. จะขอคำแนะนำหรือถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องสหกรณ์			
จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์	3.20	1.02	ปานกลาง
แนวโน้มที่ผู้บริโภคมีย่ปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ฯ โดยรวม	3.13	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริโภคมีย่แนวโน้มการปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ ในระดับ ปานกลาง ทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จะเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่รับผิดชอบและซื่อ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จะเข้าประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานตามที่เห็นสมควร และมีแนวโน้มการปฏิบัติโดยรวมในระดับ ปานกลาง

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติ(เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ที่ผู้บริหารมีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด รายข้อ และ โดยรวม ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

แนวโน้มที่ผู้บริหารจะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ แนวโน้ม การปฏิบัติ
ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์			
1. จะแจ้ง หรือ เสนอแนะให้สหกรณ์จัดหาสินค้าที่ต้องการมาจำหน่าย	3.35	.97	ปานกลาง
2. จะช่วยอุดหนุนผลิตภัณฑ์ของสมาชิก	3.37	.87	ปานกลาง
3. จะเสนอแนะ หรือ ดำเนินการให้สหกรณ์จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์	3.17	.95	ปานกลาง
4. จะเสนอแนะ หรือ ดำเนินการให้สหกรณ์จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัดช่วยเหลือตัวเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.29	.97	ปานกลาง
5. จะเสนอแนะ หรือ ดำเนินการให้สหกรณ์จัดกิจกรรมเพื่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว	3.32	.95	ปานกลาง
แนวโน้มที่ผู้บริหารจะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ฯ โดยรวม	3.30	.94	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารมีแนวโน้มในการปฏิบัติ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ในระดับ ปานกลาง ทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือจะช่วยอุดหนุนผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือจะเสนอแนะ หรือ ดำเนินการให้สหกรณ์จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ และมีแนวโน้มการปฏิบัติโดยรวมในระดับ ปานกลาง

5. เปรียบเทียบทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด และ พฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ของผู้บริหารที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดำเนินงานร้านสหกรณ์

5.1 เปรียบเทียบด้านสถานภาพ คือ ระหว่าง บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา

ตาราง11 เปรียบเทียบทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด และ พฤติกรรม) ของผู้บริหาร ตามสถานภาพ (ระหว่างบุคลากร กับ นักศึกษา) ที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อร้านสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	t	α
ด้านการตลาด				
ความรู้สึกนึกคิด				
บุคลากร	3.0112	.7382		
นักศึกษา	3.3029	.7385	-3.443**	.001
พฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ				
บุคลากร	2.7393	.9037		
นักศึกษา	3.2215	.7906	-5.203**	.000
ด้านโครงสร้างของสหกรณ์				
ความรู้สึกนึกคิด				
บุคลากร	3.3477	.7469		
นักศึกษา	3.4741	.6784	-2.010*	.045
พฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ				
บุคลากร	3.1101	1.0059		
นักศึกษา	3.1282	.8461	-.160	.856

ตาราง 11 (ต่อ)

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	t	α
ด้าน วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้าน สหกรณ์				
ความรู้สึกนึกคิด				
บุคลากร	3.2652	.9647		
นักศึกษา	3.4423	.7968	-1.629	.074
พฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ				
บุคลากร	3.1775	.9632		
นักศึกษา	3.3217	.7594	-1.343	.113

จากตาราง 11 แสดงว่า

1. บุคลากร กับ นักศึกษามีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด และ พฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านการตลาด ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย นักศึกษามีความรู้สึกนึกคิดดีกว่า และมีแนวโน้มการปฏิบัติมากกว่า บุคลากร
2. บุคลากร กับ นักศึกษามีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด) ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักศึกษามีความรู้สึกนึกคิดดีกว่าบุคลากร แต่มีทัศนคติ(เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ต่อร้านสหกรณ์ฯ ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. บุคลากร กับ นักศึกษามีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด และ พฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 เปรียบเทียบด้านความสัมพันธ์กับสหกรณ์ คือ ระหว่าง ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ กับ ผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์

ตาราง 12 เปรียบเทียบทัศนคติ(ความรู้สึกนึกคิด และ พฤติกรรม) ของผู้บริโภคร้านสหกรณ์ ตามความสัมพันธ์กับสหกรณ์(เป็นสมาชิก กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์) ที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	t	α
ด้านการตลาด				
ความรู้สึกนึกคิด				
เป็นสมาชิก	2.9938	.7574		
ไม่เป็นสมาชิก	3.2921	.7378	-3.072**	.002
พฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ				
เป็นสมาชิก	2.7785	.9261		
ไม่เป็นสมาชิก	3.1956	.8016	-3.897**	.001
ด้านโครงสร้างของสหกรณ์				
ความรู้สึกนึกคิด				
เป็นสมาชิก	3.3477	.7469		
ไม่เป็นสมาชิก	3.4741	.6784	-1.302	.161
พฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ				
เป็นสมาชิก	3.4092	.8295		
ไม่เป็นสมาชิก	3.0917	.8696	2.795*	.005

ตาราง 12 (ต่อ)

ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	$\bar{X}$	S.D.	t	α
ด้าน วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้าน สหกรณ์				
ความรู้สึกนึกคิด				
เป็นสมาชิก	3.2708	.9775		
ไม่เป็นสมาชิก	3.4338	.8487	-1.288	.151
พฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ				
เป็นสมาชิก	3.2985	.9308		
ไม่เป็นสมาชิก	3.3009	.7760	-.020	.981

จากตาราง 12 แสดงว่า

1. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมหรือแนวโน้มการปฏิบัติ) ต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ไม่เป็นสมาชิกมีความรู้สึกนึกคิดดีกว่า และมีแนวโน้มการปฏิบัติมากกว่า ผู้เป็นสมาชิก
2. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด)ต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีทัศนคติ(เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยผู้เป็นสมาชิกมีแนวโน้มในการปฏิบัติมากกว่า ผู้ไม่เป็นสมาชิก
3. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดและ พฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ) ต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ตารางแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์
วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

ตาราง 13 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ	ร บุคลากร	นักศึกษา	รวม ทั้งสิ้น
1. จำนวนเต็ม	66	15	8	89	521	610
2. แสดงความเห็น	59	13	1	73	378	451
3. ไม่แสดงความเห็น	7	2	7	16	143	159

ตาราง 14 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการตลาด เกี่ยวกับสินค้า

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ดี	3	2	-	5	51
2. พอใช้	-	-	-	-	17
3. เก่า ไม่มีคุณภาพ	3	-	-	3	34
4. ควรมีหลากหลายกว่านี้	46	7	1	54	194
5. อื่นๆ	7	-	-	7	10

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่

- ควรจัดสินค้าเป็นหมวดหมู่
- ควรทำแบบสอบถามความต้องการ
- ควรซื้อจากแหล่งผลิต
- ไม่ได้รับความสนใจ
- บางชนิดไม่มี
- ขายได้น้อยเพราะอยู่ไกลห่างสรรพสินค้า

ตาราง 15 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการตลาด เกี่ยวกับการให้บริการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ดี	10	5	-	15	95
2. พอใช้	9	-	1	10	22
3. ควรปรับปรุง	9	3	-	12	108
4. พนักงานควรมีอัธยาศัยดีกว่านี้	14	1	-	15	55
5. อื่นๆ	2	-	-	2	6

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่

- ควรให้ลูกค้าหยิบได้อิสระแล้วจ่ายเงินที่พนักงาน
- ควรให้ส่งทางโทรศัพท์ส่งภายในวิทยาลัยได้
- เวลาเปิดช่วงเช้าควรเร็วกว่านี้ (ปกติ 07.30 น.)
- ควรมีจุดคิดเงินมากกว่า 1 จุด
- ควรมีพนักงานเพิ่มขึ้น

ตาราง 16 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการตลาด เกี่ยวกับราคาสินค้า

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ไม่แพง	3	1	-	4	152
2. แพง	34	7	1	42	75
3. บางอย่างแพงกว่าท้องตลาด	3	1	-	4	81
4. แพงกว่าท้องตลาด	11	2	-	13	28
5. อื่นๆ	1	-	-	1	2

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่

- ควรหาแหล่งซื้อที่ถูกเพื่อลดต้นทุน
- ไม่มีช่วงขายลดราคา (Sale)
- ไม่แน่ใจ

ตาราง 17 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการตลาด เกี่ยวกับ การจัดจำหน่ายสินค้า

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ดี	2	3	-	5	87
2. พอใช้	4	1	-	5	29
3. ควรปรับปรุง	7	2	-	9	38
4. ควรจัดสินค้าเป็นหมวดหมู่ ให้เห็นชัดเจนง่าย	2	-	-	2	29
5. อื่น ๆ	3	1	-	4	6

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่

- จัดร้านไม่สะดวกตา
- ควรให้ความสำคัญกับผู้ไม่เป็นสมาชิกด้วย
- เปิด - ปิดให้ตรงเวลา
- ควรจัดรายการสินค้าราคาถูก
- ปิดร้านเร็ว
- ควรติดป้ายราคาสินค้าทุกชนิด ทุกชั้น
- ควรจัดร้านให้สว่างแบบซูเปอร์มาเก็ต
- ควรเข้ามาตั้งจุดขายในวิทยาลัยด้วย

ตาราง 18 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านการตลาด เกี่ยวกับ การส่งเสริมการตลาด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ดี	2	-	-	2	36
2. พอใช้	-	-	-	-	7
3. ควรปรับปรุง	22	8	-	30	75
4. ควรจัดส่งเสริมให้เป็นสัปดาห์ลด ราคาช่วงเทศกาลต่าง ๆ	8	-	-	8	12
5. ควรแจ้งข่าวสารเมื่อมีสินค้าใหม่	-	-	-	-	9
6. ผู้ตอบไม่ทราบข้อมูลและไม่มี ความรู้เรื่องนี้	3	1	-	4	16
7. อื่นๆ	3	1	-	4	13

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่

- ไม่จำเป็นต้องมี แต่ถ้ามีก็ดี ส่วนมากใช้บอกปากต่อปาก
- สินค้าที่นิยมน้อยควรขายเท่าทุน
- ควรจัดบรรยากาศของร้านให้น่าเข้าชม
- ซื้อครบ 500 บาท แคมของ 1 ชิ้น
- ควรคืนกำไรในรูปคูปอง
- ควรมีเงินปันผลทุกปี
- ควรมีบัตรสมาชิกเพื่อสะสมยอดซื้อ
- ควรมีของแถม
- ควรมีโบนัสให้กับสมาชิกที่ซื้อของมาก

ตาราง 19 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านโครงสร้างสหกรณ์ เกี่ยวกับสมาชิก

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ควรชักจูงให้มีสมาชิกเพิ่มขึ้น	9	-	-	9	2
2. ควรทราบสิทธิและหน้าที่ของตน	4	-	-	4	4
3. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	22
4. ควรให้ความรู้และข่าวสารแก่สมาชิก	-	-	-	-	3
	1	1	-	2	7
5. ควรได้รับเงินปันผลทุกปี	6	-	-	6	9
6. ควรช่วยอุดหนุนร้านสหกรณ์	4	1	-	5	3
7. อื่นๆ					

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่

- ควรเพิ่มหุ้น
- ไม่ได้รับแรงจูงใจให้เป็นสมาชิก
- ควรเปิดกว้างสำหรับนักศึกษา
- ควรมีการเลือกรับสมาชิก
- จะน้อยลงทุกที
- นักศึกษาเป็นสมาชิกไม่ได้ทุกคน
- นักศึกษาไม่ทราบวิธีการสมัคร
- ควรเปิดรับสมาชิกตลอดเวลา

ตาราง 20 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านโครงสร้างสหกรณ์ เกี่ยวกับ
คณะกรรมการดำเนินการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ตั้งใจทำงานดี	1	2	-	3	1
2. ควรเลือกคนมีความรู้ความสามารถ	2	-	-	2	-
3. ควรมีความเป็นนักการตลาดและมีวิสัยทัศน์	2	-	-	2	-
4. ควรมุ่งมั่นสนใจเข้าไปดูกิจการบ่อยๆ	4	1	-	5	-
5. ยังดำเนินงานไม่ดี	4	-	-	4	-
6. ควรทำแผนภูมิติดประกาศ	-	-	-	-	7
7. มีจำนวนคนมาก ประชุมบ่อย ค่าใช้จ่ายมาก	1	-	-	1	-
8. ไม่ค่อยมีเวลาดูแล	2	1	-	3	1
9. ควรให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ในร้านฯ	1	-	-	1	-
10. ต้องโปร่งใสตรวจสอบได้	1	-	-	1	-
11. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	23
12. ควรมีคนภายนอกเป็นกรรมการด้วย	2	-	-	2	-

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

ตาราง 21 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านโครงสร้างสหกรณ์ เกี่ยวกับ
ผู้จัดการร้านสหกรณ์ฯ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ตั้งใจทำงานดีมีความคิดสร้างสรรค์	1	2	-	3	1
2. ควรมีความรู้ความสามารถ	2	-	-	2	-
3. ควรมีประสบการณ์	5	-	-	5	-
4. ควรมีความรู้ด้านการตลาดและ ประยุกต์ใช้เป็น	3	1	-	4	-
5. ควรมีความกระตือรือร้น คล่องตัว มีวิสัยทัศน์	6	1	-	7	-
6. ควรเน้นการบริหารการจัดซื้อ	1	-	-	1	-
7. กำลังเรียนรู้งาน	-	1	-	1	-
8. ดูแลไม่ทั่วถึง	-	-	-	-	1
9. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	25
10. อื่นๆ	2	-	-	2	-

หมายเหตุ : อื่นๆ ได้แก่

- อายุน้อย
- ยังมีข้อจำกัด

ตาราง 22 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านโครงสร้างสหกรณ์ เกี่ยวกับ
ผู้ตรวจสอบกิจการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ดีแล้ว	-	-	-	-	10
2. ไม่ทราบผลการทำงาน	1	1	-	2	3
3. ควรดูแลสม่ำเสมอ	8	1	-	9	1
4. ควรเป็นมืออาชีพ	1	-	-	1	1
5. ควรตรวจสอบทุกเดือน	1	-	-	1	-
6. ควรควบคุมดูแลบัญชีค่าใช้จ่ายให้ดี	1	-	-	1	-
7. ควรดูแลให้เกิดสภาพคล่อง	1	-	-	1	-
8. ปัจจุบันเป็นครูผู้สอนมีหน้าที่หลายอย่าง ทำให้ไม่มีเวลาเท่าที่ควร	1	-	-	1	-
9. ไม่รู้เรื่องนี้	-	2	-	2	24

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

ตาราง 23 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านโครงสร้างสหกรณ์ เกี่ยวกับ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ควรมาเป็นระยะ	5	3	-	8	-
2. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	22

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

ตาราง 24 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน
ร้านสหกรณ์ เกี่ยวกับการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ควรทำแบบสำรวจความต้องการ	3	3	-	6	3
2. ควรเป็นสินค้าหลากหลายชนิด หลายยี่ห้อ	5	-	-	5	12
3. ควรหาสินค้าจากแหล่งผลิตที่ ปลอดภัย	1	-	-	1	-
4. ควรจัดหาสินค้า 2 กลุ่ม คือ ผู้ใหญ่กับนักศึกษา	1	-	-	1	-
5. ควรขายสินค้าเงินผ่อนดอกเบี้ยต่ำ	1	-	-	1	-
6. ควรจัดหาให้ทันความต้องการ	1	-	-	1	1
7. ควรให้มีคุณภาพและราคาถูก	2	2	-	4	-
8. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	17

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

ตาราง 25 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน
ร้านสหกรณ์ เกี่ยวกับการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิก

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ไม่มี	7	-	-	7	9
2. เห็นด้วย จะทำให้สมาชิกมีรายได้	3	3	-	6	5
3. ควรประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบ	3	-	-	3	-
4. ควรจัดบริเวณเฉพาะให้เหมาะสม	2	-	-	2	-
5. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	18

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

ตาราง 26 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน
ร้านสหกรณ์ เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ไม่มี	8	3	-	11	13
2. ควรจัดอบรมให้ สมาชิก ผู้จัดการ คณะ กรรมการ และ เจ้าหน้าที่	5	1	-	6	16
3. ทำเอกสารการประชุมเผยแพร่ และทำวารสารสหกรณ์	2	1	-	3	5
4. ให้ความรู้ให้ผู้บริโภคคนลาด รู้เท่าทันการสร้างกระแสสินค้า เป็นแฟชั่น	1	-	-	1	-
5. ควรมีบอร์ดแจ้งข่าวสาร	1	-	-	1	20
6. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	18

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

ตาราง 27 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน
ร้านสหกรณ์ เกี่ยวกับการส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ไม่มี	6	-	-	6	16
2. ควรจัดสินค้ามุมประหยัด	3	-	-	3	-
3. ควรหาสินค้าราคาถูกมาขาย เดือนละครั้ง	1	-	-	1	-
4. ถ้าทำได้จะดีมาก	1	2	-	3	3
5. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	19

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

ตาราง 28 แสดงจำนวนผู้ให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน
ร้านสหกรณ์ เกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	บุคลากร			รวม บุคลากร	นักศึกษา
	อาจารย์	เจ้าหน้าที่	นักการ		
1. ไม่มี	6	-	-	6	17
2. ถ้าทำได้จะดีมาก	2	3	-	5	5
3. ควรเน้นทางครอบครัวมากขึ้น	1	-	-	1	-
4. ให้ทุนการศึกษา	1	-	-	1	-
5. ทำแคตตาล็อกสินค้าเงินผ่อน ดอกเบี้ยยต่ำ	1	-	-	-	-
6. จัดงานสังสรรค์สมาชิกปีละครั้ง	1	-	-	-	-
7. จัดหาสินค้าเพื่อสุขภาพ อย่างชุมชนอโคก,วัดสวนแก้ว	1	-	-	1	-
8. สมาชิกจะได้ประโยชน์มากกว่า ผู้ไม่เป็นสมาชิก	-	-	-	-	1
9. ไม่รู้เรื่องนี้	-	-	-	-	16

หมายเหตุ : อื่นๆ ไม่มี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสำรวจทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภค ตามสถานภาพ(บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา) และ ตามความสัมพันธ์กับสหกรณ์(ผู้เป็นสมาชิก กับ ผู้ไม่เป็นสมาชิก) ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่
3. เพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. เพื่อประมวลปัญหาและสาเหตุ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาวิธีพัฒนาร้านสหกรณ์ให้ดำเนินไปได้ด้วยดี และใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับการเรียนการสอน วิชาหลักการตลาด วิชาการสหกรณ์ และ วิชาการวิจัยตลาด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบุคลากรในวิทยาลัย 239 คน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 1,607 คน จำนวนรวม 1,846 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามสัดส่วนที่คำนวณได้ จากการหาขนาดตัวอย่างจากตารางของ ยามาเน (Yamane) จำนวน 610 คน เป็นบุคลากรในวิทยาลัย รวม 89 คน นักศึกษา 521 คน

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาดต่างกัน
2. บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ต่างกัน
3. บุคลากรในวิทยาลัย กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ต่างกัน
4. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัย

เทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาดต่างกัน

5. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัย
เทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ต่างกัน

5. ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัย
เทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบโดยเจาะจงเฉพาะผู้ที่เคยใช้บริการร้านสหกรณ์ฯ แล้ว
ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนเก็บมาให้คะแนน เพื่อให้แน่ใจว่าได้ข้อมูลครบถ้วน จำนวนทั้ง
สิ้น 610 ชุด จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window version 10

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เป็นแบบทดสอบ และ แบบสอบถาม มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสหกรณ์ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการ
ตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ให้ตอบว่าใช่ กับ
ไม่ใช่ เพื่อนำไปตรวจนับความถี่ข้อถูก ผิด ด้านละ 5 ข้อ รวมจำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับแบบ Likert ถามถึงความรู้สึกนึกคิด และ
พฤติกรรม หรือ แนวโน้มการปฏิบัติที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน
การตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และด้านวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัย รวม
30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยอิสระ 3
ด้าน เช่นเดียวกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Window version 10 โดยดำเนินการตาม
ลำดับขั้น ดังนี้

1. หาค่าร้อยละเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านสถานภาพ และความสัมพันธ์กับสหกรณ์
2. หาค่าความถี่และร้อยละของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ 3 ด้าน
ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์
3. หาค่าเฉลี่ย และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม ทัศนคติ(ความรู้สึกนึกคิด)ที่
ผู้บริโภคมีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน เช่นเดียวกับ ข้อ 2
4. หาค่าเฉลี่ย และ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม ทัศนคติ(พฤติกรรม หรือ
แนวโน้มในการปฏิบัติ)ที่ผู้บริโภคจะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด 3 ด้าน เช่นกัน

5. เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด เกี่ยวกับความรู้สึก และ พฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ และด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ โดยใช้ t-test independent

6. จัดหมวดหมู่ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด และตรวจนับความถี่ด้วยมือ(manual)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์อยู่ในระดับ “มากที่สุด” คือได้คะแนนร้อยละ 80 – 100 เป็นอันดับ 1 และผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ ด้าน “โครงสร้างสหกรณ์” เรื่อง ผู้ตรวจสอบกิจการ” มากที่สุด อันดับ 1 ร้อยละ 87.9 ว่า ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่ ตรวจบัญชี การเงิน เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน และหนี้สินของกิจการ

2. ผู้บริโภคมีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ด้านการตลาด ในระดับดีปานกลางทุกเรื่อง ด้านโครงสร้างสหกรณ์ ในระดับดี เรื่องผู้จัดการมีความรู้ความสามารถจัดการร้านสหกรณ์ให้ก้าวหน้าได้ และ ผู้ตรวจสอบกิจการดูแลเรื่องการเงิน บัญชี ทัวถึง และเรื่องอื่นๆ ในระดับดีปานกลาง ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ในระดับดี เรื่อง สหกรณ์พึงจัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่ายให้เพียงพอและมีให้เลือกหลากหลาย และ เรื่องอื่นๆ ในระดับดีปานกลาง

3. ผู้บริโภคมีแนวโน้มในการปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ในระดับปานกลางทุกด้าน

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นดังนี้

4.1 บุคลากร กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามีทัศนคติที่ดีกว่าบุคลากร

4.2 บุคลากร กับ นักศึกษา มีทัศนคติ(เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด)ต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามีความรู้สึกนึกคิดดีกว่าบุคลากร. ส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 บุคลากร กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ผู้เป็นสมาชิก กับ ผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านการตลาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ไม่เป็นสมาชิกมีทัศนคติที่ดีกว่าผู้เป็นสมาชิก

4.5 ผู้เป็นสมาชิก กับ ผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ เกี่ยวกับความรู้สึก แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้เป็นสมาชิกมีแนวโน้มในการปฏิบัติมากกว่าผู้ไม่เป็นสมาชิก

4.6 ผู้เป็นสมาชิก กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ
ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ฯ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

5. ผู้บริโภคแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 451 ราย เป็นบุคลากร 73 ราย
เป็นนักศึกษา 378 ราย มีจำนวนความถี่สูงสุด แต่ละด้าน แต่ละเรื่อง ดังต่อไปนี้

ด้านการตลาด

สินค้า ควรมีให้เลือกหลากหลายกว่านี้ (194 ราย)

บริการ ควรปรับปรุง (108 ราย)

ราคา ไม่แพง (152 ราย)

การจัดจำหน่าย ดี (87 ราย)

การส่งเสริมการตลาด ควรปรับปรุง (75 ราย)

ด้านโครงสร้างของสหกรณ์

สมาชิก ไม่รู้เรื่องนี้ (22 ราย)

คณะกรรมการดำเนินงาน ไม่รู้เรื่องนี้ (23 ราย)

ผู้จัดการ ไม่รู้เรื่องนี้ (25 ราย)

ผู้ตรวจสอบกิจการ ไม่รู้เรื่องนี้ (24 ราย)

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ไม่รู้เรื่องนี้ (22 ราย)

ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ไม่รู้เรื่องนี้ (17 ราย)

จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ไม่รู้เรื่องนี้ (18 ราย)

การส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์ ควรมีบอร์ดแจ้งข่าวสาร (20 ราย)

การส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ไม่ทราบข้อมูล (19 ราย)

การส่งเสริมกิจกรรมเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว ไม่มี (17 ราย)

อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ ด้าน “โครงสร้างสหกรณ์” เรื่อง “ผู้ตรวจสอบกิจการ” มากที่สุด อันดับหนึ่ง ว่า ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่ ตรวจสอบบัญชี การเงิน เอกสาร หลักฐาน ทรัพย์สิน และหนี้สินของกิจการ สอดคล้องกับ พฤติกรรม ด้าน “โครงสร้างสหกรณ์” เรื่อง “จะเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่รับผิดชอบ และขยัน” แสดงว่า ความรู้ความเข้าใจส่งผลถึงพฤติกรรม

2. ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ ในระดับ “มากที่สุด” คือ ได้คะแนนร้อยละ 80-100 เป็นอันดับ 1 ดูเหมือนขัดแย้งกับส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้าน “โครงสร้างของสหกรณ์” และ “วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์” ที่มีผู้ตอบสูงสุดว่า “ไม่รู้เรื่องนี้” ประเด็นนี้อาจตีความได้เป็น 3 ทาง คือ อย่างแรกผู้ตอบอาจไม่ทราบข้อมูล อย่างที่ 2 อาจไม่ได้ใส่ใจ และสุดท้าย เป็นผู้ตอบส่วนข้างน้อย (ซึ่งก็ไม่ได้หมายความว่า จะละเอียด)

3. ผู้บริโภคมีความรู้สึกนึกคิดต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ในระดับดี ด้าน “วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์” เรื่อง “สหกรณ์พึงจัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย ให้เพียงพอและมีให้เลือกหลากหลาย สอดคล้องกับ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการตลาด เรื่องสินค้า ว่าควรมีให้เลือกหลากหลายกว่านี้” แสดงถึงความต้องการของผู้บริโภคว่ายังไม่ได้รับการตอบสนองเต็มที่ อาจนำไปสู่ปัญหาที่ทำให้ผู้บริโภคไม่ได้รับแรงจูงใจให้ซื้อสินค้าที่ร้านฯ และไปซื้อที่อื่นที่มีแรงจูงใจมากกว่า ดังผลการวิจัยของสนธิ จิตตาภรณ์ซึ่งอ้างอิงจาก สุปิยะ ตันศรีสวัสดิ์(2535 : 11) ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ร้านสหกรณ์ประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งมาจาก การเลือกสินค้ามาจำหน่ายตรงกับความต้องการของลูกค้า

4. ผู้บริโภคมีความรู้สึกนึกคิดต่อร้านสหกรณ์ฯ

ด้านการตลาด อยู่ในระดับ ดีปานกลาง ทุกเรื่อง เมื่อดูค่าเฉลี่ย พบว่า เรื่อง “วิธีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกโดยทั่วถึง” มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้ จึงควรนำไปพิจารณาหาทางปรับปรุง

ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรู้สึก ในทางบวก ต่อผู้จัดการว่ามีความรู้ความสามารถในการจัดการร้านสหกรณ์ฯ ให้ก้าวหน้าได้ และ เชื่อว่า “ผู้ตรวจสอบกิจการดูแลเรื่องการเงิน บัญชี ทั่วถึง” เป็นสิ่งดีต่อร้านสหกรณ์ฯ ที่จะใช้โอกาสนี้พัฒนากิจการให้อยู่ในความประทับใจของผู้บริโภค ต่อไป และรีบเพิ่มเติมในส่วนที่ยังบกพร่อง

ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ประเด็นที่ควรพิจารณา คือ เรื่อง “การเผยแพร่ความรู้ทางสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ” มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนงานทั้งระยะสั้น และระยะยาวอย่างต่อเนื่อง เพราะผู้บริโภคในอนาคตจะหมุนเวียนเข้ามาไม่ซ้ำหน้าเนื่องจากนักศึกษาปัจจุบันสำเร็จการศึกษาไป นักศึกษาใหม่เข้ามาแทนที่ อีกทั้งต้องต่อสู้กับกระแสโลกาภิวัตน์ที่ได้เปรียบกว่าในด้านการใช้สื่อโน้มน้าวจิตใจวันรุ่นให้หันไปนิยมสิ่งที่เชื่อกันว่า “ทันสมัย” ในสไตล์ของวัฒนธรรมอเมริกัน ซึ่งคงต้องใช้เวลากับ “การศึกษาให้รู้เท่าทัน” อีกยาวนาน สำหรับแนวรบด้านวัฒนธรรมนี้ ภาวภารกิจดังกล่าวจึงน่าจะตกอยู่กับบุคลากรของวิทยาลัยฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครู-อาจารย์ที่โดยปกติวิสัยต้องเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และ เป็นผู้อบรมกล่อมเกลาลูกศิษย์ เสมือนลูกตนเองอยู่แล้ว

5. ผู้บริโภคมีพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ฯ โดยรวม อยู่ในระดับ “ปานกลาง” “ทุกด้าน” และ “ทุกเรื่อง”

ด้านการตลาด ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “จะซื้อสินค้าที่ร้านสหกรณ์ฯต่อไป” ข้อที่น่าสังเกตอยู่ที่เหตุผลของการซื้อ ว่าที่ซื้อไม่ใช่เพราะมีแรงจูงใจดีเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่เป็นเพราะ “อยู่ใกล้” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุชา อัครพิศาล(2537 : บทคัดย่อ) ว่า ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตัดสินใจซื้อสินค้าที่ร้านสหกรณ์ฯ เพราะ “ใกล้” เป็นอันดับ 1

ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ ขณะที่ผู้บริโภคจะเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่รับผิดชอบและขยัน แต่ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยต่ำสุดของด้านนี้ คือ จะเข้าประชุมเพื่อเลือกคณะกรรมการดำเนินงานตามที่เห็นสมควร ประเด็นนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกร้านสหกรณ์ฯ จึงทราบว่ามีสิทธิ์เข้าประชุมออกเสียง แต่สำหรับผู้ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯควรทบทวนเรื่องสิทธิและหน้าที่ของตนให้ดี โดยเฉพาะประเด็นของการ “มีส่วนร่วม”

ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริโภคจะช่วยอุดหนุนผลิตภัณฑ์ของสมาชิก ถือเป็นนิมิตหมายที่ดีต่อทั้งสหกรณ์ฯ สมาชิก และชุมชนแห่งนี้ ที่คนในชุมชนยังมีใจเอื้ออาทรต่อกัน จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับอุดมการณ์ของสหกรณ์ จึงควรรักษาไว้และพัฒนาให้ยั่งยืนตลอดไป

6. ผลการทดสอบสมมติฐาน

6.1 บุคลากร กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านการตลาด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษามีทัศนคติดีกว่าบุคลากร

6.2 บุคลากร กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ ส่วนที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยนักศึกษามีทัศนคติดีกว่าบุคลากร ส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรม แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 บุคลากร กับ นักศึกษา มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ฯ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อ 6.1-6.3 จะเห็นว่า นักศึกษาซึ่งเป็นผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ดีกว่าบุคลากร จึงควรให้ความสำคัญกับผู้บริโภคส่วนนี้ให้มากขึ้น

6.4 ผู้เป็นสมาชิก กับ ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านการตลาด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯมีทัศนคติที่ดีกว่า ผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนนุช พรหมวีระไชย(2543. บทคัดย่อ)ว่า นักศึกษาที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯมีเจตคติทุกด้านดีกว่านักศึกษาที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ โดยนนุชให้ความเห็นไว้ว่า อาจเป็นเพราะสมาชิกคาดหวังไว้มากกว่า ซึ่งก็อาจเป็นเช่นนั้นได้ แต่แย้งกับนวฉวี แสงชัย(2526 : 50)

6.5 ผู้เป็นสมาชิก กับ ผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านโครงสร้างของสหกรณ์ ส่วนที่เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือแนวโน้มในการปฏิบัติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์มีแนวโน้มในการปฏิบัติที่ดีกว่า

6.6 ผู้เป็นสมาชิก กับ ผู้ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ มีทัศนคติต่อร้านสหกรณ์ฯ ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อ 6.4 – 6.6 ควรให้ความสนใจทั้งผู้เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน ในฐานะผู้บริโภคที่มีอุปการะคุณต่อร้านฯ

ประเด็นที่ควรนำไปพิจารณา คือ ถ้าเป็นจริงว่า สมาชิกคาดหวังไว้มากกว่าผู้ไม่เป็นสมาชิก แล้วไม่สมหวังดังคาด จึงมีทัศนคติไม่ดี ต้องค้นให้พบถึงสิ่งที่คาดหวังนั้นแล้วร่วมกัน(ทั้งฝ่ายผู้บริหารและสมาชิก)หาทางปรับปรุงแก้ไข

7. ในส่วนของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีประเด็นบางประเด็น ที่ควรพิจารณา เช่น เรื่องราคาสินค้า แม้จะมีผู้ให้ความเห็นสูงสุดว่า ไม่แพง(152 ราย) แต่ถ้านับจำนวนในส่วนที่บอกว่า แพง บางอย่างแพงกว่าท้องตลาด และ แพงกว่าท้องตลาดแล้ว ซึ่งแปลว่าค่อนข้างแพง มีจำนวนมากกว่า คือ 184 ราย(75+81+28) จึงควรปรับปรุง

ประมวลปัญหาและสาเหตุ

จากผลการวิจัย ไม่พบอย่างชัดเจนว่า ปัญหาที่ร้านสหกรณ์ขาดทุนเนื่องมาจากสาเหตุเรื่อง ทัศนคติที่ผู้บริโภคมีต่อร้านสหกรณ์ในทางลบ จึงน่าจะมีสาเหตุมาจากเรื่องอื่นๆ ที่ควรจะศึกษาต่อไป

ปัญหาที่พบจากการศึกษา พอประมวลได้ ดังนี้

1. สินค้ายังไม่เพียงพอกับความต้องการ และไม่มีให้เลือกหลากหลาย อันเป็นข้อด้อยของร้านสหกรณ์เมื่อเปรียบกับห้างสรรพสินค้า(ลัดดา อยู่สภาพร. 2537 : บทคัดย่อ) จึงควรเอาใจใส่เพิ่มขึ้น
2. ระดับราคาสินค้ายังค่อนข้างแพง อาจทำให้หันไปซื้อจากที่อื่น เช่น ห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อที่อยู่ใกล้เคียง
3. สมาชิกบางรายอาจให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิและหน้าที่ของตนน้อยไป เช่น จะเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่รับผิดชอบและซื่อสัตย์ แต่ จะไม่ไปเลือกกรรมการดำเนินงานตามที่เห็นสมควร (ค่าเฉลี่ยเลือกผู้ตรวจสอบฯมากกว่าค่าเฉลี่ยเลือกคณะกรรมการ) ถ้าสมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ จะทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ
4. การให้ประโยชน์เรื่อง เงินปันผล ส่วนลด ฯลฯ ยังเป็นปัญหา หากผู้บริโภคมาใช้บริการน้อยลง ก็ยังมีผลทางลบมากขึ้น
5. หากการดำเนินงานยังขาดทุน จะกลายเป็นการลดแรงจูงใจให้ซื้อสินค้าและใช้บริการอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการประมวลปัญหาดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ควรซื้อสินค้าจำเป็นกับการดำรงชีพมาสนองกลุ่มผู้มีครอบครัว เครื่องเขียน-อุปกรณ์การเรียนต่างๆแก่นักศึกษาให้เพียงพอและใหม่อยู่เสมอ(ระวังเรื่องสินค้าตกค้าง ขาดคุณภาพ)
จุดมุ่งหมายสำคัญ คือ แยกกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ชัดเจน และตอบสนองให้ทั่วถึง
สินค้าเกี่ยวกับวัสดุฝึกต่างๆ ถ้าซื้อขายผ่านสหกรณ์ได้ ก็เกิดประโยชน์กับสหกรณ์ ทำให้การค้าขายตัวเพิ่มขึ้น สมาชิกก็จะได้รับเงินปันผลเพิ่มขึ้น
2. ควรเลือกซื้อสินค้าจากแหล่งที่มีราคาถูก หรือ รวมตัวกับสหกรณ์อื่นๆจำนวนมากเพื่อเพิ่มปริมาณการซื้อ สามารถลดต้นทุนได้จากการต่อรองราคา หรือ จากค่าขนส่ง เพื่อลดราคาขายลง
3. การมีส่วนร่วมของสมาชิก ให้คำนึงถึงความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีของ Maslow
4. ควรกำหนดให้นักศึกษาเป็นสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ เพราะเป็นผู้บริโภคกลุ่มใหญ่ที่ช่วยให้การดำเนินงานร้านสหกรณ์เติบโตพัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป
5. ควรวิเคราะห์งบการเงินของร้านสหกรณ์ฯ เพื่อตรวจสอบเรื่องปัญหาการบริหารงานร้านสหกรณ์ หากมีปัญหาจะได้วางแผนเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. จัดเทศกาลลดราคา จัดจำหน่ายสินค้าราคาถูกในเทศกาลต่างๆ
2. ทำแผนภูมิการบริหารงานร้านสหกรณ์ฯ ให้ทราบทั่วกัน
3. สนับสนุนให้สมาชิกผลิตสินค้ามาจำหน่ายอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เช่น ส่งเสริมให้มีการประกวดสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ และรับซื้อผลผลิตนั้นต่อเนื่องกันไป
4. ควรทำแผนให้ความรู้ทางสหกรณ์ทั้งระยะสั้น และระยะยาวอย่างต่อเนื่อง
5. ควรส่งเสริมให้บุคลากรของร้านสหกรณ์ฯได้รับความรู้ทางสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น
6. บุคลากรของร้านสหกรณ์ฯควรเรียนรู้เรื่องกลยุทธ์การตลาดมากขึ้น
7. ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมเพื่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ให้ทุนการศึกษาแก่สมาชิก จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ฯลฯ
8. ประสานสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อขยายขอบเขตการทำธุรกรรมให้กว้างขึ้น โดยยังคงรักษาอุดมการณ์สหกรณ์สากลไว้
9. ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง
10. ร้านสหกรณ์ไม่ควรนำเงินไปลงทุนในกิจการอื่นเพื่อแสวงหากำไร เพราะปัจจุบันมีอัตราการเสี่ยงสูง ควรลงทุนในกิจการเองเพื่อขยายการให้บริการแก่สมาชิก และ ครอบครัวมากขึ้นเพื่อสร้างฐานความมั่นคงในชุมชนเองให้เข้มแข็ง มีความรักความสามัคคี เอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
11. ควรส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้บริโภคให้รู้เท่าทันกลุ่ลบายต่างๆที่แฝงมากับกระแสโลกาภิวัตน์ และเรียนรู้ที่จะรู้จักตัวเอง ชุมชน ท้องถิ่น มากขึ้น ฯลฯ

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

1. ควรศึกษาเจาะลึกลงไปในเรื่องการบริหารและการดำเนินงานของร้านสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด โดยวิเคราะห์ตามกลุ่มผู้มีความรับผิดชอบเป็นเรื่องๆ ให้ชัดเจน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสหกรณ์ร้านค้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากงานวิจัยเกี่ยวกับสหกรณ์ประเภทนี้ยังมีไม่มากพอ
3. ควรวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่ทำให้สหกรณ์ร้านค้าประสบความสำเร็จ โดยศึกษาจากร้านสหกรณ์ที่ได้รับรางวัลดีเด่นประจำปี หรือ ศึกษาปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์ร้านค้าล้มเหลว โดยศึกษาจากร้านสหกรณ์ที่ต้องเลิกกิจการ เป็นการเรียนรู้ทั้งจากความสำเร็จ และ ล้มเหลว
4. ควรวิจัยเปรียบเทียบสหกรณ์ร้านค้าในเขตเมืองกับเขตชนบทเพื่อหาปัจจัยร่วมและปัจจัยต่างสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสหกรณ์ร้านค้าอื่นๆ

๘

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2521). ประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมสหกรณ์ในสถานศึกษา. ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2521 กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2544). การใช้ SPSS For Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล เวอร์ชัน 7 – 10 กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ.
- คู่แข่งฉบับพิเศษ “ผ่าทางตันธุรกิจค้าปลีก”, (2538). น.ส.พ. รายปักษ์.
- งบแสดงฐานะการเงินร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด วันที่ 31 ธันวาคม 2539.
- งบแสดงฐานะการเงินร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด วันที่ 31 ธันวาคม 2540.
- งบแสดงฐานะการเงินร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด วันที่ 31 ธันวาคม 2541.
- งบแสดงฐานะการเงินร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด วันที่ 30 มิถุนายน 2542.
- งบแสดงฐานะการเงินร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด วันที่ 30 มิถุนายน 2543.
- งบแสดงฐานะการเงินร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด วันที่ 30 มิถุนายน 2544.
- เจษฎาพงษ์ บัวเกษ. (2542). รูปแบบและปัจจัยที่ทำให้สหกรณ์โรงเรียนประถมศึกษาดำเนินการแบบครบวงจร : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- ปริญญา นิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2530). ความคิดสหกรณ์ของปรีดี พนมยงค์. สถาบันปรีดีพนมยงค์ และกองทุนประดิษฐ์มนูธรรม กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรสาส์น.
- เฉลิมพร อภิชนาพงศ์. (2544). การวิเคราะห์งานวิจัยสหกรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2542 ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ชวรัตน์ มณีโลกย์. (2538). ความรู้ในหลักและวิธีการสหกรณ์ และความคิดเห็นของครูต่อกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญา นิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ถ่ายเอกสาร.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2544). จากรัฐชาติสู่รัฐตลาด. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์.
- ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์. (2544). พัฒนาชนบทยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชูศรี เจริญยิ่ง. (2542). การศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ในวิทยาลัยเทคนิคภาคกลาง. ปริญญา นิพนธ์ คอ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- โชคชัย สุทธาเวช. (2544). วิถีสังคมไทย : การปฏิรูปสหกรณ์ไทยสู่สหัสวรรษใหม่ “2000”. สรรนิพนธ์ทางวิชาการเนื่องในวาระหนึ่งศตวรรษ ปรีดี พนมยงค์ ชุดที่ 3 เศรษฐกิจ – เศรษฐศาสตร์ทางเลือก กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.
- ดวงกมล เปียทอง. (2540). การมีส่วนร่วมของนักเรียนประถมศึกษาต่อสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน : ศึกษากรณีโรงเรียนวัดโพสพผลเจริญ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. ปริญญา นิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2527). การสหกรณ์. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- งนุช พรหมวีระไชย. (2543). เจดคติของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินุณานิพนธ์ กศม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บันทึกการประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ 1/2527 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2527 ร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด.เบญจวรรณ สอาดพรรค. (2533). เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 5 นนทบุรี : สำนักพิมพ์มสธ.
- บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์. (2545). ประมวลสาระชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา(หน่วยที่ 3). กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- บุษบง วงศ์หล่อสายชล. (2544). Rangsit Business Review : ผลกระทบที่เกิดจากการขยายตัวของดีสเคานท์สโตร์ที่มีต่อร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมในเขตกรุงเทพมหานคร ปีที่3 ฉบับที่ 6 มกราคม-มิถุนายน 2544 มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ปัทมา ภูมิน้ำเงิน. (2535). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อร้านกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง. ปรินุณานิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ประทีนทิพย์ วิสุทธิกุล. (2535). การศึกษาการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต 11. ปรินุณานิพนธ์กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ เศวदनันท์. (2541). เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ จรรยาสุภาพ. (2531). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมบางประการกับพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์นิคมสันทราย จำกัด เชียงใหม่. ปรินุณานิพนธ์เทคโนโลยี การเกษตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ถ่ายเอกสาร.
- ปราณี ศรีจันท์. (2538). การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถาบันการศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินุณานิพนธ์กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียา สุวรรณโชติช่วง. (2531). การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการขายปลีกแบบให้บริการส่งของถึงบ้านของสหกรณ์ร้านค้า : ศึกษาเฉพาะกรณีร้านสหกรณ์บางแสน จำกัด. ปรินุณานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พลู สัตถาภรณ์. (2533). การบริหารงานสหกรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- พระธรรมปิฎก. (2539). การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บริษัทสหธรรมิก จำกัด.
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2542). ในหลวงกับการพัฒนาชนบท. ธนาคารออมสินจัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติในวโรกาสฉลองราชสมบัติครบ 50 ปี.
- (2542). โครงการตลาดเพื่อชุมชน แนวคิด + ทฤษฎี. โครงการพัฒนาส่วนพระองค์ ปราชินบุรี. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

- พรชัย ศุภวิทิตพัฒนา. (2538). *บทบาทของรัฐในทัศนะของผู้นำสหกรณ์ร้านค้า*. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พิทยา ว่องกุล. (2542). *การจัดตั้งและครอบงำระบบสหกรณ์สังกัดศูนย์กลางอำนาจของราชการ*.
 วิถีทรรศน์ชุดโลกาภิวัตน์ 10 รับวิกฤติเศรษฐกิจโลกปี 2000 เศรษฐกิจยั่งยืน กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ภูษณ ปรีรัมย์โนช. (2544). *พลังไท และ เศรษฐกิจใหม่*. ชุดโลกาภิวัตน์ ลำดับที่ 18 กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2533). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 5 : สำนักพิมพ์มสธ.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เอกสารเผยแพร่ ทำเนียบรัฐบาล.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ร้านค้า ปี 2543. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ : บริษัทธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค จำกัด.
- รังสรรค์ ณะพรพันธุ์. (2542). *สังคมเศรษฐกิจไทยในทศวรรษ 2550 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไฉไล.
- (2540). *ระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศกับสงครามการค้า* กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2531). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด.
- วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์ และ ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2543). *วิพากษ์เศรษฐกิจทุนนิยม คืบคลานสู่ชุมชน*.
 วิถีทรรศน์ ชุดภูมิปัญญา ลำดับที่ 14 กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด มหาชน.
- วิรัตน์ แสงทองคำ. (2545). "Consumer Contract", ผู้จัดการ วารสารรายเดือน ปีที่ 20 ฉบับที่ 227 สิงหาคม : คอลัมภ์ "หมายเหตุธุรกิจ".
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2539). *การบริหารการตลาด*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ศรีสุภา สหชัยเสรี. (2542). *การบริหารการตลาด*. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย
- สรสิทธิ์ พรรณวงศ์. (2542). *การศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม*. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม.(บริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ เข้มคำ. (2542). *ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ต่อการบริหารงานตลาดกลางผลิตผลเกษตรประจำตำบลของสหกรณ์ในจังหวัดพิษณุโลก*.
- สานปฏิรูป วารสารรายเดือนด้านการศึกษา ฉบับที่ 52 ปีที่ 5 กรกฎาคม 2545 มุลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- เสกสิทธิ์ แสงเรือง. (2535). *กระบวนการและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้า : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ร้านค้าชุมชนมัสยิดนูรุลยาเก็น เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม.(สังคมสงเคราะห์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- แสงจันทร์ ศรีประเสริฐ. (2542). การศึกษาปัญหาและการปรับตัวของผู้ประกอบการขนาดเล็กต่อบทบาทการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาในยุคโลกาภิวัตน์ : จังหวัดมหาสารคามและจังหวัดกาฬสินธุ์. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนทร ธวัชไพบูลย์. (2531). ความคิดเห็นของบุคลากรและนักศึกษาต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคใต้. ปรินญา กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุปิยะ ตันศรีสวัสดิ์. (2535). ผลกระทบของห้างสรรพสินค้าที่มีต่อการดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้าในเขตกทม. ศึกษาเฉพาะกรณีร้านสหกรณ์พระนครจำกัด. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ ทวีกลาง. (2541). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ในอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. ภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร ชลบุรี : ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : บริษัทธีระฟิล์ม และ โซเท็กซ์ จำกัด.
- สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร. (2541). ทฤษฎีใหม่ : จากพระราชดำริสู่เส้นทางชีวิตใหม่ของผู้คนในชนบท. จุลสารวิชาการ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 พฤษภาคม – กรกฎาคม 2541 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อภิน ระพีพัฒน์. (2523). ปัญหาการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- อนุชา อัครพิศาล. (2537). ความรู้พฤติกรรมผู้บริโภค และทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีต่อร้านสหกรณ์ : กรณีศึกษา ร้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.
- อรทัย ใจป้อ. (2540). การจัดการสหกรณ์ร้านค้าในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางพัฒนา. ปรินญานิพนธ์ วท.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2545). ศึกษาเรียนรู้ ภาค 2. มุลนิธิสตรี้-สฤงดิ่งค์ กรุงเทพฯ.
- อุบลรัตน์ ศิริยุคศักดิ์. (2544). การสื่อสารและการครอบงำทางวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2 โครงการสื่อสันติภาพ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- mba นิตยสารรายเดือน ปีที่ 4 ฉบับที่ 40 กรกฎาคม 2545 คอลัมน์ Marketing Intelligence
- Bennett, Neville and Elizabeth Dumme. (1991). "The Nature and Quality of Task in Cooperative Classroom Group," Learning and Instruction. March.
- Brown, Nathaniel Baker. (1979). "The Role of Cooperatives in Hancock County Georgia," Dissertation Abstracts International. January.
- Carapico, Sheila Helen. (1984) "The Political Economic of Self-Help : Development. Cooperative In The Yemen Arab-Republic, Dissertation". Abstracts International. 290-A ; March.
- Hilgard. (1962) "The Psychology of Occupation". New York : Willey.

Kendler. (1963) *"Research Methods in Education"*. Belmont, California : Wadworth Publishing Company.

Mcdonald. (1959) *"The Sychology of Career"*. Newyork : Harper and Brother.

Secord, Pual F. and Blackman W. Carl. (1964) *"Social Psychology"*. Newyork : McGraw-Hill-Book Company.

Supparat Rattanamuk. (1992). *"Member participation in the cooperative societies of the Cooperative land settlement project, Chang Mai province, Thailand"*.The degree of Master of Science in Servey Integration for Resources Development (Specialization in Project Planning and Imprementation) at the International Institute For Aerospace Survey and Sciences(ITC),The Netherlands.

Tawat Siengluechar. (1995) *Gender Role in Dairy Production in Ratchaburi, Thailand*. Docter of Philosophy (Rural Development) The Faculty of the Institute of Graduate Studies, Central Luzon State University, Munoz, Nueva Ecija, Philippines.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น 3 ด้าน

ความรู้ความเข้าใจ			ความรู้สึกนึกคิด			พฤติกรรม		
คะแนนรายข้อ		คะแนนรวม ยกเว้นนั้น	คะแนนรายข้อ		คะแนนรวม ยกเว้นนั้น	คะแนนรายข้อ		คะแนนรวม ยกเว้นนั้น
1	.8246	.3954	16	.5683	.8891	31	.3890	.9281
2	.6008	.8102	17	.4079	.8965	32	.6978	.9193
3	.2252	.8367	18	.4468	.8951	33	.7143	.9187
4	.3268	.8283	19	.5274	.8888	34	.4343	.9269
5	.4721	.8197	20	.6588	.8851	35	.6603	.9203
6	.3591	.8281	21	.6776	.8851	36	.5725	.9229
7	.4745	.8220	22	.5714	.8893	37	.5239	.9243
8	.3376	.8272	23	.7655	.8830	38	.6632	.9205
9	.4976	.8211	24	.5617	.8897	39	.6618	.9203
10	.4533	.8217	25	.6932	.8848	40	.8138	.9156
11	.4707	.8200	26	.7021	.8831	41	.7875	.9166
12	.5080	.8172	27	.4124	.8945	42	.6994	.9191
13	.6384	.8072	28	.5643	.8892	43	.6970	.9193
14	.5698	.8127	29	.5765	.8887	44	.7100	.9188
15	.5430	.8146	30	.5039	.8916	45	.7012	.9191
$\alpha = .8309$			$\alpha = .8956$			$\alpha = .9256$		

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

“ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด”

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด มี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ และ แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับ(ความรู้สึก และ แนวโน้มพฤติกรรม) 3 ด้านดังนี้

2.1 ด้านการตลาด 4 เรื่อง ได้แก่

- 2.1.1 สินค้า-บริการ
- 2.1.2 ราคา
- 2.1.3 การจัดจำหน่าย
- 2.1.4 การส่งเสริมการตลาด

2.2 ด้านโครงสร้างสหกรณ์ 5 เรื่อง ได้แก่

- 2.2.1 สมาชิก
- 2.2.2 คณะกรรมการดำเนินงาน
- 2.2.3 ผู้จัดการ
- 2.2.4 ผู้ตรวจสอบกิจการ
- 2.2.5 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์

2.3 ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์ 5 เรื่อง ได้แก่

- 2.3.1 จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
- 2.3.2 ช่วยจำหน่ายผลิตผล หรือ ผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- 2.3.3 ส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์
- 2.3.4 ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 2.3.5 จัดให้มี หรือ ส่งเสริมกิจกรรมใดๆเพื่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพแท้จริงของท่าน

สำหรับผู้วิจัย

1. สถานภาพ

1.1 () บุคลากรในวิทยาลัย

1.1.1 () ครู-อาจารย์

1.1.2 () เจ้าหน้าที่

1.1.3 () นักการ

1.2 () นักศึกษา ปวส. 2

1.2.1 () รอบเช้า

1.2.2 () รอบบ่าย

1.2.3 () ทวิภาคี

2. ความสัมพันธ์กับสหกรณ์

2.1 () เป็นสมาชิก

2.2 () ไม่เป็นสมาชิก

เพราะ.....

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติ(ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก พฤติกรรม) 3 ด้าน คือ ด้านการตลาด ด้านโครงสร้างสหกรณ์ และ ด้านวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
ตัวอย่าง ท่านเห็นด้วย ว่า สหกรณ์ร้านค้ามีประโยชน์ต่อสมาชิก

สำหรับผู้วิจัย

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
2. สหกรณ์ร้านค้ามีประโยชน์ต่อสมาชิก	✓	

☐

2.1 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสหกรณ์ทั่วไป

2.1.1 ด้านการตลาด

สิ่งที่สหกรณ์ทั่วไปพึงปฏิบัติ ทางด้านการตลาด	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับผู้วิจัย
1. หาสินค้าและบริการมาจำหน่ายแก่สมาชิกเพียงพอตามต้องการ			☐
2. มุ่งเน้นให้บริการแก่สมาชิก			
3. จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานราคาไม่แพงกว่าท้องตลาด			☐
4. จัดวางสินค้าให้สะดวกต่อการเลือกซื้อ			☐
5. แจ้งข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกทราบอย่างรวดเร็ว เมื่อมีสินค้า-บริการใหม่ๆ หรือจัดรายการพิเศษเพื่อสมาชิก.			☐

2.1.2 ด้านโครงสร้างสหกรณ์

สิ่งที่บุคคลฝ่ายต่างๆตามโครงสร้างสหกรณ์ทั่วไปพึงปฏิบัติ	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
6. สมาชิกมีหน้าที่เข้าร่วมประชุม และควรใช้บริการสมาชิกเสมอ			☐
7. คณะกรรมการดำเนินการเป็นตัวแทนของสมาชิก มีหน้าที่กำกับให้การดำเนินงานของสหกรณ์มุ่งไปสู่ความสำเร็จ			☐
8. ผู้จัดการพึงกระทำการตามข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ และมติของคณะกรรมการดำเนินการโดยเคร่งครัด หรือกระทำตามสมควรเพื่อให้เกิดผลดีต่อสหกรณ์			☐
9. ผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่ตรวจ บัญชี การเงิน เอกสารหลักฐาน ทรัพย์สิน หนี้สินต่างๆของสหกรณ์			☐
10. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เปรียบเสมือนเป็นพี่เลี้ยงสหกรณ์			☐

2.1.3 ด้านวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

สิ่งที่สหกรณ์พึงปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ในข้อบังคับสหกรณ์	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับ ผู้วิจัย
11. จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย			☐
12. ช่วยจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก			☐
13. ส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์			☐
14. ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน			☐
15. จัดให้มี หรือ ส่งเสริมกิจกรรมใดๆเพื่อการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิก			☐

2.2 แบบสอบถามความรู้สึกที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
ท่านมีความรู้สึกนึกคิดต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด
ในเรื่องต่อไปนี้ ระดับใด

2.2.1 ด้านการตลาด

สิ่งที่สหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัดพึงปฏิบัติ	ระดับทัศนคติ(ความรู้สึกนึกคิด)					สำหรับ ผู้วิจัย
	ดีมาก	ดี	ดี ปานกลาง	ไม่ค่อย ดี	ไม่ดี	
16 สหกรณ์มีสินค้าได้มาตรฐานเพียงพอกับ ความต้องการ						☐
17 พนักงานขายให้บริการแก่ลูกค้าทั่วถึง อุตสาหะดี						☐
18 ราคาสินค้าส่วนใหญ่ไม่แพงกว่าท้องตลาด						☐
19 จัดสินค้าให้เลือกได้สะดวก ง่าย บรรยากาศดี สถานที่ตั้งเหมาะสม						☐
20 มีวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิกโดยทั่วถึง และมีวิธีการจูงใจให้ซื้อสินค้าหลายวิธี						☐

2.2.2 ด้านโครงสร้างสหกรณ์

สิ่งที่บุคคลฝ่ายต่างๆในโครงสร้างสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรีพึงปฏิบัติ	ระดับทัศนคติ(ความรู้สึกนึกคิด)					สำหรับ ผู้วิจัย
	ดีมาก	ดี	ดี ปานกลาง	ไม่ค่อย ดี	ไม่ดี	
21 สมาชิกทุกคนรู้จักหน้าที่และสิทธิของตนดี มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์สม่ำเสมอ						☐
22 คณะกรรมการดำเนินงานตั้งใจทำงาน ซื่อสัตย์สุจริต และเสียสละ						☐
23 ผู้จัดการมีความรู้ความสามารถในการจัดการ ร้านสหกรณ์ให้ก้าวหน้าได้						☐
24 ผู้ตรวจสอบกิจการ ดูแลเรื่อง การเงิน บัญชีฯทั่วถึง						☐
25 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เป็นที่รู้จักของสมาชิก ให้คำแนะนำที่ดีเมื่อสหกรณ์มีปัญหา						☐

2.3.2 ด้านโครงสร้างสหกรณ์

สิ่งที่ตั้งใจจะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	ระดับความตั้งใจที่จะปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ปฏิบัติ	
36. จะเป็นสมาชิก หรือ เป็นสมาชิกต่อไป						☐
37. จะเข้าประชุมเพื่อเลือกคณะกรรมการ- ดำเนินงานตามที่เห็นสมควร						☐
38. จะช่วยแนะนำผู้จัดการที่คิดว่าจัดการได้ดี						☐
39. จะเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่รับผิดชอบและซื่อ						☐
40. จะขอคำแนะนำหรือถามข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่อง สหกรณ์จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์						☐

2.3.2 ด้านวัตถุประสงค์การในการดำเนินงานร้านสหกรณ์

สิ่งที่ตั้งใจจะปฏิบัติต่อร้านสหกรณ์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด	ระดับความตั้งใจที่จะปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ ปฏิบัติ	
41. จะแจ้ง หรือ เสนอแนะให้สหกรณ์จัดหาสินค้า ที่ต้องการมาจำหน่าย						☐
42. จะช่วยอุดหนุนผลิตภัณฑ์ของสมาชิก						☐
43. จะเสนอแนะ หรือดำเนินการ ให้สหกรณ์ จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์						☐
44. จะเสนอแนะ หรือดำเนินการ ให้สหกรณ์ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน						☐
45. จะเสนอแนะ หรือดำเนินการ ให้สหกรณ์ จัดกิจกรรมเพื่อการดำรงชีวิต และ ความเป็นอยู่ ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว						☐

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ในด้านต่างๆต่อไปนี้อย่างไร โปรดให้ข้อมูลตามความต้องการที่แท้จริงของท่าน เพื่อนำไปประมวลผล เสนอต่อผู้เกี่ยวข้องช่วยกันหาทางพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ ต่อไป

1. ด้านการตลาด

- 1.1. สินค้า.....
- 1.2. บริการ.....
- 1.3. ราคา.....
- 1.4. การจัดจำหน่าย.....
- 1.5. การส่งเสริมการตลาด.....

2. ด้านโครงสร้างสหกรณ์

- 2.1. สมาชิก.....
- 2.2. คณะกรรมการดำเนินงาน.....
- 2.3. ผู้จัดการ.....
- 2.4. ผู้ตรวจสอบกิจการ.....
- 2.5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์.....

3. ด้านวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัย

- 3.1. จัดหาสิ่งของที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย.....
- 3.2. ช่วยจำหน่ายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของสมาชิก.....
- 3.3. ส่งเสริมการศึกษาและความรู้ทางสหกรณ์.....
- 3.4. ส่งเสริมให้สมาชิกประหยัด ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน.....
- 3.5. จัดให้มี หรือส่งเสริมกิจกรรมใดๆเพื่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสมาชิกและครอบครัว.....

.....ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ค

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า
- หนังสือราชการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

- | | |
|----------------------------|--|
| 1. นางมัทนา หินอ่อน | หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ราชบุรี |
| 2. นายปราโมช ถาวร | สหกรณ์จังหวัดราชบุรี |
| 3. นายวีระชัย เจนเจริญวงศ์ | นักวิชาการ 7
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดราชบุรี |

ที่ ทบ 1012/ 5134



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวสุนานรี วิเศษสุทธิชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด” โดยมี รองศาสตราจารย์ธีรพงศ์ อุดมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุนานรี วิเศษสุทธิชัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ธีรพงศ์ อุดมไพจิตรกุล หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทบ 1012/ 5138



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้จัดการสหกรณ์จังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนันรี วิเศษสุทธิชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด” โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน และนายวีระชัย เจนเจริญวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนันรี วิเศษสุทธิชัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ธำรงค์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119



ที่ ทม 1012/ 5140

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวนารี วิเศษสุทธิชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด" โดยมี รองศาสตราจารย์ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ ครู-อาจารย์ จำนวน 66 คน เจ้าหน้าที่ จำนวน 18 คน นักการ จำนวน 11 คน และ นักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 จำนวน 475 คน ตอบแบบสอบถามทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อร้านสหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำกัด ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนารี วิเศษสุทธิชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ง

- ใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์ สหกรณ์วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี



ใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์ขอแสดงว่าได้รับจดทะเบียน จังหวัดกาฬสินธุ์
 มีสำนักงานใน ตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
 ประเภท สหกรณ์ร้านค้า เลขหมายทะเบียนสหกรณ์ที่ กษจ. ๑๐๕/๒๕๒๖
 เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ ตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ. ๒๕๑๑ แล้ว
 เพื่อเป็นหลักฐาน จึงได้ออกใบสำคัญนี้ให้ไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๖
 ขอให้สหกรณ์นี้เจริญวัฒนาถาวรสืบไป

(Signature)

นายทะเบียนสหกรณ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นาง สุนหา นรี วิเศษสุทธิชัย
วันเดือนปีเกิด	26 มกราคม 2495
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	433 ถนนศรีสุริยวงศ์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2514	มัธยมปลาย สายวิทยาศาสตร์ จาก โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชบุรี จังหวัดสงขลา
	มัธยมปลาย สายศิลปะ สอบเทียบบุคคลภายนอก จาก กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2518	พาณิชยศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกการเงินการธนาคาร พณ.บ. จาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา กศ.ม. จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ